

Utvalg: Gielddastivra/Kommunestyret
Møtested: Kommunestyresalen, Nesseby rådhus
Dato: 18.12.2018
Tid: 10:00

Forfall meldes snarest til sentralbordet på tlf. 40 44 05 00 eller e-post sentralbord@nesseby.kommune.no .
Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Reprenterer
Knut Inge Store	Leder	A
Hanne Iversen	Medlem	A
Jan Hansen	Medlem	A
Ina Kristine Store	Medlem	A
Inga Pettersen Lindi	Medlem	A
Jørn Stefan Opdahl	Medlem	A
Kaisa B. Store	Medlem	A
Bjarne Store-Jakobsen	Medlem	SFP
Anja K. Pedersen Noste	Medlem	SFP
Liv Solfrid Mathisen	Medlem	SFP
Marit Kjerstad	Medlem	TVP/H
Kjell-Harald Erichsen	Medlem	TVP/H
Iver Per Smuk	Medlem	TVP/H
Ole Petter Skoglund	Medlem	SV
Oddvar Betten	Nestleder	SV
Magnhild I. Mathisen	Varamedlem	A
Olaf B. Johnsen	Varamedlem	A
Nina Ingeborg Margit	Varamedlem	A
Hege Roska Wikstad	Varamedlem	A
Jim Njuolla	Varamedlem	A
Per Inge Olsen	Varamedlem	A
Tommy Andersen	Varamedlem	A
Vanja Trane Trosten	Varamedlem	A
Astrid Siri	Varamedlem	A
Paul Varsi	Varamedlem	A
Gunn-Britt Retter	Varamedlem	SFP
Simen Ellingsen	Varamedlem	SFP
Marjavara		
Stein Østmo	Varamedlem	SFP

Lone Johanne Nilssen	Varamedlem	SFP
Ravdna Marja N. Gaup	Varamedlem	SFP
Linn Jeanne Muotka	Varamedlem	SFP
Heidi Elisabeth Jernsletten	Varamedlem	TVP/H
Mari-Ann Nilssen	Varamedlem	TVP/H
Rolf Matti Reisænen	Varamedlem	TVP/H
Jørn-Ottar Olsen	Varamedlem	TVP/H
Laila Strandbakke Smuk	Varamedlem	TVP/H
Terje Arild Wiltmann Kero	Varamedlem	TVP/H
Sissel Røstgaard	Varamedlem	SV
Kirsti Bergstø	Varamedlem	SV
Leif Eberg Hansen	Varamedlem	SV
May-Bente Røstgaard	Varamedlem	SV
Bent Johansen	Varamedlem	SV

Varangerbotn, 11. desember 2018

Knut Inge Store
ordfører

Saksnr	Innhold
PS 48/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
PS 49/18	Valg av to til å underskrive møteprotokollen
PS 50/18	Referater
RS 7/18	Nesseby kommune sin drift av Norasenteret 2019
RS 8/18	Kritisk Infrastruktur i Finnmark
RS 9/18	Orientering angående videre etablering av 110-sentralen for Finnmark
RS 10/18	Regjeringen - Høring - Teknisk endring av Finnmarksloven
PS 51/18	Varanger som natur- og kulturpark - bærekraftprosjekt
PS 52/18	Frisklivssentralen i Nesseby 2018
PS 53/18	Budsjetteregulering Investeringsprosjekter 2018
PS 54/18	Budsjett 2019 Nesseby Kommune
PS 55/18	Etablering av akuttberedskap i barnevernet -

Ettersendes

PS 48/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 49/18 Valg av to til å underskrive møteprotokollen

PS 50/18 Referater

18/595

Norasenteret IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

Nesseby kommune,
v/Rådmann
rådhuset
9840 Varangerbotn.

J.nr.70/18/9.1/13.11.18/AE.

NESSEBY KOMMUNE SIN DRIFT AV NORASENTERET

Norasenteret IKS, Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark meddeler Nesseby kommune at deres andel for drift av senteret i 2019 er kr. 278 000.- Dette i følge budsjettvedtak gjort i Representantskapet 12.11.18.

Se selskapsavtalen §18. **Årsbudsjettet.**

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende år. Den enkelte deltakerkommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del, jfr. pkt 5, av det tilskudd representantskapet har vedtatt

Selskapsavtalen er vedtatt av Nesseby kommune 02.03.12. jfr.§ 5. I hht. avtalen hefter Nesseby kommune for 5%..

5.Innskuddsplikt, eierandel og ansvarsfordeling

Kommunens representasjon i representantskapet, fastsettes i forhold til eierandel for de enkelte kommuner. Eierandelene beregnes med utgangspunkt i folketall i hht oversikt:

Befolkning	Eierandel	Antall stemmer
> 1500	5%	1 stemme
1500 – 3500	11%	2 stemmer
3500 – 7000	16%	3 stemmer
Vertskommunen	41%	8 stemmer

Eierandelene blir derfor som følger:

Båtsfjord kommune	11%	1 representant, 2 stemmer
Deanu gielda/Tana kommune	11%	1 representant, 2 stemmer
Lebesby kommune	5%	1 representant, 1 stemme
Nesseby kommune	5%	1 representant 1 stemme
Vardø kommune	11%	1 representant, 2 stemmer
Vadsø kommune	16%	1 representant, 3 stemmer
Sør-Varanger kommune	41%	1 representant, 8 stemmer

De enkelte deltakerkommuner hefter for sin relative andel av selskapets samlede forpliktelser.

Legger ved vedtatt budsjett 2019, med økonomiplan, og oversikt over renter og avdrag til nytt hus, som er bygd, ferdigstilt høsten 2009.

Årsmelding for 2017 er sendt ut til politikere og administrasjon tidligere.

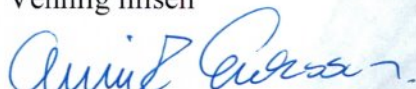
Vi gjør oppmerksom på at fra 01.01.2010 er krisesentertilbudet lovfestet. Tilbudet gjelder kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Tilbudet skal omfatte et gratis, helårs, heldøgns, trygt og midlertidig botilbud, gratis dagtilbud. Et helårs og heldøgns telefontilbud der kvinner, menn og barn kan få råd og veiledning og de skal ha oppfølging i reetableringsfasen.

Vi har pr. 12.11.18 1600 liggedøgn fordelt på 22 kvinner, 22 barn. I hele 2017 var det 1848 liggedøgn på Norasenteret fordelt på 16 kvinner og 12 barn.
Dagbesøk vold: 35 kvinner, 4 menn og 13 barn.
Incest-seksuelle overgrep: 20 kvinner og 2 menn.

Statstilskuddet til krisesentrene har blitt innlemmet i rammetilskuddet til kommunene fra 2011. Vi gjør oppmerksom på at tilskuddet fra staten tidligere utgjorde 80% av driftstilskuddet til krisesentrene.

På forhånd takk

Vennlig hilsen

Annik Eriksson

daglig leder

Norasenteret, IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

Vedlegg:

Budsjett 2019

økonomiplan for 2019-2023

NORASENTERET IKS

Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark

Budsjett
FOR ÅR 2019

ØKONOMIPLAN
2019-2023

Økonomiplan Nora 2019-2023

Rammeområde: Nora

	År	Utgifter	Inntekter	Netto
Ramme	2018	9383	9383	0
Endring	2018	0		
Økte utgifter		155		155
Økte inntekter			155	155
Sum endring	2018		155	0
Ramme	2019	9538	9538	0
Endring	2019			
Sum endring	2019	286	286	0
Ramme	2020	9824	9824	0
Endring	2020			
Sum endring	2020	295	295	0
Ramme	2021	10118	10118	0
Endring	2021			
Sum endring	2021	304	304	0
Ramme	2022	10422	10422	
Endring	2022			
Sum endring	2022	313	313	0
Ramme	2023	10735	10735	
Endring	2023			

Konsekvensjustert driftsbudsjett 2018-2023

	2018		2019		2020		2021		2022		2023	
	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
budsjett ramme	9383918	9383918	9538499	9538499	9824654	9824654	10119394	10119394	10422976	10422976	10735665	10735665
endringe Nora			154581	154581	286155	286155	294740	294740	303582	303582	312689	312689
	9383918	9383918	9538499	9538499	9824654	9824654	10119394	10119394	10422976	10422976	10735665	10735665

Budsjett 2019	2 019
1011 Lønn faste stillinger	4 662 500
1013 Lønns tillegg faste stillinger	400 000
1031 Ekstra vakter, vikarer	60 000
1040 Overtid	163 500
1050 Styrehonorarer	25 000
1065 Telefon godtgjørelse	7 000
1080 Møtegodtgjørelse	10 000
1091 Pensjonsutgifter	730 000
1095 AFP- pensjon	70 000
1096 Premieavvik	-
Sum lønnsutgifter	6 128 000
1101 Kontormateriell	78 000
1115 Matvarer	50 000
1117 Beverting v/kurs og opplæring	30 000
1118 Nettverksbygging/opplæring pers	100 000
1121 Annet forbrukermateriell	150 000
1130 Porto/frakt	40 000
1131 Telefon	90 000
1141 Annonser/abonement	70 000
1154 Reiseutgifter ikke oppgavepl	120 000
1161 Diett oppgavepl	70 000
1162 Kjøregodtgjørelse, oppgavepl.	15 000
1171 Kjøp av transport tjenester	60 000
1182 Elektrisk kraft avg fr	137 500
1183 HMS	30 000
1185 Forsikringer avg fr	120 000
1196 Lisenser/kontigenter	40 000
1201 Inventar og utstyr	100 000
1231 Vedlikehold bygg	100 000
1240 service avtaler nytt bygg	120 000
1271 Tolketjenester	10 000
1275 Regnskap	60 000
1351 Revisjon	50 000
1429 Mva/vederlag, anskaffelse drift	240 000
1491 Reserverte lønnsreserve	250 000
1501 Renter løpende lån	170 000
1511 Avdrag løpende lån	424 000
1592 Avskrivninger Henrik Lundsgt. 4	686 000
Sum driftsutgifter	3 410 500
Sum utgifter	9 538 500
1729 MVA kompensasjon	240 000
1771 Fra andre	-
1750 Fra kommuner	5 863 000
1731 Fra fylkeskommune	306 000
1701 Fra staten	2 029 500
1941 Disposisjonsfond	314 000
1901 Renter av bankinnskudd	100 000
1992 motpostavskrivninger Henrik Lundsg	686 000
Sum inntekter	9 538 500

INNETEKTER NORASENTERET 2019

Fra kommuner	Nora Andel 2018	Nora Andel 2019
Båtsfjord kommune	690 000	621 000
Lebesby kommune	317 000	278 000
Vadsø kommune	943 000	828 000
Vardø kommune	690 000	621 000
Nesseby kommune	317 000	278 000
Tana Kommune	690 000	621 000
Gamvik kommune	-	278 000
Sør-Varanger kommune	2 600 000	2 338 000
Fra kommuner	6 247 000	5 863 000
Sum fra fylkeskommunen		306 000
Sum fra andre		-
Sum fra kommuner		5 863 000
Sum inntekter til Norasenteret fra kommuner		6 169 000
FRA STATEN TIL NORASENTERET SMI	1 779 636	2 029 636
TOTALE INNETEKTER		8 198 636

Investeringsbudsjett 2019

3529 kjøp av aksjer og andeler		20 000
Fra kommuner inn SVK	20 000	
Egenkapitalinnskudd KLP		

I

OVERSIKT OVER RENTEUTGIFTER OG AVDRAG

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Renteutgifter på lån	180 000,-	170 000,-	160 000,-	150 000,-	140 000,-	130 000,-
Avdrag på lån	424 000,-	424 000,-	424 000,-	424 000,-	424 000,-	424 000,-
Sum Renter og avdrag	604 000,-	594 000,-	584 000,-	574 000,-	564 000,-	554 000,-

OVERSIKT OVER RESTGJELD

RESTGJELD: 9 317 120,- 8 893 120,- 8 469 120,- 8 045 120,- 7 621 120,- 7 197 120

Fra 2011 er alle tilskudd fra staten inne i rammene til kommunene.
Vi er en lovpålagt oppgave jamfør krisesenterlova som gjelder fra 01.01.2010.

VEDTATT BUDSJETT

- 1, Likviditeten anses som tilfredsstillende for 2019.
- 2, Fremlagt budsjett for 2019 vedtas.
- 3, Økonomiplan for 2019-2023 vedtas

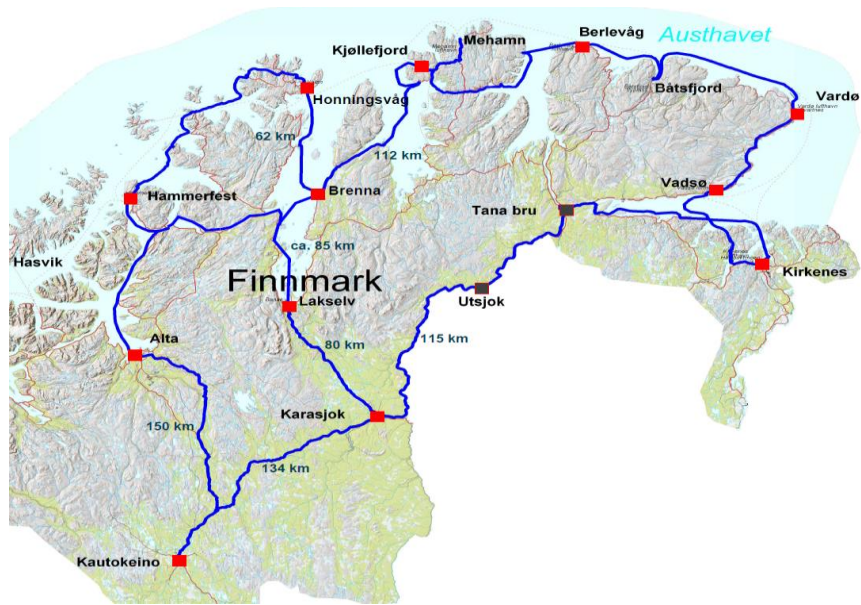
Kirkenes 12.11.18

Lena N. Bergeng

Lena Norum Bergeng.
Leder representantskapet
Norasenteret IKS

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Mandat: Utrede sårbarheten og kartlegge behov for forsterkninger

Forprosjektet i sin helhet viser hvor viktig bredbånd infrastruktur er for næringsutvikling, kommune samfunn og bosetting.

Rapporten bør vektlegges som grunnlag for den politikk en må føre vedørende bredbånd infrastruktur fremover. Den er et verktøy for de som bestiller innkjøp av bredbånd tjenester på Fylkes og kommunalt nivå.

Prosjektleder anbefaler at det føres politikk som fremmer bedre signal overføring på kritisk infrastruktur i Finnmark. Det bør stilles strengere krav til de aktører som leverer tjenester i fiber infrastruktur fremover.

Der er for mye feil og nedetid langs kysten. Her må politikere bistå prosjekter som kan gi mindre ringstruktur og ekstra forsyninger via radiale forbindelser. Eks. Tana-Ifjord-Lakselv.

Politikerne må stilles krav til elektronikk/ sambandsutstyr som snur signalet når det oppstår et brudd. Å bygge ny fiber gjør dessverre liten forskjell- en må kreve at leverandørene må bestille samband og fiber for å kunne rute om trafikk i nettet når feil oppstår. Når et brudd oppstår bør omruting av trafikk gå sømløst uten at kunden blir rammet av feilen.

De innkjøpere som bestiller å kjøper bredbånd tjenester på kommunalt og Fylkes nivå må ikke kun se på pris når bredbånd tjeneste skal kjøpes, de må stille krav til innhold, oppetid og sømløs omruting ved feil. Det innebærer at bredbånd tjenester blir noe dyrere i fremtiden, men en oppnår et mer robust nett som vil fungere når feil oppstår.

NKOM må vurdere om sikkerhetsnivået for sjøkabelen ligger innenfor krav til forsvarlig sikkerhet i ekomloven.

Bakgrunn for forprosjekt kritisk stamfiber Finnmark

(Lakselv- Ifjord- Tana)

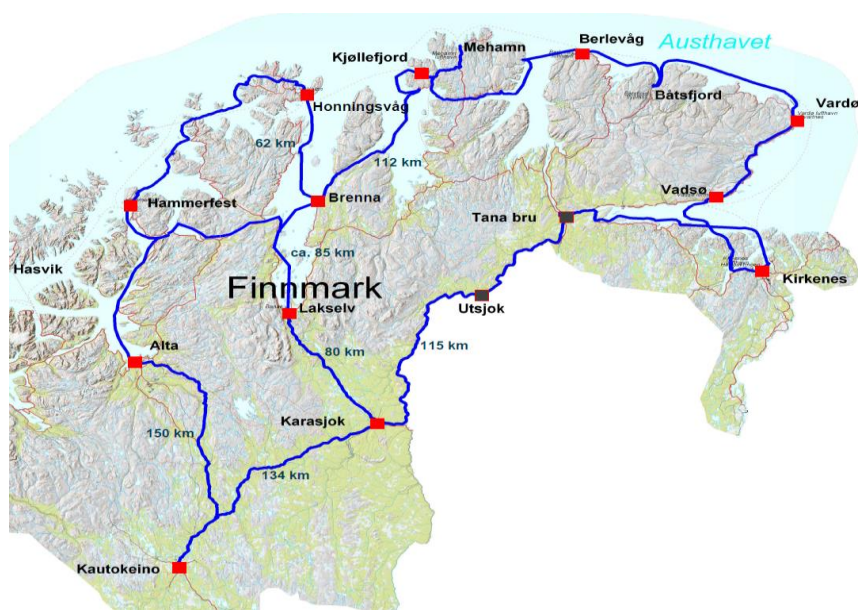
Ordførerne i Lebesby, Tana og Porsanger inviterer Gamvik, Båtsfjord, Berlevåg, Hammerfest, Måsøy og Nordkapp er med i et forprosjekt med mål om å utrede og utarbeid en helhetlig søknad om forsterking av stamfibernettet i Finnmark.

Porsanger, Lebesby og Tana kommune har initiert til et forprosjekt om bygging av stamfiber fra Lakselv til Tana via Ifjord, der også Finnmark fylkeskommune og fylkesberedskapssjefen i Finnmark er involvert.

Dagens kystfiber er sårbar ved brudd, og bare denne vinteren har flere områder langs kysten blitt rammet av kabelbrudd. Dette går på sikkerheten løs når viktige funksjoner i samfunnet ligger nede i flere dager i påvente av reparasjoner. Det er derfor et stort ønske om en «mindre fiber-ring» mellom Vest- og Øst-Finnmark for å bli mindre sårbar og styrke redundansen i nettet.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Kystfiberen ble etablert fra Telenor i 2009 og ferdigstilt i 2010 grunnet levering til alle Sykehusene i Finnmark. Da Telenor ikke hadde tid til å bygge to ringer, bygde Ishavslink indre trasé. På grunn av de tøffe værforholdene i nord, blir det ofte skader på kystfiberen. Bruddene som har skjedd har medført at områder har vært helt uten tilgang på internett og telefoni. Telenor kan med styring rute trafikken for leveransen til sykehusene via Ishavslink sin fiber, men kysten blir ikke dekket. Behovet for å sikre leveransen langs kysten tvinger seg derfor frem.

Kartet viser en utbygging av fiber bredbånd som er omtalt som Finnmark ringen. Store avstander gjør leveransen sårbar i den tid vi går inn i. Kritiske feil oppstår når kyst fiber ryker flere plasser på samme tid. Noe som gjør at kystkommuner og Fylkeskommunen har blitt isolert fra Internett verden ved flere tilfeller.

Fiberutbygging er kostbart, men en nødvendig infrastruktur både for lokalbefolkning, næringsliv og offentlige institusjoner. Områder som Børselv, Laksefjorden og Vester-Tana har liten befolkning og er ikke lønnsomme å bygge ut i et kommersielt bilde.

Store nærings- og samfunnsaktører ønsker å bidra i denne utbyggingen, herunder er vi i dialog med blant annet Statnett, Statkraft, Forsvaret og Telenor.

Avinor (eiendom) og Avinor (fly sikkerhet) jobber selv med digitalisering av flyplasser i Finnmark. Noe som gjør at kravet til oppetid og leveranse med sikkerhet er avgjørende for å lykkes med en digitalisering.

Oppdrettsnæringen og fiskeri krever mer av bredbånd i dag. Det handler både om fjernstyring av foring og overvåkning i havbruksnæringa. Fiskeri har krav til rapportering av fangst når båter losses for å overvåke uttak av ressurser. Lokale E-verk digitaliserer strøm nett overvåkingen med bruk av bredbånd. De er aktive å legger til rette for å sette bredbånd infrastruktur i luft strekk og som rør på nye høyspent kabler.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Dette prosjektet er avhengig av kommuner, Fylkeskommunen og staten er bidragsytere, samt forstår hvor viktig det er å bidra økonomisk for å få sikker leveranse på Kritisk infrastruktur i hele fylket.

Forprosjektet startet med et initiativ fra kommunene, Fylkesberedskap sjefen og fylkesrådmann for Samferdsel i Finnmark som startet med et møte med Samferdselsdepartementet og statssekretær Reynir Johannesson 29. mai 2017. Dette resulterte ikke i økonomiske lovnader, men styrket vår tanke om at det er viktig å forene kreftene og utarbeide et forprosjekt for en utbygging av stamfibernettet, som sikrer kysten.

Gamvik, Båtsfjord, Berlevåg, Hammerfest, Måsøy og Nordkapp er med i et forprosjekt med bakgrunn i interesse fra de nevnte kommuner, da de er kystkommuner som er rammet av nedetid på kystfiberen i 2017. Forprosjektet skal legges grunnlag for søknad om finansiering på en kritisk fiber radial inn mot kystfiberen i Finnmark. Slik at det er flere veier å route signal når uhellet er ute. Ser man på dagens ring infrastruktur, strekker den seg over store avstander.

Forprosjektets finansiering av forprosjekt

Utredningsfasen består i å få inn nok grunnlag for å sette sammen en helhetlig søknad om forsterking av stamfibernettet i Finnmark. Søknaden skal fremmes for NKOM og departementet i 2018.

NKOM og Departementet ønsket at kommunen sammen med Fylkeskommunen står samlet i forprosjektet som tar for seg hele Finnmark. Det ble finansiert av egne midler. Prosjektutredningen har kostet 300 000 kr + mva og er fordelt på deltakende kommuner og Fylkeskommunen.

Forprosjektet mottok høsten 2017 skjønnsmidler fra Fylkesmannen.

Bestillingen fra NKOM og departementet var å få presentert et ferdig forprosjekt for hele Fylket. Det ble presisert at forprosjektet må finansieres med egne midler.

Mandatet er å gi prosjektgruppen anledning til å innhente grunnlag på vegne av oppdragsgiverne.

Resultatet skal være et godt utarbeidet forprosjekt sammen med en søknad om midler som skal presenteres for NKOM. En godt forprosjekt og søknad om midler vil veie tungt på NKOM sin prioriteringsliste for årene 2018 og 2019. Noe som vi ønsker skal utløse midler til stamfiber i Finnmark.

NKOM skal vurdere om sikkerhetsnivået for sjøkabelen ligger innenfor krav til forsvarlig sikkerhet i ekomloven. Nkom støtter prosjektet og bruker denne rapport som er laget videre i sitt arbeid. Samferdselsdepartementet sier selv at forprosjektet har arbeidet frem korrekt grunnlag for videre arbeid.

De fleste av nevnte kommuner støtter prosjekter og stiller seg bak resultatet.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Rapport på forprosjekt Kritisk stamfiber Finnmark:

Innledning utredning:

Siden massive feil i sjø fiber kabel langs kysten i 2017 og gjentatte feil som oppstår til tid å annen, har Fylket som helhet sett seg nødt til å ta del i arbeidet for å få frem bredbånd til de områder som ble hardt rammet. Det ble avdekket at leverandørene av bredbånd tjenester ikke har tilstrekkelig sambandsutstyr som kan rute om trafikk dersom brudd oppstår.

Bildet under er fra kystfiber kabel fra et tidligere brudd. Her ser en tydelig at kritisk infrastruktur ikke er forsvarlig sikret og at leveranse på denne i Finnmark er utsatt for lange utfall. Dette er grunnlaget for den rapport som her utarbeides og den søknad om midler til Nkom som vil bli søkt.

Fokuset er å få til en samlet styrking av Ekom – forbindelsen i Finnmark. Styrking av sikkerhet for leveranse og styrking av enkelte kommuners Ekom tilbud.

Prosjektet Kritisk Infrastruktur jobber for å fremme en rapport som skal fremlegges NKOM og departementet i 2018. Meningen med rapporten er å belyse at vi må få bygget flere tverr forbindelser og sikre leveranse via jord/luft kabler til de noder som er forsynt med fiber infrastruktur i dag.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Bilder viser hvordan landtak i Finnmark kysten ble bygget i 2010. Dette beviser at kvaliteten på leveransen er betydelig utsatt for skader. Bildet til venstre er fra Repvåg i Porsangerfjorden.

Levetid på sjøkabel som ligger rolig er lang og mer enn 20 år. I dag er kystfiberen 8 år og bærer preg av mye skader. Byggemåten har medført at teknisk levetid på kyst fiber kabel i Finnmark har betydelig mindre levetid enn det den er beregnet til. Noe som medfører langt større krav til vedlikehold og tidligere reinvesteringer på lang sikt.

Fiber utbyggingen i 2009-2010 har det ikke blitt bygget slik at det er tatt høyde for store forskjeller på Høyvann og lavt vann langs kysten i Finnmark.

Å plassere sjøkabel uten forsvarlig forankret kum eller tildekning uttaler prosjektleder som lite gjennomtenkt. Dette bærer preg av mangel på lokal kunnskap. Landtak er plassert ukritisk uten kunnskap fra de som kjenner områdene de er lagt på. Plassering der dette er gjort er på områder der kablen vil bli revet i stykker av rullesteine, bølger og på daglige store forskjeller på høyvann/lavt vann.

Sjøkabelen i Finnmark er plassert i områder der det er mye fiskeri virksomhet. Kabel har en risiko for å bli skadet dersom hav bruk huker tak i kabel som ligger på bunn. Dette er et moment som bør nevnes.

Noder med elektronikk utfordring/ samband:

Prosjektet omtaler ikke kun fiber infrastruktur, den belyser også at leverandører som er lokalisert i Finnmark og har leveranser via Noder, bør oppgradere sin elektronikk/sambandsutstyr som kan omrute trafikk med utfall. Nkom og bredbånd kunder bør stille krav til leverandører om å oppgradere sin elektronikk slik at leveranser blir mer sømløst enn i dag. De som benytter seg av dette har bedre leveranse

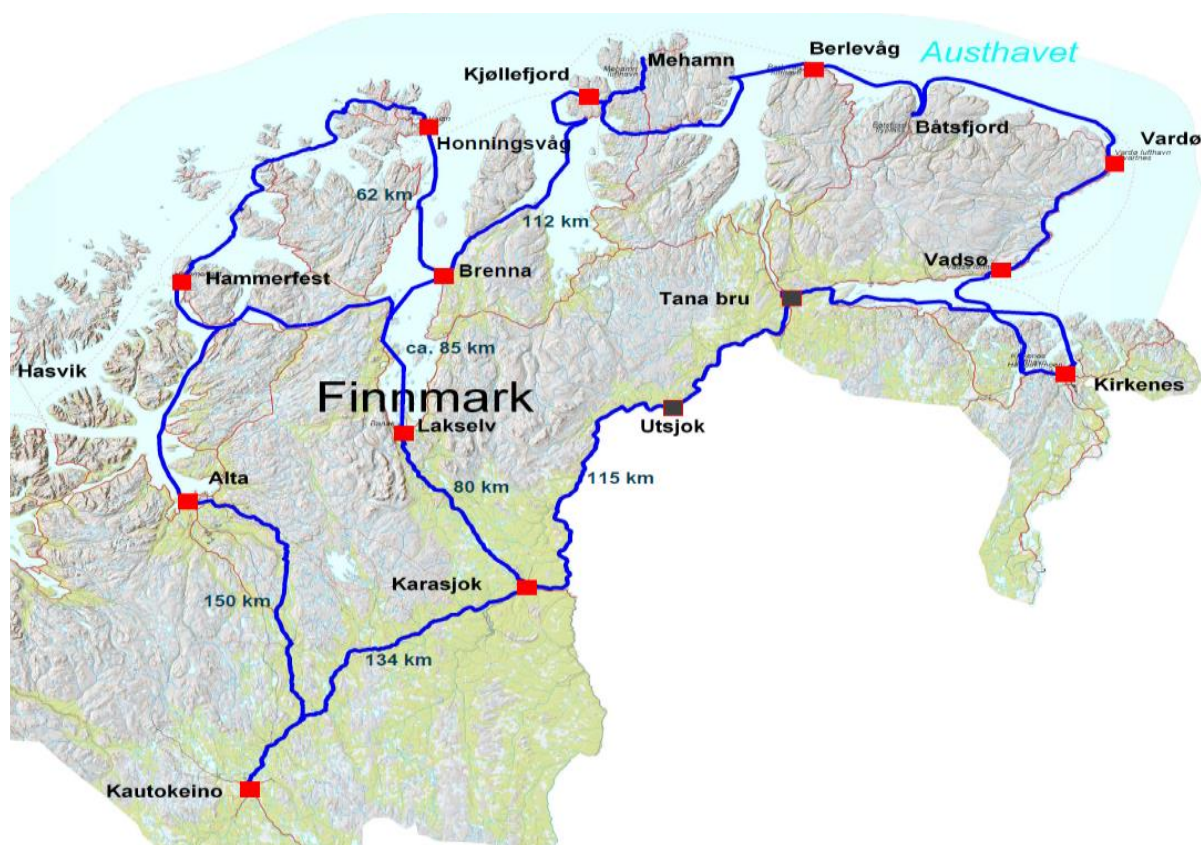
Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

enn Telenor i dag dessverre. Dermed må en ta høyde for investeringsbehov også på elektronikk/sambandsutstyr plasseres strategisk i noder.

Finnmark ringen i 2010-2017:

Bildet viser Finnmark som en ring. Bildet er levert fra Ishavslink. Blå ring har bredbånd forbindelse og de røde firkanter viser hvor det er elektronikk med kommersiell leveranse på i dag. Telenor, Statnett og Varanger kraft har noen egne, men bildet er ment for å visualisere utfordringene med å drifte et fiber nett i Finnmark.

På kartet viser en avstander i luftlinje på flere av forbindelsene, dette for å forstå de avstander som er i Finnmark.

Brudd og nedetid 2015-2017:

Tall er hentet fra Ishavslink:

- Totalt 940 timer der signal er borte grunnet brudd på forbindelsen i Finnmark.
- Oppetid på ytre trase er ca 91%, noe som ligger langt under den leveransen som tilbyderne har kontrakt på mot slutt kunder.
- Nede tid er brudd på sjø kabel med lang rettetid.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

- Nede tid er også på de leverandører som ikke klarer å rute trafikken motsatt vei når feilen er oppstått.
- Rettetid er høy da beredskapsbåt med feil rette utstyr ikke er lokalisert i Finnmark. Noe som gir lang transport vei før reparasjon. Skader skjer ofte i dårlig vær, noe som gjør rettetiden lengre enn tidligere antatt.
- Lite sambandsutstyr som takler brudd og som ikke klarer å rute om trafikk ved feil.

Tabell over strekninger utfall av signal i 2015-2017:

Strekninger som har vært rammet og tidsrom ligger i tabellen under. Her kommer det frem hvilke kyst strekk som er utsatt for skade og utfall i denne perioden.

Eier:	Fra:	Til:	År:	Tidsrom:	Nedetid - timer
Telenor	Vadsø	Kirkenes	2015	24.11.2015	10
Telenor	Gjesvær	Havøysund	2015	20.12.2015-30.12.2015	120
VK Nett	Høybuktmoe	Kirkenes	2016	01.03.2016	23
Telenor	Honningsvåg	Havøysund	2016	15.07.2016-18.07.2016	72
Telenor	Gjesvær	Havøysund	2016	29.09.2016-30.09.2016	18
Telenor	Skjånes	Berlevåg	2016	27.12.2016-15.01.2017	456
Telenor	Båtsfjord	Vardø	2017	10.01.2017-12.01.2017	48
Telenor	Honningsvåg	Hammerfest	2017	12.03.2017-18.03.2017	144
Telenor	Berlevåg	Skjånes	2017	15.11.2017-17.11.2017	48

Tabell utlevert fra Ishavslink i 2018.

Kyst kabelen ble bygget i 2009 – 2010 av Telenor. Arbeid som er utført bærer preg av hastverk og dårlig oppfølging av utførende entreprenør.

Prosjektleder var delaktig i prosessen rundt arbeid med indre trasse når Ishavslink bygget fra Kautokeino til Tana bru. Her ble det bygget en jord fiber kabel som følger vei skulder. Ser en opp mot skader som har oppstått siden 2009 og frem til i dag, så finnes det ikke skader av betydning på jord kabel anlegg sett opp mot Kyst sjø kabelen.

Siden 2010 og frem til 2014 rapporterte lokale El-verk skader på kyst fiber kabler til Telenor og direkte til utbygger. Undertegnede var en av de som rapporterte til Telenor om skader som var av bekymrende karakter. Noe er tatt tak i lang tid i etterkant, men det tar år før en får respons, da det er dyrt å sende kabel båt fra sør i Norge å helt Nord.

Det kan se ut som om en venter på større feil, før en også retter opp mindre skader for å få lavere rette kostnader. Noe som medfører at risikoen for skade er høyere enn hva kundene kan forvente seg.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Bilder av landtak i Nord Troms:

Bilder fra Finnmark skadene er ikke å oppdrive, men tabellen over viser at det har vært større skader som har medført brudd.

Her ser dere kabel som ligger opp etter berget og som er usikret.

Kappe er skadet og selve fiber kabel ligger usikret ned mot vannlinja.

Festet til kabel satt fast i fjell med krok og stål spiral. Området er meget utsatt for tung sjø (store bølger) noe som har medført at sjø kabel har blitt revet ut av fester som du ser til høyre på bildet.

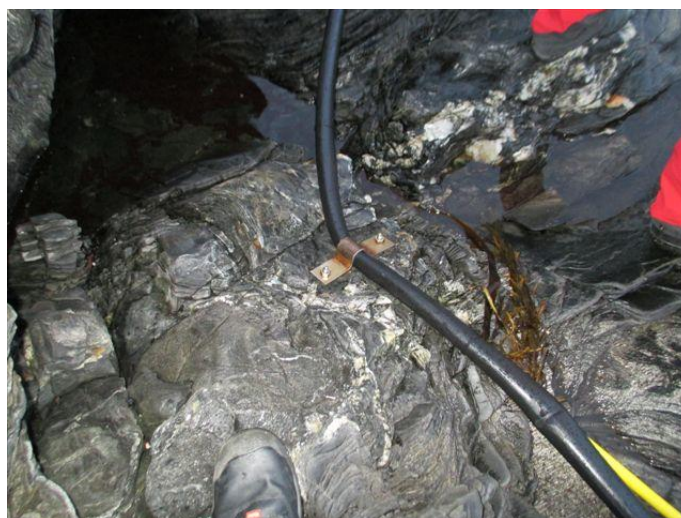
Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Bildet viser sjøkabel som har løsnet og ruller frem ot tilbake i sjøens brenninger inn mot land. Noe som medførte brudd etter slitasje på kabelen.

Bilde ved siden av viser at kabel er revet bort. Bildet under viser kabel som er skrudd fast med patent bånd rett i fjellet. Den har blitt har havet strekt å dyttet på, som medfører brudd å knekk på kabel innenfor kappen.

Bilder som er brukt her er sendt fra montører som har beredskap på Kystfiber kabel for Telenor og rapporterer til Broadnett, som igjen rapporterer til flere større nett kunder. Deriblant Ishavslink, Forsvaret og Statnett.

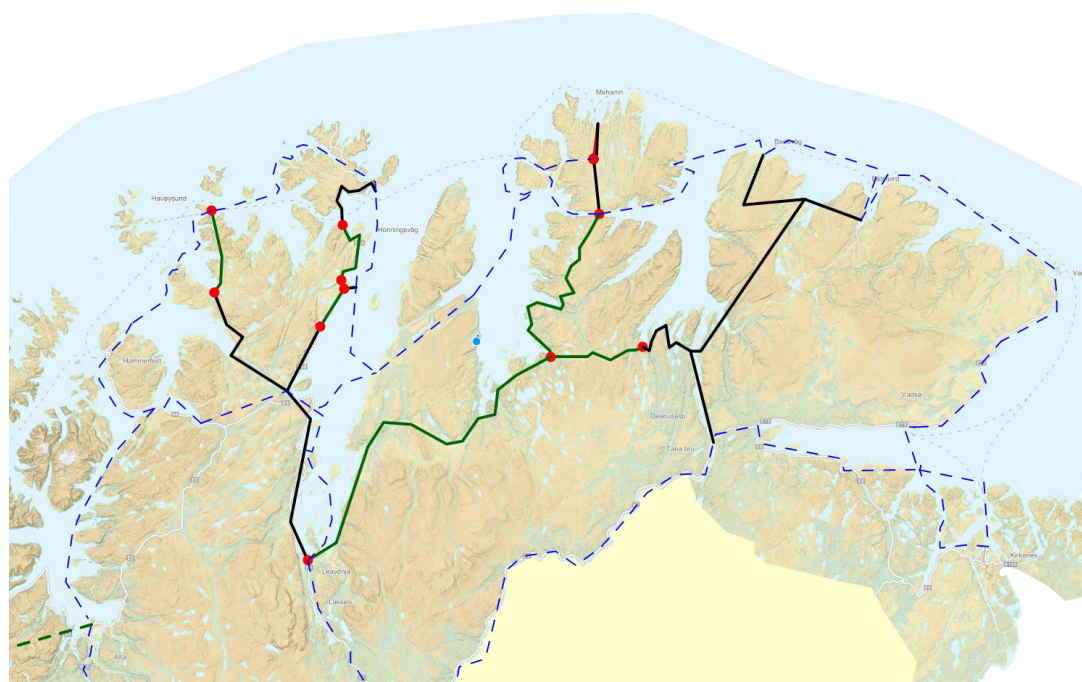

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

I ettertid i 2018 har Telenor informert om at de har byttet noe sjøkabler på enkelte sjø strekk i øst Finnmark. Dette er ikke nok og da det er flere områder som er utsatt for feil enn det som er byttet. Det er ikke tilstrekkelig å kun bytte en fiber sjø kabel. En må fokusere like mye på det samband som håndterer signal overføringen. Da dette ikke er blir prioritert, er det mye igjen før en kan si en er i mål.

Forslag til forsterkning av leveringssikkerhet på fiber bredbånd i Finnmark:

Kartet under viser skissert løsning som prosjekt gruppen har kommet frem til.

nytt bilde lages.

Prosjekt gruppen har jobbet med å få avdekke hva som skal til for å sikre leveranser langs Kysten. Det legges frem en løsning på å få fiber kabel i bakken og via noen få luft strekk på høyspent trassere. Det må oppgraderes med samband også på flere strategiske knutepunkter. Kartet viser tenkt utbygging av alle strekk som knytter seg til kystfiber forbindelsen.

Blå stiplet linje er Kyst fiberen og indre trasse som det er forbindelse på i dag. Noen av de Svarte forbindelser er bygget og det er flere som er under bygging og skal være ferdig i 2018 - 2019.

Grønne linjer viser de traseer som en ønsker å få bygget. Noe som medføre 4 forskjellige prioriteringer som er listet opp etter det behov som er i Finnmark.

Til høyre ser en at Varanger Kraft i 2018 - 2019 knytter indre forbindelse til kysten i Øst. Noe som gjør at flyplassene er sikret med dobbel forbindelse fra 2019. Resten av Finnmark er vesentlig usikkerhet. Prioriteringen er oppsummert under:

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Prioritering etter nummerering:

1. Tana – Ifjord – Hopseide - (Ifjord)- Adamselv – Lakselv.
2. Fløytvika – Undersjøiske tunell Magerøya.
3. Snefjord - Havøysund.
4. Hopseide – Mehamn

1: Tana – Ifjord – Hopseide – (Ifjord) – Adamselv - Lakselv

Ved å knytte Tana til Hopseide med NY node i Hopseide, har vi fått en ny tverrforbindelse som sikrer leveranse og gir Lebesby kommune forbindelse. Med denne forbindelsen vil Pågående Nkom prosjekt og kommune senteret få en sikker forbindelse. Noe Lebesby kommune har fremmet ønske om over lengre tid.

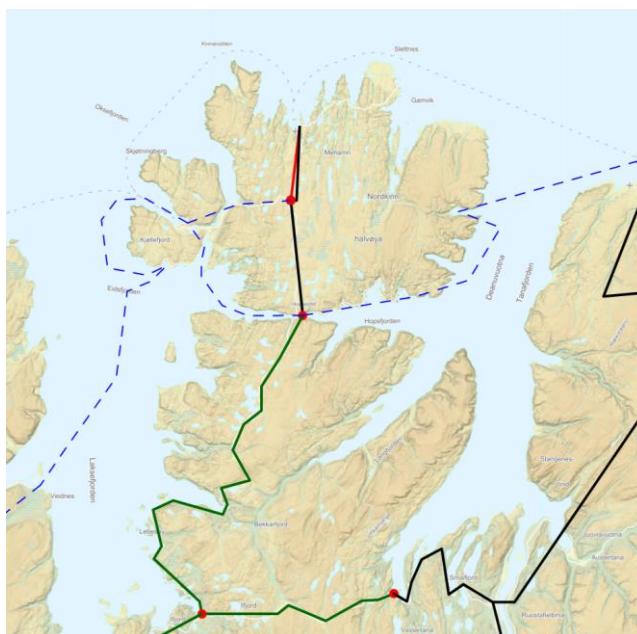
Det blir bygget fiber kabel på deler av strekket frem til Susjok (antatt ferdig 2019).

Forbindelsen har potensiale til å få kunder som dekker store deler av investeringen. Statnett har et ønske om å få forsynt Adamsfjord og deres anlegg der, noe som medfører at Statnett har et behov langt forbi Ifjord og få forbindelsen helt frem til lakselv. Noe som er positivt for videre forbindelse til Lakselv som Porsanger kommune har ønsket i lengre tid. Forbindelsen må knyttes på med egen Node i Hopseide og skjøt må åpnes. Samband utstyr må etableres og bredbånd signal kan etableres.

Statens Vegvesen kan benytte strekket til å overvåke vei og bommer i vinter sesong.

Det er viktig å få etablert en node med samband utstyr ved Hopseide, da dette kun er en skjøt i dag.

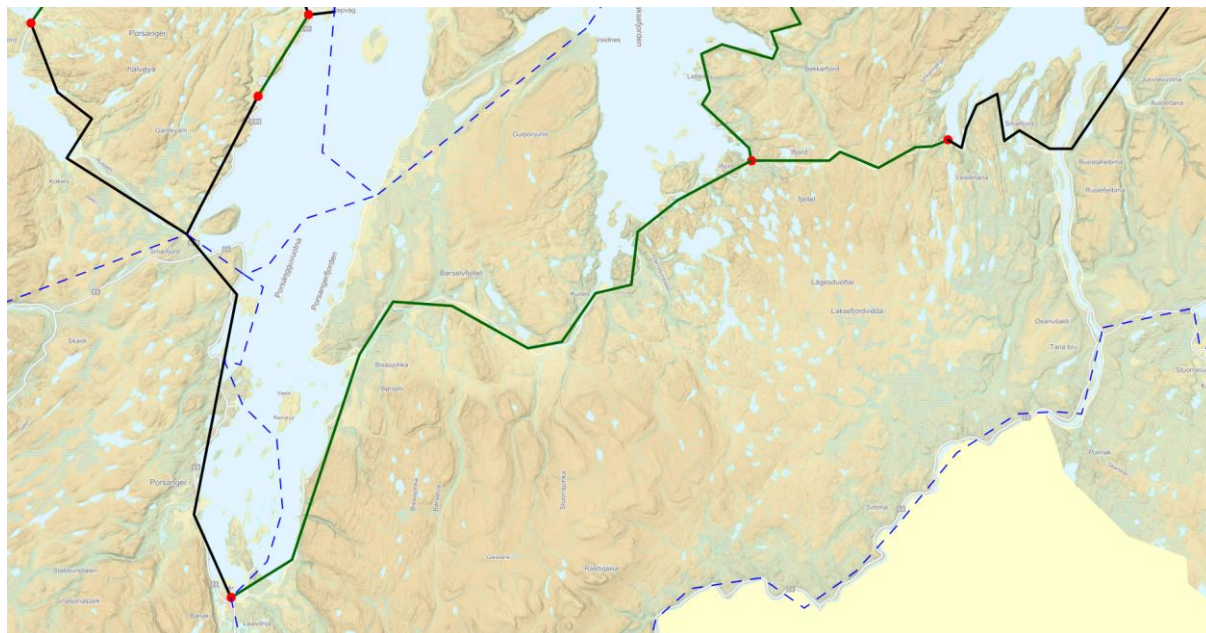
Lebesby kommune er positiv til dette strekket og vil bidra med finansiering.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

(Ifjord)- Adamselv – Lakselv.

Fra Ifjord til Lakselv har Statnett og Ishavslin et ønske om å bygge, Telenor har vært med i dialog lenge, men aktørene har ikke finansiering som sikrer denne utbyggingen. Porsanger kommune er positiv til å finne en løsning, noe også lokale EL-verk også er. Denne forbindelsen til Lakselv vil være en god tverr forbindelse til Kysten og som skaper mulighet for flere ringløsninger i Finnmark. Kommersielt er dette det strekket som er dyrest og lavest betalingsvilje i. Det er viktig at et slikt prosjekt også får kunder som innebærer at utbyggerne også investerer i sambandsutstyr. For kun å fokusere på fiber vil en ikke få noe bedre slutt resultat.

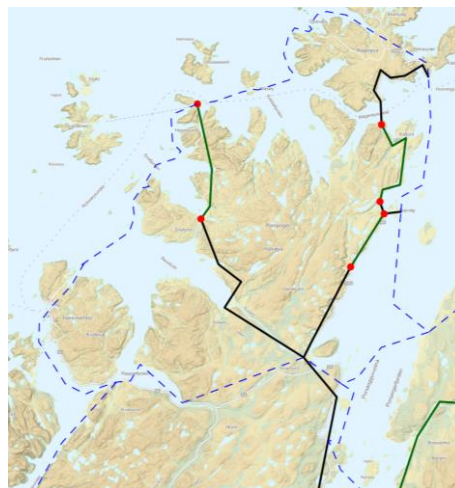
2: Fløytvika – Undersjøiske tunell Magerøya.

Repvåg Kraftlag som holder til i Honningsvåg har sammen med Statens vegvesen pågående prosjekt som gir grunnlag for å få bygget en ny tverrforbindelse i Vest Finnmark frem til utgangen av 2019.

Dette kan sikre leveransen til Honningsvåg da denne lokasjonen er sårbar fra Skjånes i Øst og Måsøya i Vest. Denne forbindelsen vil ikke bli så dyr, da det allerede er aktører som ønsker å bidra på strekket. Nordkapp Kommune er positiv til strekket og vil bidra med finansiering.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Bildet viser Forbindelse til Honningsvåg i høyre på bildet og Havøysund til venstre på bildet. Stiplet blå linje er kyst fiber forbindelsen.

3: Snefjord - Havøysund.

Snefjord – Havøysund har fått mye offentlig støtte via NKOM frem til 2017. Det gjenstår kun få km som kan gi forbindelse til Kyst kabelen. Denne er satt opp som alternativ 3. Lite kunde grunnlag og lav inntjening gir denne forbindelsen behov for betydelig NKOM støtte. Lokalt Elverk har bygget Ny høyspent linje og er positiv til å benytte denne som føringsvei dersom det er behov. Måsøy kommune er positiv til strekket og ønsker å bidra med finansiering.

4: Hopseide – Mehamn

Nord for Hopseide ligger det en forbindelse som går helt opp til Mehamn. Denne tilhører Ishavslin. Det var denne kabelen som var uten bredbånd i flere timer tidligere i høst. En skade på kritisk infrastruktur som leverer til næringsliv, kommune senter og husholdning. Skade oppstod grunnet entreprenør arbeid der det ikke var søkt gravemelding eller det var meldt inn info om graving til eier av infrastruktur. Bruddet viser at det ikke er dobbel forsyning og ved feil faller et helt samfunn med ingen forbindelse. Dette er en jordkabel som er på tamp uten ring forbindelse. Skal en bygge dobbelt forbindelse her, kan en bygge på høyspent forbindelsen til Norkyn Kraftlag mot Mehamn. Dagens kabel ligger normalt trygt og det er ikke noe som gjør at denne er mer utsatt fremover. Mehamn har fiber forbindelse gjennom Ishavslin. Skal det bygges en tamp som gir dobbelt forbindelse til dette strekket som starter 11 km fra Mehamn, da vil dette punktet få signal fra Hopseide og Kjøllefjord.

Ny forbindelse er her markert med rød strek.

Prosjektet har avdekket at det er behovet for dobbel forbindelse med tanke på Fjernstyrte fly plass tårn.. Dette er en løsning som tvinger frem en ekstra forbindelse. Her må Avinor og Staten være bidragsyter og må dekke en slik utbygging. Gamvik kommune er positiv til en ny forbindelse og vi bidra med finansiering dersom de knyttes til fiber forbindelsen. Noe som kan endre prioriteringsrekke følgen.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Forutsetning for å lykkes:

1. Finnmark må være samlet, det medfører at formannskapene må stemme for prosjektet, slik at det har politisk forankring.
2. En må ha et overordnet fokus på kritisk infrastruktur. Det er avgjørende å legge frem Sårbarheten med dagens Nkom tilbud i Finnmark. Se på radial løsninger og oppgradering på samband i Øst og Vest Finnmark.
3. Vi må forankre prosjektet i "Forsterket- NKOM" som sikrer lokal beredskap og redundante løsninger.
4. Kommunene og fylket må vise handlekraft med å bevilge midler til kommende utbygging. Statssekretæren var klar i sin tale " Kritisk infrastruktur må en også selv investere i" Forprosjektet i sin helhet viser hvor viktig bredbånd infrastruktur er for næringsutvikling, kommune samfunn og bosetting.

Rapporten bør vektlegges som grunnlag for den politikk en må føre vedørende bredbånd infrastruktur fremover. Den er et verktøy for de som bestiller innkjøp av bredbånd tjenester på Fylkes og kommunalt nivå.

Prosjektleder anbefaler at det føres politikk som fremmer bedre signal overføring på kritisk infrastruktur i Finnmark. Det bør stilles strengere krav til de aktører som leverer tjenester i fiber infrastruktur fremover.

5. Invitere potensielle "Motorvei utbyggere" som tar ut kapasitet. Delta aktivt i grunnlaget for en kommende prosjektering av stamfiber.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Hvem søker sikker forbindelse i Finnmark?:

Aktører som er kontaktet i prosessen er:

RKSA, LKSA, Lebeby Kommune, Tana Kommune, Porsanger kommune, Gamvik kommune, Nordkapp Kommune, Hammerfest kommune, Måsøy kommune, Finnmark Fylkeskommune, Fylkesmannen, Kvalsund kommune, Nornet, Eltele, Telenor, Statnett, Helsenett, Avinor (IT), Avinor (eiendom), Avinor (Flysikring), Varanger kraft, Forsvaret, 3-nett, Bredebånd fylket troms, InfraNord, Hammerfest energi, Kystverket Region Troms og Finnmark, Kystverket trafikkstasjonen, Alta kraftlag, Telia, Ice nett, Statens vegvesen, Forsvaret med flere..

Basert på de intervjuer er det flere som jobber med samme problemstillinger som dette forprosjektet. Det er mange aktørene som er knyttet opp mot statlige virksomheter som ikke vet om de har dobbel sikring av sin leveranse. Vi opplever at enkelte har selv jobbet for å avdekke det vi har arbeidet med. Det er flere som jobber med prosjekter som gir krav til høyere drift sikkerhet og leveranse på bredbånd i årene som kommer.

Når en vet at Kyst forbindelsen er i dårligere og har kortere levetid enn det den var ment å ha, så går alle disse digitale endringene i Finnmark samfunnet inn i et meget usikkert spor.

Forprosjektet avdekker at det er fokus på digitalisering. Det er fra overvåkning av veistrekninger, overvåkning av skred utsatte områder, fjernstyring av flyplasser, overvåkning av strøm forbindelser og strøm produksjon.

Helse nett er en aktør som har gjort en stor jobb å sikrer seg selv og har avdekket stort avvik på hva som er kjøpt inn og hva som leveres til dem. Derfor jobber de aktivt med å kjøpe seg forbindelser for å sikre seg selv.

Forprosjektet ser det er aktører som har betydelig behov, men er for liten alene med å ta på seg den store investeringen det er å bygge sikker forbindelse. Det er derfor vi mener Nkom å departement bør tenke hele Finnmark under ett og ikke fokusere på enkelt prosjekter. Prosjekt gruppen har brukt mye tid på å finne informasjon om hva som bidrar med finansiering i alle de prosjekter som starter opp i regi av egne poster i Statsbudsjettet. Det er også slik at de innholdsleverandører som er i Finnmark ikke ser kommersielt forsvarlig å selv være den som bærer frem prosjektene. For kabler blir bygget her og der uten helhetlig tanke på andre behov.

Forprosjektet ønsker at Nkom og Department legger fokus på motorveiene i Finnmark slik at samfunnsøkonomiske prosjekter kan realiseres på lang sikt.

Rapporten forteller svakhetene i dagens infrastruktur i 2018. Det er betydelig med sikkerhet som "selges", men er i samme kabel og ikke samme kabel par. Det må bygges sikkerhet i ny tverr forbindelser og ikke samme kabler.

Utbyggingskostnader:

En utbygging på alt som er skissert i Rapporten vil ført komme opp i 75-100 millioner kroner. Det er avhengig av løsning og hvor mye som prioriteres på sambandsutstyr.

Kritisk Stamfiber Finnmark 2018

Ved å bygge alle forbindelser, vil det være behov for finansiell støtte fra Finnmark Fylkeskommune, Kommuner, bedrifter og Stat.

Historisk og forventning til bruk på Nkom prosjekter fra kommuner i Finnmark:

Dagens nett langs kysten i Finnmark dekker følgende kommunesentra:

- Alta
- Hammerfest
- Måsøy
- Nordkapp
- Lebesby
- Gamvik
- Berlevåg
- Båtsfjord
- Vardø
- Vadsø
- Sør-Varanger
- Nesseby
- Tana
- Porsanger
- Kvalsund
- Finnmark Fylkeskommune

Det er vist interesse fra kommunene om å bidra for Fylket som helhet. Ikke alle kommuner som har kommet med noe tall.

De kommuner som har kommet med sitt Ecom regnskap viser ikke det sanne bildet av kommunenes sin utbygging.

Det har gjennom år blitt investert mye i internt infrastruktur og i samarbeid med lokale aktører, samt leverandører.

Kommunene har fokusert på små interne strekninger i sine respektive områder, uten å ha vært med å tenke på fylket nivå. Noe som gjenspeiler størrelsen på de beløp som er satt av i budsjetter og økonomiske planer for kommende år.

Forplikter statlig finansiering at kommunene må bidra, så er det vilje til å ta sin del. Alle kommunene vist seg enig å følge prosjektet da Fylkeskommunen er med som driver i prosjektet. Kommune sentra bør kunne bidra med en samlet finansiering på 5-7 500 000 kr.

Hos enkelt kommuner er det satt av 100 000 kr og hos andre er det beløp opp mot 2 000 000 kr.

ØST • FINNMARK

REGION RÅD

Som oppfølging av uttalelse- pressemelding tidliger i dag har vi fått inn en rapport som Toril Svendsen, næringskonsulent i Lebesby har gjort oss oppmerksom på.

Rapporten viser svakhetene med dagens løsning, og peker på hvordan utfordringene kan løses med ny stamfiber. Rapporten kom fra konsulent Sigve Hansen Gusdal på vegne av kystkommunene og Finnmark fylkeskommune

Med Vennlig Hilsen/Kind Regards

Trond Haukanes
Daglig Leder/Managing Director

Mobil: +47 90110562

Mail: th@ofr.no

Hjemmeside: www.ofr.no

SØR-VARANGER KOMMUNE
PLAN- OG UTVIKLING

Vår ref.: Saksnr.: 18/1299/29	Deres ref.:	Dato: 30.11.2018
Saksbehandler: Magnus Mæland	Telefonnr.: 97080054	Epostadresse: postmottak@svk.no

Orientering angående videre etablering av 110-sentralen for Finnmark

Sør-Varanger kommune ønsker med dette brevet å orientere om den videre utviklingen angående etableringen av 110-sentralen for Finnmark.

Tidsperspektivet

Det per dags dato satte målet for flytting fra Hammerfest til Kirkenes er 4.kvartal 2019.

Tidspunkt for flytting fra Hammerfest til Kirkenes er som tidligere orientert om avhengig av prosesser utenfor kommunalt styring. Dette gjelder særlig prosessen Finnmark politidistrikt er i sammen med politiets fellestjeneste og statsbygg angående byggearbeid i eksisterende politihus. Vi venter på at politiet, politiets fellestjeneste og statsbygg skal komme med en tidsplan for byggingen ved dagens politihus. Sør-Varanger kommune gjør det vi kan for hjelpe politiet å få fortlgang i disse prosessene.

Rekruttering

Rekruttering av operatører er den mest kritiske faktoren for etableringen av 110-sentralen i Kirkenes. Prosessen angående virksomhetsoverdragelse fra Hammerfest kommune til Sør-Varanger kommune er startet opp, og er en prosess som kommunene er samstemt i og samarbeider godt om. Det er et mål å sende ut brev om virksomhetsoverdragelse innen desember måned til de ansatte. Her vil det bli satt en reservasjonsfrist jf. kapittel 16 i arbeidsmiljøloven.

Sør-Varanger og Hammerfest kommune hadde møte med alle ansatte i Hammerfest 22.november. Dette var et positiv møte hvor vi fikk snakket om hvordan man kan tilrettelegge på best mulig måte for ansatte som ønsker å flytte til Kirkenes, og ansatte som ønsker å pendle i en periode. Det er særdeles viktig at den kompetansen Hammerfest kommune besitter i dag gjennom 110-sentralen blir videreført. Sør-Varanger kommune vil derfor strekke seg for å legge til rette på best mulig måte for de ansatte i Hammerfest. Hammerfest kommune vil også jf. arbeidsmiljøloven strekke seg for å ivareta de ansatte på best mulig måte. Møtet med de ansatte avklarte at det er stor lojalitet blant de ansatte for å sørge for en best mulig overgang, og at man har et genuint ønske å være med å bygge opp en faglig sterk sentral i Kirkenes. På tross av at de har vært i en tøff situasjon med mange uavklarte faktorer er den faglige integriteten til de ansatte ved dagens 110-sentral ærverdig. Med de tilbakemeldingene som de ansatte har gitt vil prosessen ved etableringen i Kirkenes bli betydelig enklere og billigere. Rekruttering av eksisterende operatører i Hammerfest er nøkkelen for å sørge for en nøysom økonomi i overgangsperioden.

Postadresse:
Boks 406
9915 KIRKENES

Telefonnr.:
Sentralbord
78 97 74 00

Telefaksnr.:
78 99 22 12

Bankgiro:
4930.13.83281

www.svk.no
postmottak@svk.no

Etter utløp av reservasjonsfrist som sannsynligvis vil bli satt i januar måned vil man ha et tydeligere bilde av behov for nyrekruttering.

Det er lagt planer for samarbeid med andre 110-sentraler for å drive opplæring, grunnet at kapasiteten for opplæring ved 110-sentralen i Hammerfest er begrenset.

Samarbeidet mellom Hammerfest og Sør-Varanger kommune

Det er tett dialog mellom Hammerfest og Sør-Varanger kommunene i den videre prosessen. Dette gjelder eksempelvis ved rekruttering av operatører til sentralen i Hammerfest og andre momenter som økning av antall ansatte på bakgrunn av bortfall av hvilende vakt. Dette har vært orientert om i tidligere brev angående lovkrav og eventuelle endringer i dimensjoneringsforskriften.

Organisasjonsform for 110-sentralen

Formannskapet i Sør-Varanger kommune vedtok 28.11.2018 at 110-sentralen skal være organisert etter vertskommune-modellen. Dette medfører at det er ingen endringer i organisasjonsformen slik den er i dag. Kommunestyret skal behandle denne saken 14. desember. Det vil bli sendt en orientering til kommunene i Finnmark utelukkende om organisasjonsform etter kommunestyrets vedtak.

Formannskapet vedtok i samme sak at regionrådene skal brukes som kommunikasjonskanal og arena for eventuelle oppklaringer, men at man skal samarbeide tett sammen med Hammerfest kommune videre.

Dette er en oppfølging av det vedtak Vest-Finnmark regionråd foretok og som man har hatt dialog om i Øst-Finnmark regionråd.

Med vennlig hilsen

Magnus Mæland
Næringssjef

Magnus Mæland
Næringssjef

37

ØST • FINNMARK

REGION RÅD

Hei, denne må o ephorte

Olaf

Fra: Trond Haukanes [mailto:th@ofr.no]

Sendt: fredag 30. november 2018 13:41

Til: 'Robert Jensen' <Robert.Jensen@vardo.kommune.no>; Frank Martin Ingilæ <frank.martin.ingila@tana.kommune.no>; 'Stine Akselsen' <stine.akselsen@lebesby.kommune.no>; 'Trond Einar Olaussen' <Trond.Einar.Olaussen@gamvik.kommune.no>; 'Rolf Laupstad' <rolf.laupstad@berlevag.kommune.no>; 'Geir Knutsen' <geir.knutsen@batsfjord.kommune.no>; 'Hans-Jacob Bønå, ordfører' <hans.bona@vadso.kommune.no>; Knut Inge Store <knut.store@nesseby.kommune.no>; 'Rune Rafaelsen, ordfører' <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>

Kopi: 'Hans Erik Wilhelmsen' <hans.erik.wilhelmsen@vardo.kommune.no>; 'Trond Henriksen' <trond.henriksen@batsfjord.kommune.no>; 'Harald Larssen' <harald.larssen@lebesby.kommune.no>; 'Jens Betsi, Vadsø' <jens.betsi@vadso.kommune.no>; Jørn Aslaksen <ja@tana.kommune.no>; jorgen.jorgensen@berlevag.kommune.no; 'Nina Bordi, Sør-Varanger' <nina.bordi@sor-varanger.kommune.no>; 'Bengt Ole Ekrem' <Bengt.Ole.Ekrem@gamvik.kommune.no>; Olaf Trosten <Olaf.Trosten@nesseby.kommune.no>

Emne: VS: 18/1299-29 Orientering angående videre etablering av 110-sentralen for Finnmark

Vedlagt orientering fra Magnus Meland vedrørende fremdrift for etablering av 110 sentralen i Kirkenes

Med Vennlig Hilsen/Kind Regards

Trond Haukanes

Daglig Leder/Managing Director

Mobil: +47 90110562

Mail: th@ofr.no

Hjemmeside: www.ofr.no

Fra: Magnus Mæland [mailto:Magnus.Maeland@sor-varanger.kommune.no]

Sendt: fredag 30. november 2018 13:33

Til: leif.vidar.olsen@hammerfest.kommune.no; Gerd Isaksen <gerd.isaksen@hammerfest.kommune.no>; Bente Olsen Husby <Bente.Olsen.Husby@hammerfest.kommune.no>; Trond Haukanes <th@ofr.no>

Kopi: Hermann Bjørhusdal <Hermann.Bjorhusdal@sor-varanger.kommune.no>; Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>; Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>; Geir Nesse <Geir.Nesse@hammerfest.kommune.no>

Emne: 18/1299-29 Orientering angående videre etablering av 110-sentralen for Finnmark

Hei,

Vedlagt ligger en orientering om status for arbeidet med samlokaliseringen av 110-sentralen i Kirkenes.

Som avtalt sendes den til regionrådene for videre kommunikasjon ut til kommunene i Finnmark.

Brevet sendes særskilt til rådmannen i Hammerfest.

Mvh

Magnus Mæland
Næringssjef – Head of economical development
Mob: 97080054

Sør-Varanger kommune – The municipality of Sør-Varanger

www.svk.no

Facebook: sorvarangerkommune

Høring – tekniske endringer i finnmarksloven

Høring | Dato: 04.12.2018 | [Kommunal- og moderniseringsdepartementet](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/id504/>)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender med dette på høring forslag om endringer i finnmarksloven, som følge av sammenslåingen mellom Finnmark og Troms fylker.

Status: På høring

Høringsfrist: 04.03.2019

Høringsbrev

Vår ref.: 18/5330

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender med dette på høring forslag om endringer i finnmarksloven, som følge av sammenslåingen mellom Finnmark og Troms fylker. Vi ber om at departementene formidler høringsbrevet til berørte underliggende organer.

Departementet foreslår å justere loven slik at det vises til det geografiske området Finnmark der det i dag står Finnmark fylke. Det er også nødvendig å gjøre noen ytterligere endringer. Etter dagens lov velger Finnmark fylkesting tre av medlemmene med varamedlemmer til styret i Finnmarkseiendommen. I forslaget legger vi opp til at det nye fylkestinget skal velge medlemmene, og vi viderefører kravet om at disse må være bosatt i Finnmark. Departementet ber om synspunkter på forslaget, eventuelt andre innspill til løsninger for valg av medlemmer til Finnmarkseiendommens styre.

Videre har loven en bestemmelse om at styret i Finnmarkseiendommen kan bestemme at et eventuelt overskudd kan deles ut til Finnmark fylkeskommune, Sametinget eller allmennyttige formål som kommer fylkets innbyggere til gode. I forslaget legges det opp til at den nye fylkeskommunen skal kunne motta overskudd, men at midlene i så fall skal komme Finnmarks innbyggere til gode.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil konsultere med Sametinget og fylkestingene i Finnmark og Troms om lovendringene før proposisjonen sendes til Stortinget.

Høringsnotat med forslag til lov om endringer i finnmarksloven er vedlagt.

Høringsuttalelser skal avgis digitalt på regjeringen.no. Dette gjøres under «Send inn høringssvar» nederst på denne siden. Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og blir publisert sammen med øvrige høringsuttalelser.

Fristen for høringsuttalelser er **4. mars 2019**.

Med hilsen

Kristin Ryan (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Drægni
rådgiver

Høringsnotat

+

Høringsinstanser

+

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

TEMA

Samer

RELATERT

› [Regjeringen sender forslag om endringer i Finnmarksloven på høring](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringen-sender-forslag-om-endringer-i-finnmarksloven-pa-horing/id2621147/>)

^ Til toppen

Regjeringen.no

Ansvarlig for Kommunal- og moderniseringsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Kjersti Bjørge

Nettredaktør: Ann Kristin Lindaas

Tlf. 22 24 90 90

E-post: postmottak@kmd.dep.no

Ansatte i KMD: Depkatalog

Organisasjonsnummer: 972 417 858

Høringsnotat

Endringer i finnmarksloven

1 Hovedinnhold

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fremmer i dette høringsnotatet forslag om endringer i finnmarksloven. Finnmarksloven gjelder forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke. Som følge av Stortingets vedtak av 8. juni 2017 om regionreformen skal Troms og Finnmark fylker slås sammen fra 1. januar 2020. Dette gjør det nødvendig å foreta endringer for å tilpasse finnmarksloven den nye fylkesinndelingen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår å videreføre forvaltningsordningen for det samme området hvor loven gjelder i dag. Sammenslåingen av fylkene krever enkelte justeringer i loven. Departementet foreslår å endre loven slik at det vises til det geografiske området Finnmark der det i dag står Finnmark fylke. Videre har finnmarksloven regler om valg av styremedlemmer til Finnmarkseiendommen, samt om utdeling av overskudd fra Finnmarkseiendommen. Disse bestemmelsene er i dagens lovgivning knyttet til Finnmark fylkesting og Finnmark fylkeskommune.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil konsultere med Sametinget og fylkestingene i Finnmark og Troms om lovendringene før lovforslaget sendes til Stortinget.

2 Departementets vurderinger. Forslag til lovendringer

Flere steder i loven er det vist til Finnmark fylke. Departementet foreslår å endre lovteksten ved å henvise til det geografiske området Finnmark, i stedet for Finnmark fylke. Det geografiske området Finnmark vil da tilsvare det området som per i dag utgjør Finnmark fylke.

I dagens lovtekst er det også henvist til Finnmark fylkesting, Finnmark fylkeskommune og fylkesmannen i Finnmark. Dette endres i tråd med det nye navnet på organene.

Finnmarksloven § 7 regulerer hvordan medlemmer til Finnmarkseiendommens styre skal velges. Ifølge dagens bestemmelse velger Sametinget og Finnmark fylkesting tre medlemmer med personlige varamedlemmer hver. Alle må være bosatt i Finnmark. I forslaget er det lagt opp til at tre medlemmer med personlige varamedlemmer skal velges av nye Troms og Finnmark fylkesting. Forslaget innebærer en endring ved at fylkestingspolitikere fra Troms er med på å bestemme hvem som skal styre Finnmarkseiendommen. Samtidig legger forslaget,

som i dag, opp til at medlemmene og varamedlemmene må være bosatt i området som tidligere utgjorde Finnmark fylke.

I § 16 reguleres det hvordan medlemmer til kontrollkomiteen velges. I forslaget legges det opp til at ett medlem til kontrollkomiteen med personlig varamedlem velges av det nye fylkestinget.

Lovens § 15 har en bestemmelse om at styret i Finnmarkseiendommen kan bestemme at et eventuelt overskudd kan deles ut til Finnmark fylkeskommune, Sametinget eller allmenntilgode formål som kommer fylkets innbyggere til gode. I forslaget legges det opp til at den nye fylkeskommunen skal kunne motta overskudd dersom styret beslutter dette. Departementet foreslår at ordningen avgrenses, slik at eventuelle tildelinger må komme innbyggerne i det som i dag utgjør Finnmark fylke, til gode.

3 Merknader til de enkelte bestemmelser i lovforslaget

Til § 1, § 22 første ledd, § 23 første ledd, § 25 andre ledd og § 29 andre ledd

Det foreslås å endre bestemmelsenes bruk av begrepet Finnmark fylke, til å vise til det geografiske området Finnmark. Forslaget innebærer at lovens ordning i hovedsak blir videreført når Troms og Finnmark fylke blir slått sammen. Lovens geografiske virkeområde vil være det samme.

Tittelen på loven endres tilsvarende. Lovens korttittel endres slik at den skrives med stor bokstav, i tråd med anbefalingene fra Språkrådet.

Til § 2

Det er tatt inn en presisering i første ledd om at Finnmark skal forstås som det området som utgjorde Finnmark fylke 1. juli 2006, da det meste av loven trådte i kraft, og Finnmarkseiendommen overtok Statskogs eiendommer i Finnmark. Dette er Alta, Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Hasvik, Hammerfest, Kautokeino – Guovdageainnu, Karasjok – Kárášjoga, Kvalsund, Lebesby, Loppa, Måsøy, Nesseby – Unjárgga, Nordkapp, Porsanger – Porsáŋggu – Porsanki, Sør-Varanger, Tana – Deanu, Vadsø og Vardø kommuner.

Til § 7 andre ledd, § 7 sjette ledd, § 10 tredje ledd, § 10 sjette ledd, § 16 første ledd, § 16 femte ledd og § 31 andre ledd

I dagens lov er noen oppgaver og funksjoner knyttet opp til Finnmark fylkesting. Forslaget innebærer at en legger disse til det nye fylkestinget. Dette innebærer en viss endring i forhold til dagens situasjon.

Når det gjelder § 7 andre ledd, vil det innebære at hele det nye fylkestinget er med på å velge representantene til styret til Finnmarkseiendommen. Dette innebærer at også representanter fra tidligere Troms fylke vil være med på å bestemme hvem som skal sitte i Finnmarkseiendommens styre. Styremedlemmene må fortsatt være bosatt i Finnmark.

Forslaget innebærer også at det nye fylkestinget får oppgaven med å oppnevne et medlem til kontrollkomiteen, jf. § 16 første ledd. De andre to medlemmene oppnevnes av henholdsvis Sametinget og Kongen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet iht. kgl. res. 8. april 2011 nr. 387). Videre vil det nye fylkestinget være mottaker for kontrollkomiteens rapport, jf. § 16 femte ledd.

Til § 15

Finnmarkseiendommens virksomhet har ikke som formål å gå med overskudd, men dersom dette skjer, kan styret beslutte å dele ut hele eller deler av overskuddet av virksomheten. Overskuddet kunne ifølge den tidligere bestemmelsen gå til fylkeskommunen, Sametinget eller til allmennyttige formål som kommer fylkets innbyggere til gode. Lovendringen innebærer at Troms og Finnmark fylkeskommune kan være mottaker av et eventuelt overskudd, dersom Finnmarkseiendommens styre beslutter det. Dersom fylkeskommunen er mottaker av overskudd, stilles det krav om at midlene må komme Finnmarks innbyggere til gode. Det ligger til styret å bestemme om overskuddet skal deles ut, og hvem som skal motta midler.

Til § 18 andre ledd og § 46 første ledd

Forslaget innebærer at det nye fylkesmannsembetet vil bli klageorgan for avslag på krav om innsyn i Finnmarkseiendommens saksdokumenter, jf. § 18 andre ledd, og Finnmarkskommisjonens saksdokumenter, jf. § 46 første ledd.

Forslag til lov om endringer i finnmarksloven

I

I lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i *Finnmark*
(*Finnmarksloven*)

I følgende bestemmelser skal uttrykket "Finnmark fylke" endres til "*Finnmark*":
§ 22 første ledd, § 23 første ledd og § 29 andre ledd.

I følgende bestemmelser skal uttrykket "Finnmark fylkesting" endres til "*Troms og Finnmark fylkesting*": § 7 andre ledd, § 16 første ledd og § 31 andre ledd.

I følgende bestemmelser skal "Finnmark fylkesting" endres til "*fylkestinget*": § 7 sjette ledd, § 10 tredje ledd, § 10 sjette ledd og § 16 femte ledd.

I følgende bestemmelser skal uttrykket "fylkesmannen i Finnmark" endres til "*fylkesmannen i Troms og Finnmark*": § 18 andre ledd og § 46 første ledd.

§ 1 første ledd skal lyde:

Lovens formål er å legge til rette for at grunn og naturressurser i *Finnmark* forvaltes på en balansert og økologisk bærekraftig måte til beste for *innbyggerne* og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.

§ 2 første ledd skal lyde:

Loven gjelder for fast eiendom og vassdrag med naturressurser i *Finnmark*. Med *Finnmark* menes det området som utgjorde *Finnmark fylke* 1. juli 2006.

§ 15 første ledd skal lyde:

Dersom Finnmarkseiendommen i bankinnskudd, kontanter og lignende har aktiva som fratrukket eventuell gjeld overstiger det som trengs av reserver for å sikre driften, kan styret beslutte at overskuddet helt eller delvis skal utbetales til *Troms og Finnmark fylkeskommune*, Sametinget eller allmennyttige *formål*. *Overskudd som deles ut til fylkeskommunen eller allmennyttige formål, skal komme Finnmarks innbyggere til gode.*

§ 25 andre ledd skal lyde:

Finnmarkseiendommen kan gi andre enn dem som er bosatt i kommunen eller i *Finnmark*, ytterligere adgang til å utnytte fornybare ressurser som nevnt i §§ 22 og 23

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Høringsuttalelse til «Høring – tekniske endringer i finnmarksloven»

Fra
Etnisk- og Demokratisk Likeverd (EDL)
Hammerfest

Til
Kommunal - og moderniseringsdepartementet
Oslo

Hammerfest 7.12.18

Finnmarksloven – forslag til lovendring

Bakgrunn

Under overskriften «Høring – tekniske endringer i finnmarksloven» har Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) 4. desember 2018 sendt på høring forslag til endring av finnmarksloven, som følge av beslutningen om sammenslåing av Finnmark og Troms fylker.

Organisasjonen Etnisk og Demokratisk Likeverd (EDL) er en partipolitisk uavhengig organisasjon for etnisk og demokratisk likeverd i Norge. EDLs formål er å få avvirket samepolitiske lover og ordninger som undergraver dette likeverdet, samt å motarbeide planer om å innføre flere slike lover og ordninger.

Vi tillater oss derfor med dette på denne måten å tilkjennegi vårt syn overfor dere som høringsinstans, til forslaget fra KMD til endring av finnmarksloven.

Innføringen av finnmarksloven ble begrunnet med at Norge er folkerettslig forpliktet til å innføre en slik lov fordi Norge har ratifisert ILO konvensjon nr. 169. I finnmarksloven finner man det klareste uttrykk for etniskrelaterte særrettigheter utover de rettigheter som tilkommer alle norske borgere. Loven holder ILO-konvensjon 169 som overordnet rammeverk. Dette fører til at kommunene som styres etter demokratiske prinsipper ingen ting de skal ha sagt i forvaltningen av utmark og allmenning. Likeverdet og det lokale selvstyre undergraves.

Kommentarer til forslaget om lovendring

5. desember 2018 publiserte EDL denne pressemeldingen om lovforslaget:

Regjeringen har fremmet et lovforslag som går ut på at det vil bli det eventuelt nye fylket «Troms og Finnmark» som skal utnevne 3 styremedlemmer til styret i Finnmarkseiendommen (Fefo). De andre 3 styremedlemmene i Fefo utnevnes i dag av det etnokratiske og rikspolitiske organet Sametinget. Der er flertallet av medlemmene innvalgt fra områder utenfor Finnmark.

Alt ligger til rette for at flertallet av de som vil bli innvalgt i det nye fylkestinget for «Troms og Finnmark», vil bli valgt inn fra Troms-området.

Dette vil medføre at styringsmodellen til Fefo vil bli ennå mer udemokratisk enn den er i dag.

Fefo vil dermed garantert få ennå mindre legitimitet i befolkningen i Finnmark enn det Fefo har i dag. Dette fordi at det strider mot en demokratiske tankegang, at personer som er blitt valgt inn fra et område som ligger utenfor det området som skal styres, gis anledning til å være med på å avgjøre hvem som skal sitte i styre og stell i dette området og/eller bestemme hvordan området skal styres og forvaltes.

Vi vil minne om at i en spørreundersøkelse blant Finnmarks befolkning, som vi fikk gjennomført i januar 2018, ble det dokumentert at 75% av den voksne befolkningen i Finnmark er positiv til å endre styringsmodellen, slik at det er kommunene i Finnmark som i fellesskap oppnevner det styret i Fefo, som skal bestemme hvordan Finnmarkseiendommen skal brukes og forvaltes.

Vi konstaterer at Regjeringen velger å se bort ifra folkemeningen i Finnmark».

Alle undersøkelser til nå viser at finnmarksloven og Finnmarkseiendommen/Fefo har litenlegitimitet i befolkningen i Finnmark. Dette kom for eksempel fram i NORUT- rapporten «*Finnmarkslandskap i endring*» som ble lagt fram i 2015. Bare 25% av finnmarkingene er enig i at Finnmarkseiendommen har bidratt til at finnmarkinger er «herrer i eget hus». 59% av finnmarkinger er enig i at «*Finnmarksloven fører til forskjellsbehandling av samer og andre finnmarkinger*». Kun 13% svarer at de har stor eller svært stor tillit til Finnmarkseiendommen. På spørsmålet om befolkningen har «*svært stor eller stor tillit til institusjonen Sametinget*» svarer kun 8% ja på spørsmålet.

Med det endringsforslaget som KMD har lagt fram, vil finnmarksloven og Fefo få ennå mindre legitimitet i befolkningen i Finnmark enn det finnmarksloven og Fefo har i dag.

Dette begrunner vi med at det strider mot en hver demokratiske tankegang, at personer som er blitt valgt inn fra et område som ligger utenfor det området som skal styres, gis anledning til å være med på å avgjøre hvem som skal sitte i styre og stell i dette området og/eller bestemme hvordan området skal styres og forvaltes.

Henvising til ILO-konvensjonen nr. 169 holder ikke

EDL mener at norske myndigheter har misforstått hvem konvensjonen er ment å gjelde for, da de bestemte at samene i Norge er berettiget til å bli beskyttet av innholdet i denne konvensjonen. Vi begrunner vår påstand nedenfor:

Torvald Falch og Per Selle har skrevet en bok med tittelen «*Sametinget Institusjonalisering av en ny Samepolitikk*». Den ble utgitt i juni i 2018. Per Selle er professor ved UiB og UiT. Han har en omfattende faglig produksjon innen det samiske- og samepolitiske feltet og har hatt

utredningsoppgaver for Sametinget. Torvald Falch har vært rådgiver for/på Sametinget siden 1994 og er i dag seniorrådgiver for/på Sametinget. Begge to har derfor omfattende kunnskaper om samiske- og samepolitiske forhold.

I denne boka kan en lese blant annet dette:

- *Samene framstår ikke som marginaliserte verken politisk eller sosialt..... «Samene framstår med andre ord i dag som sterkt integrerte i det norske samfunnet og ikke som en svak og marginalisert gruppe.» (s.17)*

- *«Globalt er det typiske bildet at urfolkene fortsatt er «utenfor». I Norge derimot er det sterke integreringsmekanismer, ikke minst kommunene og en nasjonal integrert frivillig sektor framstår som særlig viktige integrerende institusjoner. Det er med på å forklare hvorfor samene ikke er politisk, økonomisk og sosialt marginaliserte i det norske samfunnet, slik urfolk fortsatt er i de fleste andre samfunn med slike grupper» (s.22)*

I forbindelse med en undersøkelse som er gjort blant samer som står i Sametingets valgmanntall, samer utenfor manntallet og ikke-samer, konkluderes det med at
«Igjen ligger de som står i Sametingets valgmanntall, høyest, en gruppe som framstår som særlig politisk interessert og ressursrike.» (s.184)

De opplyser at

«...forskjellene mellom samer og andre blir stadig mindre.»(s.277)

Her er det nødvendig å tilføye at det store flertallet av de som er innmeldt i Sametingets valgmanntall ikke skiller seg fra den øvrige befolkningen når det gjelder språk og kultur.

De forteller også at

«det i dag er flere i Sametingets valgmanntall fra Tromsø enn fra den samepolitiske «hovedstaden» Karasjok, og at det er flere registrerte i de store byene enn i Karasjok og Kautokeino til sammen.» (s.287)

Vi kan for vår del supplere dette med at forsvarsminister Frank Bakke-Jensen er innmeldt i Sametingets valgmanntall, 3 av 5 stortingsrepresentanter fra Finnmark er innmeldt i Sametingets valgmanntall. Minst 35% av medlemmene i Finnmark fylkesting, herunder fylkesordførere og fylkesvaraordførere, er innmeldte i Sametingets valgmanntall. Ca. 15% av den stemmeberettigede befolkningen i Finnmark er innmeldt i dette manntallet. I Hammerfest kommunestyre er 30% av kommunestyremedlemmene og 65% av formannskapsmedlemmene (Herunder både ordfører og varaordførere) innmeldt i Sametingets valgmanntall.

I Alta kommunestyre er 31,5% av kommunestyremedlemmene og 36.5% av formannskapsmedlemmene, innmeldt i Sametingets valgmanntall. Ca. 8% av den voksne befolkningen i kommunen er innmeldt.

Slik kan en fortsette.

Da blir spørsmålet:

Er det noe som tilsier at organisasjonen ILO har ansett det som nødvendig å vedta en konvensjon som har til hensikt å beskytte interessene til **urbane-,velutannede-, velintegre-, ikke-marginaliserte og ressursrike mennesker?**

Hovedargumentet til myndighetene for at samene, eller de som i varierende grad er av samisk avstamning, er berettiget til å bli beskyttet av innholdet i ILO-konvensjon nr. 169 er at de tilfredsstillende betingelsene for å bli beskyttet, som er nedfelt i artikkel 1.1.b. i ILO-konvensjon nr.169. Der heter de at de må være

«b) folk i selvstendige stater som er ansett som «indigenous» fordi de nedstammer fra de folk som bebodde landet eller en geografisk region som landet tilhører, på det tidspunkt da erobring eller kolonisering fant sted eller de nåværende statsgrenser ble fastlagt og som, uavhengig av sin rettslige stilling, har beholdt noen eller alle av sine egne sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner.»

Men både folketellinger og kirkebøker viser at det var en stor innvandring av samer til Norge fra Finland og Tornedalen i perioden etter 1751. Dette i særlig grad i perioden etter 1826. Alt tyder derfor på at de aller fleste av de som i dag, i varierende grad er av samisk avstamning, har sine samiske slektsgrener i Norge fra tiden etter grensedragningene i 1761 og 1826.

Dessuten viser både folketellinger og slektsbøker at de som blir regnet som samer i dag, i meget stor grad er av blandet avstamning. Dette kan dokumenteres ved å studere både kirkebøker og folketellingene fra 1845 til 1900. Heftet som er utgitt av SSB i forbindelse med folketellingen i 1876, viser for eksempel at 65% av samene som ble registrerte som bosatt i Finnmark, var gift med en ikke - same. Det har hele tiden vært en betydelig og til dels stor, giftemålsaktivitet over språkgrensene i Norge.

Med utgangspunkt i bestemmelsen i artikkel 1.1.b. i ILO-konvensjon nr. 169, er det et betimelig spørsmål om de som er av bare 50%, 25% og 12,5% samisk avstamning, og i tillegg er etterkommere av samer som kom til Norge etter grensedragningene, er berettiget til å bli beskyttet av innholdet i ILO-konvensjon nr. 169.

Er det ikke nå på tide at myndighetene gjennomfører en utredning av om samene eller de som i varierende grad er av samisk avstamning i Norge, fortsatt er berettiget til å bli beskyttet av innholdet i ILO konvensjon nr. 169?

Mener myndighetene at denne befolkningsgruppen har en arverett til å bli beskyttet av ILO-konvensjon nr. 169, uavhengig av enhver samfunnsutvikling?

Vi ber Regjering om å benytte denne anledningen til å få gjennomført en utredning av om begrunnelsen for innføringen av finnmarksloven fortsatt er til stede, samt å få gjennomført en evaluering av erfaringene med finnmarksloven. Det er tross alt 12 år siden den trådte i kraft.

Jarl Torfinn Hellesvik
Styreleder EDL

Beivi/Dato 04.09.2018
Čuj./Referanse 2014/861-0 /
223

Ole Petter Skoglund
40440543
olepetter.skoglund@nesseby.ko
mmune.no

Lávdegoddi/Utvalg	Čoahkkinaššenr/Møtesaksnr	Čoahkkinbeaivi/Møtedato
Ovdagoddi/Formannskapet	32/18	18.12.2018
Giælddastivra/Kommunestyret	51/18	18.12.2018

Saksprotokoll i Ovdagoddi/Formannskapet - 11.09.2018

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak lyder som følger:

- Nesseby kommune ønsker å være en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reiseliv. Det betyr bl a:
  - a. Bistå administrativt til dokumentuthenting for å besvare enkelte indikatorer som ligger i kravene
  - b. Delta i samarbeidsprosjekter som skal utvikle Varanger som reisemål
  - c. Være en pådriver for gjennomføring av bærekraftiltak i egen virksomhet; vurdere resertifisering som miljøfyrtårn
  - d. Vurdere å legge inn miljøkrav i anbud
- Nesseby kommune bidrar med sum basert på sin andel av innbyggerne i samarbeidskommunene til gjennomføring av fase 2 i bærekraftprosjekt under forutsetning av Innovasjon Norges økonomiske medvirkning.

Varanger som natur- og kulturpark - bærekraftprosjekt

Administrasjonssjefens innstilling

- Nesseby kommune ønsker å være en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reiseliv. Det betyr bl a:
  - a. Bistå administrativt til dokumentuthenting for å besvare enkelte indikatorer som ligger i kravene
  - b. Delta i samarbeidsprosjekter som skal utvikle Varanger som reisemål
  - c. Være en pådriver for gjennomføring av bærekraftiltak i egen virksomhet; vurdere resertifisering som miljøfyrtårn
  - d. Vurdere å legge inn miljøkrav i anbud
- Nesseby kommune bidrar med sum basert på sin andel av innbyggerne i samarbeidskommunene, avdundet oppad til kr. 20.000 til gjennomføring av fase 2 i bærekraftprosjekt under forutsetning av Innovasjon Norges økonomiske medvirkning.

Varangerbotn, 10.12.18

Olaf Trosten
Administrasjonssjef

Ole Petter Skoglund
Saksbehandler

Bakgrunn for saken

Reiseliv og bærekraft er et tema som har fått mer og mer oppmerksomhet. I sommer har media hatt mye fokus på overturisme og klima- og miljøutfordringer på mange reisemål. I et slikt perspektiv er det svært viktig at Varanger er godt i gang med jobben for å være godt forberedt på det som vil avgjøre om vi framover blir oppfattet som et reisemål med bærekraft fokus. Gjennom tydelige internasjonale trender vet vi at både reiselivsoperatører og den enkelte turist blir mer og mer opptatt av bærekraft.

Varanger er sakte men sikkert på veg til å bli et populært reisemål. Gjennom det siste tiåret har det vært gjennomført en rekke store og små prosjekter som har bidratt til større interesse utenfra og oppbygging av mange små bedrifter i tillegg til overnattingssteder.

Et bevisst strategisk grep over tid har vært å satse på Varanger som en god destinasjon for fugleturister. Den nasjonale turistvegen fra Varangerbotn til Hamningberg har også vært viktig for regionen. Vi ser nå at det skjer ei økning i turisttrafikken. De fleste aktørene ser behovet for å samordne oss og være bedre forberedt på at vi kommer til å få flere turister til vår region. De ser også nødvendigheten av at bærekraftperspektivet må ligge i bunnen for den videre utviklinga.

Kommunene Vardø, Vadsø, Nesseby og Båtsfjord startet i 2009 et samarbeid om prosjektet ”Varanjargga – Varekiniemi – Varangerhalvøya” som en del av Miljødirektoratets program ”Naturen som verdiskaper”. Det var et naturlig samarbeid fordi de fire kommunen grenser til Varangerhalvøya Nasjonalpark. Arbeidet ble fulgt opp gjennom flere prosjekter over tid og har ført oss til etablering og godkjenning av den regionale parken Varanger Arctic Norway som er en samarbeidsplattform eid av de

fire kommunene som samarbeider med næringsliv, offentlige institusjoner og utviklingsmiljøer. (Det ser forøvrig nå ut til at Berlevåg kommune ønsker å være med i parken.)

Et resultat av samarbeidet er etableringa av det kommersielle salgs- og bookingselskapet Visit Varanger AS (<https://www.visitvaranger.no/nb/velkommen-til-varanger-en-fantastisk-opplevelse>) som er organisert med 8 eiere og 24 samarbeidspartnere (noen av dem også fra kommunene Sør-Varanger, Berlevåg og Tana). Flere ganger i året inviterer den regionale parken til møter med reiselivsaktører (også dem som ikke er med i Visit Varanger AS), museer, andre offentlige myndigheter, reinbeitedistrikt og frivillige lag/foreninger for deltakelse og medvirkning i planlegging og aktiviteter (parkmøter).

Varanger Næringscenter AS som sekretariat for den regionale parken har prosjektansvar og prosjektlederrollen i bærekraftprosjektet. Det var Innovasjon Norge Arktis som tok initiativet til samarbeid om prosjektet. Vi har fram til nå fått ca. 400.000 kroner fra Innovasjon Norge for å jobbe med lokal/regional forankring, statuskartlegging, rapportering og en handlingsplan.

Organisering og kommunikasjon

Vi følger Innovasjon Norge sine råd om organisering av prosessen for å kvalifisere oss til merket for bærekraftig reisemål:

Medlemmer i styringsgruppa	Ordfører Geir Knutsen i Båtsfjord kommune Ordfører Knut Store i Nesseby kommune Ordfører Hans-Jacob Bønå i Vadsø kommune Ordfører Robert Larsen i Vardø kommune Daglig leder Ingela Mästerbo fra Varanger Næringscenter AS (prosjektansvarlig) Prosjektleder Veronje Kelly fra Visit Varanger AS (repr for reiselivsnæringa) Rådgiver Ann Kristin Gjelsten fra Innovasjon Norge Arktis
Prosjektleder	Wenche Pedersen fra Varanger Næringscenter AS
Prosessveileder	Anne Dorte Carlson
Delprosjekter	Etter behov
Arbeidsgrupper	Etter behov

Prosjektleder har et særskilt ansvar for kommunikasjonen i prosjektet. Parkmøtene i regi av den regionale parken der en rekke aktører jevnlig inviteres til idéutvikling, planlegging og kompetanseheving brukes aktivt inn i oppfølging av prosjektet for å ivareta medvirkning og involvering. Vi bruker både facebook-siden til Varanger Arctic Norway og Varanger Næringscenter.

Forankring av handlingsplanen skjer gjennom behandling både i kommunene og styret i Visit Varanger AS. Oppfølging av handlingsplanen skjer i styringsgruppa og i forbindelse med parkmøtene som arrangeres flere ganger pr år. Finnmark fylkeskommune og Fylkesmannen i Finnmark orienteres i tillegg i egne møter. Det legges opp til årlige rapportering til kommunene.

Det er et mål at arbeidet med bærekraftig utvikling videreføres også etter prosjektperioden på tre år.

Kravene til et bærekraftig reisemål

Bærekraftig reisemålsutvikling er en viktig satsing i Innovasjon Norge:

"Bærekraft i reiselivet handler i hovedsak om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter for å dekke sine behov. Temaer som natur, miljø- og klimapåvirkning, samspill reiseliv/lokalsamfunn – og næringens økonomiske verdiskaping er sentralt i forståelsen av et bærekraftig reiseliv." <https://www.visitnorway.no/innsikt/merket-for-baerekraftig-reisemaal/>

Innovasjon Norge beskriver merkeordningen (selv standarden som vedlegg):

” ... et verktøy for å systematisere arbeidet med bærekraft på reisemål der reiselivsnæringen er pådriver. Ved å kartlegge ulike kriterier fordelt på de tre dimensjoner av bærekraft (miljømessig, sosial og økonomisk) signaliserer stedene at de er i gang med et langsiktig arbeid for økt bærekraft. Å bli merket som et bærekraftig reisemål betyr at destinasjonen over tid prioriterer målet om økt bærekraft, ikke at stedet ER bærekraftig. Merkeordningen er et redskap for utvikling, og reisemålene må vise en forbedring på sikt.”

” I bunnen ligger en politisk og næringsmessig vilje i lokalsamfunnet om en mer bærekraftig steds- og reisemålsutvikling.”

I merkeordningen er det utarbeidet en standard med 104 kriterier og indikatorer som skal besvares, som det skal bygges tiltak rundt og som skal forbedres på sikt. En del av merkeordningen er en arbeidsprosess som skal hjelpe reisemålet med å levere på standardens krav. (Vedlegg II) Innovasjon Norge har egne prosessveiledere som bidrar i arbeidsprosessen.

Varanger har så langt utarbeidet en statusrapport for reisemålet og jobber akkurat nå med endelig rapport på kriteriene A + B (se vedlegg II) som handler om forankring og implementering politisk og på reisemålet (næring). Vi må svare for hva som finnes av kommunale og regionale planer og reiselivsnæringens egne strategier framover. Miljøsertifisering av bedriftene – og kommunene – som deltar i prosjektet er også særskilt viktig.

Et krav i første del av standarden er at de involverte kommunene må gjøre formelle vedtak om medvirkning og fellesfinansiering. Styringsgruppa i den regionale parken som består av ordførerne i de fire kommunene Båtsfjord, Vardø, Vadsø og Nesseby har sagt ja til å gå i gang med prosjektet. Men for å komme videre – og sikre ytterligere finansiering – kreves formannskaps/kommunestyrevedtak.

Det stilles også krav om økonomiske bidrag. Innovasjon Norge antydte på forrige møte i styringsgruppa at Varanger kan forvente opp til 700 000 kroner til neste fase. Da betyr at hver av kommunene må bidra med 50 000 kroner.

Det er laget et handlingsplan (se vedlegg III) som skal sikre at vi kommer i mål med å få godkjent kravene i standardens kriterier C+D+E.

Når det gjelder kommunenes medvirkning i prosjektet vil det i stor grad dreie seg om administrativ hjelp til å skaffe fakta når det gjelder forskjellige typer planer (bl. a. næring, arealer, kulturminner), internt fokus på bærekraft, tilrettelegging for stier og løyper, merking, søppel- og avfallshåndtering, vannkvalitet, anskaffelsesregler, kommunikasjon med befolkningen knyttet til reiselivssatsinga osv. Det vil også bli spørsmål om medvirkning i arbeidsgrupper jfr. handlingsplanen.

Mål og strategier i handlingsplanen

Hovedmålet for Varanger Arctic Norway Regionalpark er formulert slik:

” Der unik natur, kultur, mennesker og næringsliv spiller hverandre gode og gir vekst”.

Vi har i følgende målsettinger for prosessen med merket bærekraftig reisemålsutvikling:

- Å styrke bedriftenes levedyktighet, verdiskapinga og kompetansen i regionen
- Å bidra til gode relasjoner og samhandling mellom mange aktører
- Å bidra til positiv og troverdig markedsføring av vår region
- Å styrke samarbeidet med lokalsamfunnene og bidra til å skape stolthet for regionen som reisemål
- Å øke kunnskapen om hvordan vi bevarer natur, kultur og miljø på lang sikt
- Å kvalifisere oss for merket for bærekraftig reisemål

Resultater jfr. målene som vi vil være fornøyd med i et perspektiv på tre år:

- At vi har fått flere reiselivsbedrifter og flere ansatte (med jobbkvalitet)
- At mange vil ”være med” – gjennomført flere samarbeidsprosjekter og skapt nye nettverk
- At antallet turister går opp og vi leverer mer kvalitet
- At mange flere kan/forstår og tar på seg ”vertskapsrollen” (ut over reiselivet)
- At vi liker å ha turister i våre lokalsamfunn og at fokus på bærekraft bidrar til bolyst
- At vi får til en balansert utvikling mellom bevaring og bruk
- At vi får merket

Vedlegg I: Ti prinsipper for bærekraftig reiseliv
 Vedlegg II: Innovasjon Norge sin standard for bærekraftig reisemål
 Vedlegg III: Handlingsplan for Varanger

Vurderinger

Utvikling av Varangerregionen som bærekraftig reisemål vil utvilsomt gi et fortrinn for de kommuner og samarbeidsbedrifter som deltar i prosjektet Varanger Arctic Norway. Det har over flere år blitt arbeidet med å samle kommuner og reiselivsaktører for å gi en helhetlig opplevelse av Varanger som reiselivsdestinasjon.

Vi har i Nesseby kommune flere aktører som de senere år har gjennomført og fortsetter å planlegge relativt store investeringer i reiselivsprodukter. Eksempler på dette er det planlagte overnattingstilbudet til Arild Kero, og Edgar Olsens panoramahytter og kongekrabbesafari på Kløvnes. I tillegg finnes flere aktører som satser på reiseliv i kommunen, både gjennom utleie av feriehus og hytter, hundekjøring og scootersafari på vinterstid, samisk opplevelsesturisme osv.

Nesseby kommune er gjennom sin geografiske plassering og størrelse, kombinert med få innbyggere og næringslivsaktører, i en spesiell posisjon i dette prosjektet. Oppfatningen har lenge vært at Nesseby kommune kun har vært et stoppested på gjennomreise, og i liten grad en destinasjon i seg selv. Denne utviklingen ser man er i ferd med å snu – derfor kan det synes formålstjenlig for Nesseby kommune å gjennom deltakelse i Varanger Arctics prosjekter bidra til å stimulere og videreutvikle reiselivet i kommunen. Som en liten kommune i et stort landskap, med begrensede ressurser med tanke på næringslivsprosjekter, er det naturlig å søke samarbeidsordninger med nabokommuner for å oppnå stordriftsfordeler og synergier gjennom nettopp prosjekter som Varanger Arctic Norway. Imidlertid er det etter administrasjonens oppfatning mest rimelig å forvente at kostnadsdelingen i prosjektet bør utregnes etter innbyggertall, som jo er en velprøvd fordelingsnøkkel i interkommunale satsinger og samarbeid. En utregning basert på innbyggertall pr. 01.01.2018, vil tilsi en et beløp på ca. 17,50,- pr innbygger. For Nessebys vedkommende utgjør dette ca. 16.500,-, som administrasjonen foreslår avrundes oppad til kr. 20.000,-. Uavhengig av kostnadsfordelingen mellom samarbeidskommunene er det etter administrasjonens oppfatning ingen tvil om at reiselivsaktører og andre næringsdrivende i kommunen vil nyte store fordeler av å være representanter for en bærekraftig reiselivsdestinasjon. På bakgrunn av dette innstilles det på å vedta deltakelse.

Mulige alternative løsninger og konsekvenser

Alternativt vedtak 1:

- Nesseby kommune ønsker å være en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reiseliv. Det betyr bl a:
  - a. Bistå administrativt til dokumentuthenting for å besvare enkelte indikatorer som ligger i kravene
  - b. Delta i samarbeidsprosjekter som skal utvikle Varanger som reisemål
  - c. Være en pådriver for gjennomføring av bærekraftiltak i egen virksomhet; vurdere resertifisering som miljøfyrtårn
  - d. Vurdere å legge inn miljøkrav i anbud
- Nesseby kommune bidrar med 50.000 kroner til gjennomføring av fase 2 i bærekraftprosjekt under forutsetning av Innovasjon Norges økonomiske medvirkning.

Alternativt vedtak 2: Søknaden avslås

Standard for Bærekraftig reisemål

Kriterier og
indikatorer

VERSJON 2.0 - 04.07.2017

A s3

Forankring og implementering politisk

B s4

Forankring og implementering på reisemålet

C s5

Bevaring av natur, kultur og miljø

- C1. Kulturell rikdom
- C2. Landskapets fysiske og visuelle integritet
- C3. Biologisk mangfold
- C4. Rent miljø og ressurseffektivitet

D s8

Styrking av sosiale verdier

- D5. Lokal livskvalitet og sosiale verdier
- D6. Lokal kontroll og engasjement
- D7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte
- D8. Gjestetilfredshet, trygghet og opplevelseskvalitet

E s10

Økonomisk levedyktighet

- E9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reisemål gjennom lokal verdiskaping
- E10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter

A

Forankring og implementering politisk

KRITERIER	INDIKATORER
A1 Bærekraftig reiseliv skal være integrert i relevante planer og strategier regionalt og kommunalt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er bærekraftig reiseliv beskrevet i kommunal(e)- og/eller regional(e) planer og strategier slik at fremtidig ressursforvaltning og verdiskaping er ivaretatt 2. Har kommunen(e) fattet politisk vedtak om å være en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reisemål

B

Forankring og implementering på reisemålet

KRITERIER	INDIKATORER
B1 Reisemålet har en flerårig reisemålsstrategi som er tilpasset reisemålets størrelse og som er utviklet gjennom en åpen prosess.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er strategien vedtatt av destinasjonsledelsen og minimum oppdatert hvert 3. år 2. Er det en plan for minimum årlig orientering om status på strategien i kommunestyret
B2 Reisemålet har en handlingsplan for bærekraftig reiselivsutvikling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dekker planen gapene mellom standarden for bærekraftig reisemål og status på reisemålet (GAP analyse) 2. Er det en plan for minimum halvårlig orientering om status på handlingsplanen for medlemsbedriftene
B3 En betydelig andel av reiselivsbedriftene på reisemålet skal delta aktivt i finansiering, utvikling og markedsføring av reisemålet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel av reiselivsbedrifter som har skriftlig avtale om betaling av årlig medlemsavgift eller finansiering av fellestiltak 2. Andel av medlemsbedrifter som er involvert i destinasjonsledelse, relevante utvalg og prosjekter 3. Tar destinasjonsledelsen initiativ til å involvere lokale aktører, utbyggere og eiere av fritidsboliger i utvikling av reisemålet
B4 Destinasjonsledelsen skal arbeide for økt antall merker og sertifiseringer for miljø, kvalitet og bærekraft i reiselivsbedriftene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selskapet som har destinasjonsledelsen er miljøsertifisert 2. Antall iverksatte tiltak siste tre kalenderår for å øke antall sertifiseringer/merkinger 3. Antall markedstiltak siste tre kalenderår som fremhever sertifiserte og merkede reiselivsbedrifter

C

Bevaring av natur, kultur og miljø

C1. KULTURELL RIKDOM

KRITERIER	INDIKATORER
C1-1 Det skal finnes en oversikt over materiell- og immateriell kultur og kulturarv; steder, objekter eller tradisjoner av kulturell interesse, og som kan være en ressurs for reiselivet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Destinasjonsledelsen har definert hva som er av både kulturell- og kulturhistorisk interesse 2. Reisemålet har retningslinjer eller forskrifter som er utformet for å beskytte kulturressurser
C1-2 Det skal finnes plan(er), utviklet i en åpen prosess, for formidling og aktiv bruk av materiell- og immateriell kultur og kulturarv; steder, objekter eller tradisjoner av kulturell interesse (Ref. C1-1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bidrar planen(e) til reiselivets bruk, bevaring og formidling av reisemålets kulturarv 2. Andel av de 10 største arrangementer som er basert på aktiv bruk av steder, objekter eller tradisjoner av kulturell interesse 3. Antall reiselivsbedrifter med kvalitetsmerking for kulturarv 4. Er korrekt formidling av områder av kulturell interesse gjort tilgjengelig på relevante språk og steder på reisemålet
C1-3 Det skal arbeides aktivt for utvikling av det lokale mattilbudet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel av serveringsbedrifter som tilbyr minimum 25% lokalt og regionalt produsert mat og/eller drikke 2. Andel av serveringsbedrifter som tilbyr minimum 25% retter og/eller drikke med lokal og regional tilhørighet 3. Antall virksomheter som produserer lokal og regional mat og/eller drikke 4. Antall virksomheter med kvalitetsmerking for lokal mat/drikke

C2. LANDSKAPETS FYSISKE OG VISUELLE INTEGRITET

KRITERIER	INDIKATORER
C2-1 Det skal tas hensyn til landskapets fysiske og visuelle integritet ved gjennomføring av bygg- og anleggstiltak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er det gjennomført landskapsanalyse som beskriver landskapsområders verdier og bruk 2. Reisemålet har retningslinjer som ivaretar og sikrer landskapshensyn 3. Andel innvilgede dispensasjonssøknader for nybygg i 100-m. beltet langs saltvann, vann og vassdrag

C3. BIOLOGISK MANGFOLD

KRITERIER	INDIKATORER
<p>C3-1 Destinasjonsledelsen skal bidra i arbeidet med besøksstrategi og sårbarhetsanalyse i tilknytning til nasjonalparker/verneområder</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er det utarbeidet besøksstrategi for nærliggende nasjonalpark(er)/verneområde(r) der reisemålet har bidratt aktivt inn i arbeidet 2. Er det i denne forbindelse gjennomført sårbarhetsanalyse i områder hvor det er avdekket utfordringer knyttet til sårbare naturverdier og/eller mye besøk
<p>C3-2 Det skal finnes en oversikt over naturområder som kan være en ressurs for reiselivet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Destinasjonsledelsen har definert hva som er naturområder, deriblant landskapsområder med natur- og kulturarv, av særskilt interesse for reiselivet 2. Antall merkede ruter etter nasjonal mal for skilting og gradering
<p>C3-3 Det skal finnes plan(er), utviklet i en åpen prosess, for formidling og bruk av viktige naturområder av særskilt interesse for reiselivet, som minimerer uønsket belastning fra besøkende (Ref. C3-2)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvor mange verneområder av særskilt interesse for reiselivet finnes innenfor reisemålet 2. Finnes det forvaltningsplaner for disse verneområdene som bidrar til reiselivets bruk, bevaring og formidling 3. Er korrekt formidling av natur og naturtyper av særskilt interesse gjort tilgjengelig på relevante språk og steder på reisemålet 4. Er det gjennomført tiltak for å bøte på reiselivets eventuelle negative påvirkning på biologisk mangfold/naturmangfold (for eksempel reparasjon av stier, skilting, styring av ferdsel etc)
<p>C3-4 Destinasjonsledelsen har et system for å sikre samsvar med lokale, nasjonale og / eller internasjonale standarder for høsting, fremvisning og salg av sopp, planter og dyr</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har destinasjonsledelsen gjennomført tiltak for å informere reiselivsbedriftene og / eller gjestene om gjeldende regelverk og forvaltning

C4. RENT MILJØ OG RESSURSEFFektivITET

KRITERIER	INDIKATORER
<p>C4-1 Destinasjonsledelsen skal arbeide for økt antall miljøsertifiseringer på reisemålet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reisemålets kommuneadministrasjon(er) er miljøsertifisert 2. Andel miljøsertifiserte reiselivsbedrifter 3. Antall miljøsertifiserte reiselivsbedrifter 4. Antall sertifiserte reiselivsbedrifter av reisemålets 10 største reiselivsbedrifter- målt etter omsetning
<p>C4-2 Bruk av transport til reisemålet skal måles</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel gjester som ankommer med: <ul style="list-style-type: none"> - fly / helikopter - buss - tog - båt/cruise - privat- eller leiebil (bensin/diesel) <ul style="list-style-type: none"> - bil - elektrisk drevet kjøretøy - motorsykkel - sykkel - annen offentlig transport - annet
<p>C4-3 Bruk av transport til aktiviteter skal måles</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel gjester som benytter: <ul style="list-style-type: none"> - fly / helikopter - buss - tog - båt - privat- eller leiebil (bensin/diesel) <ul style="list-style-type: none"> - bil - elektrisk drevet kjøretøy - motorsykkel - sykkel - annen offentlig transport - til fots - annet

C4. RENT MILJØ OG RESSURSEFFektivITET FORTS.

KRITERIER	INDIKATORER
C4-4 Destinasjonsledelsen skal arbeide for å redusere utslipp / transportbehov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antall nye tiltak siste kalenderår som bidrar til å redusere utslipp / transportbehov til destinasjonen 2. Antall nye tiltak siste kalenderår som bidrar til å redusere utslipp / transportbehov internt på reisemålet 3. Antall ladepunkt dedikert for elektrisk kjøretøy
C4-5 Destinasjonsledelsen skal arbeide for å redusere energiforbruk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energiforbruk for alle reiselivsbedrifter i kWt pr. gjestedøgn 2. Andel reiselivsbedrifter som har gjennomført energibesparende tiltak siste tre kalenderår 3. Antall iverksatte tiltak for minimering av lys- og støyforurensning fra reiselivsbedriftene
C4-6 Destinasjonsledelsen skal arbeide for å øke andelen av fornybar energi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel energibruk pr år dekket av fornybare energikilder
C4-7 Destinasjonsledelsen skal arbeide for redusert forbruk og høy kvalitet på vannressursene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vannforbruk – kvantitet årlig 2. Renhetsgrad drikkevann (Kimtall) 3. Årlig kontroll av renhetsgrad i badevann
C4-8 Destinasjonen skal besørge et tilstrekkelig antall returpunkter for avfallshåndtering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antall returpunkt(er) for kildesortert avfall fra fritidsboliger på relevante (minimum 3) fraksjoner 2. Antall toaletter og avfallsreturpunkter som er tilrettelagt på naturlige samlingspunkter og med tømmefrekvens etter behov:<ul style="list-style-type: none"> - i utmark - i sentrumsområder 3. Antall tømmestasjoner for bobil
C4-9 Reiselivsbedrifter skal kildesortere sitt avfall	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel av reiselivsbedrifter som kildesorterer på relevante (minimum 3) fraksjoner 2. Andel av kommersielle senger i turistområder med tilrettelegging for kildesortering på relevante (minimum 3) fraksjoner
C4-10 Reisemålet har et system for å oppmuntre bedrifter til å redusere, gjenbruke og resirkulere avfall	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel av avfallsproduksjonen til fjernvarme og/eller gjenvinning 2. Avhendes eventuell gjenværende fast avfall som ikke gjenbrukes eller resirkuleres på en sikker og miljøvennlig måte
C4-11 Destinasjonsledelse og kommunen(e) skal i alle relevante anskaffelser stille miljøkrav som et tildelingskriterie vektet med minimum 10%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antall kommunale anskaffelser hvor tildelingskriteriet miljøkrav er vektet med minimum 10% 2. Antall anskaffelser i destinasjonsledelsen hvor tildelingskriteriet miljøkrav er vektet med minimum 10%
C4-12 Reisemålet har et system for å identifisere utfordringer og muligheter knyttet til klimaendringer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er utfordringer og muligheter knyttet til klimaendringer identifisert 2. Har kommunen(e) klimatilpasningsstrategier som inkluderer utvikling, lokalisering, utforming og forvaltning av turistfasiliteter

D

Styrking av sosiale verdier

D5. LOKAL LIVSKVALITET OG SOSIALE VERDIER

KRITERIER	INDIKATORER
D5-1 Destinasjonsledelsen skal innarbeide tiltak som bidrar til å skape gode holdninger til samfunnsansvar og fremme god gjesteatferd	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har destinasjonsledelsen et strategisk dokument som omfatter etiske retningslinjer 2. Har destinasjonsledelsen tilrettelagt for/tatt initiativ til opplæring i samfunnsansvar for reiselivsnæringen på reisemålet 3. Er all markedskommunikasjon autentisk, realistisk og respektfull overfor gjester og lokalsamfunn 4. Er informasjon om reisemålet og forventning om gjestenes adferd (code of behavior) tilpasset og skalert til reisemålets gjestestruktur
D5-2 Destinasjonsledelsen oppfordrer besøkende og lokalbefolkning til å arbeide frivillig for og/eller bidra til fellesgoder, kulturarv, og bevaring av biologisk mangfold	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antall tiltak som øker frivillig innsats for fellesgoder, kulturarv, og/eller bevaring av biologisk mangfold

D6. LOKAL KONTROLL OG ENGASJEMENT

KRITERIER	INDIKATORER
D6-1 Lokalsamfunnets ambisjoner, bekymringer og tilfredshet med reiselivsutviklingen blir målt, registrert og offentlig rapportert	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel innbyggere som er positive til reiselivssatsingen 2. Andel eiere av fritidsboliger som er positive til reiselivssatsingen
D6-2 Destinasjonsledelsen skal ta initiativ til og iverksette et opplæringsprogram for reiselivsansatte som inkluderer kunnskap om bærekraftig reiselivsutvikling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel reiselivsbedrifter som deltar / har deltatt i opplæringsprogrammet 2. Andel reiselivsbedrifter hvor mer enn 60% av de ansatte har deltatt i opplæringsprogram

D7. JOBBKVALITET FOR REISELIVSANSATTE

KRITERIER	INDIKATORER
D7-1 Destinasjonsledelsen skal arbeide for økt status og stolthet i reiselivs-næringen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antall kompetansehevende tiltak 2. Antall motivasjonshevende tiltak 3. Antall lærlingplasser / utplassinger
D7-2 Reisemålet skal dedikere ressurser for å redusere sesongvariasjoner for reiselivet der det er naturlig, og arbeider for å balansere behovene til den lokale økonomi, samfunn, kultur og miljø	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel ansatte i reiselivsbedrifter av totalt antall ansatte på reisemålet 2. Antall tiltak for å øke antall helårs arbeidsplasser
D7-3 Destinasjonsledelsen skal arbeide for gode arbeidsforhold for ansatte i reiselivsnæringen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel medlemsbedrifter med HMS-plan oppdatert minimum hvert annet år 2. Antall registrerte skader på arbeidsplassene 3. Andel medlemsbedrifter som gjennomfører årlig medarbeiderundersøkelse/-samtaler

D8. GJESTETILFREDSHET, TRYGGHET OG OPPLEVELSESKVALITET

KRITERIER	INDIKATORER
D8-1 Destinasjonsledelsen skal gjennomføre gjesteundersøkelser i viktige kundesegmenter minimum hvert 2. år	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel gjester som:<ul style="list-style-type: none"> - er fornøyd med oppholdet - er misfornøyd med oppholdet - har registrert at reisemålet har iverksatt viktige miljøtiltak som energieffektivisering, kildesortering med mer - har mottatt informasjon fra reisemålet/bedriftene om bærekraftig reiseliv - har gjennomført gjenkjøp innen 5 år - opplever god lokalkunnskap på reisemålet 2. Fremstår reisemålet som bærekraftig 3. Antall iverksatte tiltak for å styrke gjesteopplevelsen på reisemålet, og som bygger på kunnskap fra gjesteundersøkelsen
D8-2 Reisemålet har et system for å overvåke, forebygge og offentlig rapportere risiko, helsefare og kriminalitet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Risikoanalyse for gjester på reisemålet og tiltaksplan for å minimere identifisert risiko er utarbeidet 2. Er sikkerhet og beredskap på et nivå som ivaretar reisemålets særegenhet og sesongmessige variasjoner 3. Avholdes det jevnlig møter mellom representanter for politi og/ eller redningstjeneste og destinasjonsledelsen
D8-3 Destinasjonsledelsen skal arbeide for at reiselivsnæringen tilrettelegger for allmenn tilgjengelighet for mennesker med nedsatt bevegelighet, syn, hørsel og astma/allergi, samt informerer om dette på sine nettsider	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel medlemsbedrifter som har fått informasjon om «De 7 prinsippene for universell utforming» og NS 11036 Universell Utforming – Tilgjengelige reiselivsopplevelser 2. Andel av opplevelses- og aktivitetsbedrifter, overnattingsbedrifter og serveringsbedrifter på reisemålet som er tilrettelagt ift brukergrupper med særskilt behov (som syn, hørsel, bevegelsehemming og astma/allergi) 3. Er informasjon om allmenn tilgjengelighet og tilrettelegging for mennesker med nedsatt bevegelighet, syn, hørsel og astma/allergi tilgjengelig på destinasjonsselskapets nettsider og andre relevante flater

E

Økonomisk levedyktighet

E9. ØKONOMISK LEVEDYKTIGE OG KONKURRANSEDYKTIGE REISEMÅL GJENNOM LOKAL VERDISKAPING

KRITERIER	INDIKATORER
E9-1 Selskapet som har destinasjonsledelsen er økonomisk levedyktig	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akkumulert positivt driftsresultat de siste 3 år 2. Selskapets egenkapital i prosent av driftsinntekter
E9-2 Omsetning og økonomisk verdiskaping på reisemålet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvor stor økonomisk verdiskaping genererer reiselivet 2. Årlig omsetning fra alle reiselivsbedrifter delt på antall gjestedøgn 3. Akkumulert resultat for destinasjonsledelsens kommersielle eiere/medlemmer forrige regnskapsår er positiv
E9-3 Ringvirkninger på reisemålet skal overvåkes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Økonomiske ringvirkninger av reiselivet (direkte og indirekte konsum) 2. Kvalitative ringvirkninger (infrastruktur og servicetilbud)

E10. ØKONOMISK LEVEDYKTIGE OG KONKURRANSEDYKTIGE REISELIVSBEDRIFTER

KRITERIER	INDIKATORER
E10-1 Destinasjonsledelsen skal overvåke utviklingen i gjestedøgn	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antall gjestedøgn i fritidsboliger per år 2. Fordeling av kommersielle gjestedøgn per år per marked 3. Andel varme senger ift. antall innbyggere
E10-2 Det skal tilrettelegges for vekst i lavsesong	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finnes det en plan for vekst i lav- og skuldersesong(er) som ikke er eldre enn 3 år, eller er revidert innenfor siste 3 år 2. Antall kommersielle gjestedøgn per måned siste 3 år 3. Antall kommersielle produkter i lavsesong
E10-3 Det skal arbeides aktivt for å maksimere bruken av tilgjengelige kommersielle senger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beleggsprosent i kommersielle (varme) senger i gjennomsnitt for året, og fordelt per måned 2. Senger i fritidsboliger (kalde senger) i % av total overnattingskapasitet
E10-4 Destinasjonsledelsen støtter opp om lokale små og mellomstore bedrifter som fremmer og utvikler bærekraftige produkter og tjenester basert på områdets natur og kultur. Disse kan inkludere mat og drikke, håndverk, kunst, guiding, landbruksprodukter etc.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel av reiselivsbedrifter som aktivt markedsfører og selger lokalt produserte bærekraftige varer og tjenester 2. Oppfordrer destinasjonsledelsen reiselivsbedriftene til å foreta lokale innkjøp

10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv

Les mer

Disse 10 prinsippene styrer arbeidet vårt for bærekraft i reiselivet. Vi anbefaler at du setter deg inn i hvert enkelt. De er delt inn i tre hovedområder.

Bevaring av natur, kultur og miljø

1. Kulturell rikdom

Å respektere, videreutvikle og fremheve lokalsamfunnets historiske kulturarv, autentiske kultur, tradisjoner og særpreg.

2. Landskapets fysiske og visuelle integritet

Å bevare og videreutvikle landskapskvalitet, både for by og bygd, slik at landskapets fysiske og visuelle integritet ikke degraderes.

3. Biologisk mangfold

Å støtte bevaringen av naturområder, dyreliv og habitater, og minimere ødeleggelser av disse.

4. Rent miljø og ressurseffektivitet

Å minimere reiselivsbedrifters og turistenes forurensning av luft, vann og land (inkludert støy), samt og minimere genereringen av deres avfall og forbruk av knappe og ikke-fornybare ressurser.

Styrking av sosiale verdier

5. Lokal livskvalitet og sosiale verdier

Å bevare og styrke livskvaliteten i lokalsamfunnet, inkludert sosiale strukturer, tilgang til ressurser, fasiliteter og fellesgoder for alle, samt unngå enhver form for sosial degradering og utnytting.

6. Lokal kontroll og engasjement

Å engasjere og gi kraft til lokalsamfunnet og lokale interessenter mht, planlegging, beslutningstaking og utvikling av lokalt reiseliv.

7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte

Å styrke kvaliteten på reiselivsjobber (direkte og indirekte), inkludert lønnsnivå og arbeidsforhold uten diskriminering ut fra kjønn, rase, funksjonshemninger eller andre faktorer.

8. Gjestetilfredshet, trygghet og opplevelseskvalitet

Å sørge for trygge, tilfredsstillende og berikende opplevelser for alle turister uavhengig av kjønn, rase, funksjonshemninger eller andre faktorer.

Økonomisk levedyktighet

9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskapning

Å sikre levedyktigheten og konkurransedyktigheten til reiselivsdestinasjoner i et langsiktig perspektiv, gjennom å maksimere reiselivets verdiskapning i lokalsamfunnet, inkludert hva turistene legger igjen av verdier lokalt.

10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter

Å sikre levedyktigheten og konkurransedyktigheten til reiselivsbedrifter i et langsiktig perspektiv.

Handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling i Varanger

Vedlegg til kommunenes behandling av medvirkning i prosjektet (skal trykkes som hefte med bilder osv etter behandling i formannskap/kommunestyret)

Varanger skal utvikles som et bærekraftig reisemål. Gjennom et bredt samarbeid er det laget en plan for hvordan vår region skal jobbe med bærekraftig reisemålsutvikling. Planen har i seg mål, strategier og tiltak som vi skal jobbe med både på kort og lang sikt og som skal bidra til at Varanger kvalifiserer seg for Innovasjon Norge sitt merke for Bærekraftig reisemål.

Arbeidet bygger på de ti prinsippene for bærekraftig reiseliv som deles inn i de tre hovedområdene:

- Bevaring av natur, kultur og miljø
- Styrking av sosiale verdier
- Økonomisk levedyktighet

Handlingsplanen er jobbet fram i regi av den regionale parken ”Varanger Arctic Norway” gjennom bla en egen workshop og tett dialog med Visit Varanger AS. Varanger Næringsssenter AS har prosjektledelsen. I prosessen har det vært medvirkning fra en rekke aktører som ønsker å bidra i de forskjellige aktivitetene som bidrar til et bærekraftig reiseliv som skaper verdier lokalt. Vi mener at tiltakene i planen skal bidra til at vi kvalifiserer oss til Innovasjon sitt merke for Bærekraftig reisemål.

Bakgrunn

Varanger er sakte men sikkert på veg til å bli et populært reisemål. Gjennom det siste tiåret har det vært gjennomført en rekke store og små prosjekter som har bidratt til større interesse utenfra og oppbygging av mange små bedrifter i tillegg til hoteller.

Et bevisst strategisk grep over tid har vært å satse på Varanger som en god destinasjon for fugleturister. Den nasjonale turistvegen fra Varangerbotn til Hamningberg har også vært viktig for regionen. Vi ser nå at det skjer ei økning i turisttrafikken. De fleste aktørene ser behovet for å samordne oss og være bedre forberedt på at vi kommer til å få flere turister til vår region. Det er enighet om at bærekraftperspektivet må ligge i bunnen for den videre utviklinga.

Kommunene Vardø, Vadsø, Nesseby og Båtsfjord startet i 2009 et samarbeid om prosjektet ”Varanjargga – Varekiniemi – Varangerhalvøya” som en del av Miljødirektoratets program ”Naturen som verdiskaper”. Et naturlig samarbeid ettersom alle disse fire kommunen grenser til Varangerhalvøya Nasjonalpark. Arbeidet ble fulgt opp gjennom flere prosjekter over tid og har ført oss til etablering og godkjenning av den regionale parken Varanger Arctic Norway som er en samarbeidsplattform eid av de fire kommunene som samarbeider med næringsliv, offentlige institusjoner og utviklingsmiljøer.

Et viktig resultat av samarbeidet er etableringa av det kommersielle salgs- og bookingselskapet Visit Varanger AS som er organisert med 8 eiere og 24 samarbeidspartnere (noen av dem også fra kommunene Sør-Varanger, Berlevåg og Tana). Flere ganger i året inviterer den regionale parken til møter med reiselivsaktører (også dem som ikke er med i Visit Varanger AS), museer, andre offentlige myndigheter, reinbeitedistrikt og frivillige lag/foreninger for deltakelse og medvirkning i planlegging og aktiviteter (parkmøter).

Varanger Næringsssenter AS som sekretariat for den regionale parken har hele vegen hatt god dialog med Innovasjon Norge. Det var derfor naturlig å innlede et samarbeid med tanke på at også Varanger skulle jobbe med merkeordningen Bærekraftig reiseliv.

Organisering og forankring

Vi følger Innovasjon Norge sine råd om organisering av prosessen for å kvalifisere oss til merket for bærekraftig reisemål. Prosjektet eies av Varanger Arctic Norway Regionalpark med prosjektansvarlig daglig leder Ingela Mästerbo i Varanger Næringsssenter AS som er sekretariat for parken.

Medlemmer i styringsgruppa	Ordfører Geir Knutsen i Båtsfjord kommune Ordfører Knut Store i Nesseby kommune Ordfører Hans-Jacob Bønå i Vadsø kommune Ordfører Robert Larsen i Vardø kommune Daglig leder Ingela Mästerbo (prosjektansvarlig) Prosjektleder Veronje Kelly fra Visit Varanger AS (repr for reiselivsnæringa) Rådgiver Ann Kristin Gjelsten fra Innovasjon Norge Arktis
Prosjektleder	Wenche Pedersen fra Varanger Næringsssenter AS
prosessveileder	Anne Dorte Carlson
Delprosjekter	Etter behov
Arbeidsgrupper	Etter behov

Prosjektleder har et særskilt ansvar for både den interne og den eksterne kommunikasjonen i prosjektet. Parkmøtene i regi av den regionale parken der en rekke aktører jevnlig inviteres til idéutvikling, planlegging og kompetanseheving brukes aktivt inn i oppfølging av prosjektet for å ivareta medvirkning og involvering. Vi bruker både facebooksidene til Varanger Arctic Norway og Varanger Næringsssenter.

Forankring av handlingsplanen skjer gjennom behandling både i kommunene og styret i Visit Varanger AS. Oppfølging av handlingsplanen skjer også i forbindelse med parkmøtene som arrangeres flere ganger pr år. Finnmark fylkeskommune og Fylkesmannen i Finnmark orienteres i tillegg i egne møter.

Det legges opp til jevn rapportering til alle samarbeidspartnere.

Det er selvsagt et mål at arbeidet med bærekraftig utvikling videreføres også etter prosjektperioden på to år.

Mål og strategier

Hovedmålet for Varanger Arctic Norway Regionalpark er formulert slik:

”Der unik natur, kultur, mennesker og næringsliv spiller hverandre gode og gir vekst”.

Vi har i tillegg definert følgende målsettinger for prosessen med merket bærekraftig reisemålsutvikling:

- Å styrke bedriftenes levedyktighet og verdiskapinga og kompetansen i regione
- Å bidra til gode relasjoner og samhandling mellom mange aktører
- Å bidra til positiv og troverdig markedsføring av vår region
- Å styrke samarbeidet med lokalsamfunnene og bidra til å skape stolthet for regionen som reisemål
- Å øke kunnskapen om hvordan vi bevarer natur, kultur og miljø på lang sikt
- Å kvalifisere oss for merket for bærekraftig reisemål

Resultater jfr målene som vi vil være fornøyd med i et perspektiv på tre år:

- At vi har fått flere reiselivsbedrifter og flere ansatte (med jobb kvalitet)
- At mange vil ”være med” – gjennomført flere samarbeidsprosjekter og skapt nye nettverk
- At antallet turister går opp og vi leverer mer kvalitet
- At mange flere kan/forstår og tar på seg ”vertsskapsrollen” (ut over reiselivet)

- At vi liker å ha turister i våre lokalsamfunn og at fokus på bærekraft bidrar til bolyst
- At vi får til en balansert utvikling mellom bevaring og bruk
- At vi får merket

Hovedstrategier i arbeidet:

- Bruke de verktøy som Innovasjon Norge stiller til rådighet både gjennom selve merkeprosessen, veileder og nettverk
- Samarbeid med lokalt næringsliv, kommunene, fylkeskommunen, fylkesmannen, museer, næringsforeninger, næringshager mm
- Bruke eksisterende nettverk og møteplasser
- Sette i verk tiltak som er definert av lokalt reiseliv
- Motivere til miljøsertifiseringer
- Starte nye og videreutvikle kompetansehevingprosjekter

Tiltak

For å nå målet om å styrke bedriftenes levedyktighet og verdiskapinga i regionen vil det gjennomføres følgende tiltak:

Hva	Hvordan	Hvem	Når
Bidra til at bærekraftig reiseliv blir en viktig del i regionale og kommunale planer	Direkte oppfølging mot Finnmark fylkeskommune og de fire kommunene Båtsfjord, Nesseby, Vadsø og Vardø Medvirke i prosess med ny regional plan; initiere samarbeid med andre reisemål i Finnmark (Alta og Sør-Varanger) og fylkeskommunen Medvirke i utforming av nye strategiske næringsplaner og handlingsplaner Informere bedriftene om aktuelle planer og aktuelle regionale/lokale virkemidler, møteplasser og felles arrangementer.	PL Kommunene Fylkeskommunen	Høst 2018 Løpende i prosjekt-perioden
Flerårig reisemålsstrategi for Vist Varanger AS	Dette arbeidet er godt i gang	DL	Høst 2018
Fokus på transportinfrastruktur ut i fra reiselivets behov	<ol style="list-style-type: none"> Gi innspill til politikerne om rutetilbud Legge til rette forsamlet info om kollektivruter Parkeringsplasser Brøyting (med tanke på helårig virksomhet) Søppeldunker og toaletter langs vegene – kartlegge behov Skiltprosjekt – kartlegge behov Turstier – utvikle felles kart Sykkeltier – utvikle felles kart Ladestasjoner 	PL VAN/VNS Opprette arbeidsgrupper og delprosjekter (obs - se sammenheng med tiltak under andre mål)	Prosjekt-perioden
Bedre faktagrunnlag og statistikk om reiselivet i Varanger	Etablere delprosjekt: <ul style="list-style-type: none"> • Ringvirkningsanalyse • Bedriftsundersøkelse • Gjesteundersøkelse • Befolkningsundersøkelse 	PL VAN/VNS/VV Kommunene Fylkeskommunen	2018-2019

	Vårt reisemål har tatt initiativ til samarbeid om statistikk/fakta med fylkeskommunen og andre reisemål Bobiltrafikken – kartlegging som eget tema		
Kompetanseheving for reiselivsbedriftene – generelt og om bærekraft spesielt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digital grunnopplæring (lokalkunnskap service mm) 2. Guidekurs – også fokus på vertsskap 3. Fokus på formidling av lokal kunnskap i parkmøtene (fast post på programmet) 4. Info/kurs om offentlige planer og virkemidler 5. Kurs og seminarer 6. Miljøsertifisering i nettverk (miljøfyrtårn) 7. Pål Medhus – opplevelses kurs – nasjonalpark 	PL VAN/VNS/VV	Hele perioden Guidekurs jobbes med fra høsten 2018
Produktutvikling	Pakkekurs	DL	
Jobbkvalitet for reiselivsansatte	Direkte oppfølging mot reiselivsledere Fokus på sesongarbeid/helårige arbeidsplasser Opplæring – kurs Lærlinger Bedriftsundersøkelse for fakta	PL DL	Hele perioden
FOU	Motivere til bruk av virkemidler som skattefinn/VRI osv	DL	Hele perioden

For å nå målet om å bidra til gode relasjoner og samhandling mellom mange aktører gjennomføres følgende tiltak:

Hva	Hvordan	Hvem	Når
Godkjenne/vedta handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling i kommunestyrene	Presentasjon og saksforelegg til kommunene	PL Ordførere	Sept 2018
Bruke parkmøtene strategisk i oppfølginga av handlingsplanen	Med utgangspunkt i ” <i>jo større tillit vi har i nettverket – jo mer vekst</i> ” Trek inn kompetanse jfr andre tiltak i handlingsplanen Halvårlig rapportering om status	PL	Løpende
Dialog med andre utviklingsmiljøer	Bærekraftprosjektene i Sør- Varanger og Alta Næringshagene Næringsforeningene	PL	Løpende
Dialog med kommunene	Formannskap Kommunestyrer Samtaler med ordfører Samtaler med administrasjon Styringsgruppa	PL VAN/VNS/VV Kommunene	Jevn rapportering

	Halvårig rapportering om status for handlingsplanen		
Vurdere om Varanger bør samarbeide mer om turistinformasjon	Delprosjekter	PL VV VAN Kommunene Museene Arbeidsgruppe	2018-2019
Besøksstrategier (se annet hovedmål)	Lage oversikt over det som er regulert og tilrettelagt – særskilt fokus på Varangerhalvøya Nasjonalpark Kartlegge og vurdere nye områder og sette i gang prosesser (eks Hornøya) –	PL Arbeidsgrupper	2018/19
Profilkjør	Fellesprosjekt – bruke bare merket ”Varanger” slik at mange forskjellige aktører/bransjer kan bruke samme klær	PL DL VAN	2019

For å nå målet om å bidra til positiv og troverdig markedsføring av vår region vil det gjennomføres følgende tiltak:

Hva	Hvordan	Hvem	Når
Bruk av kulturminner og kulturmiljøer i reiselivet	Jfr regional plan fra Finnmark fylkeskommune og Sametinget – dialogen med reiselivet gjennom parkmøte Reiseliv som tema på kulturforum (stor konferansen i Kautokeino 2019)	PL VV VAN/VNS Kommunene	Høst 2018 2019
Videreutvikle formidling og historiefortelling	Vertsskapskurs Guidekurs Kunnskapsdeling (eks Ingjerds formidlerpakke)	VAN/VNS/VV	Løpende Guidekurs høsten 2018
Synliggjøring av turstier, sykkelstier osv	Utvikle kart som kan brukes både digitalt og på papir/brosjyre	VAN/VNS/VV	2019
Varangervettregler for turister	Arbeidet i gang	DL	2018
Universell utforming	Kartlegge tilgjengelige produkter og tjenester. Avdekke mangler. Synliggjøre i markedskommunikasjonen, herunder destinasjonens webside	PL DL Kommunene	2018/19
Kobling til folkehelse	Eget prosjekt	PL Kommunene	2019
Sikkerhet og beredskap	Kartlegge – risikoanalyse – etter egen mal i merkeprosjektet	PL Kommunene	2018/19

For å nå målet om å styrke samarbeidet med lokalsamfunnene og bidra til å skape stolthet for regionen som reisemål vil det gjennomføres følgende tiltak:

Hva	Hvordan	Hvem	Når
Bidra til vi-følelsen i regionen	Kommunikasjon om hovedprosjekt og delprosjekter	PL VV- bedriftene Kommunene	Løpende
Bevisstgjøre bedriftene til å forstå hva bærekraft betyr	Tema på samtlige parkmøter i Varanger Arctic Norway (3-4 ganger pr år) Halvårige orienteringer om handlingsplanen for bærekraftig reiselivsutvikling direkte til bedriftene gjennom epost – intern FB-side?	PL DL	Løpende
Bevisstgjøre politikerne om reiseliv (og bærekraft)	Årlige møter med politisk ledelse (formannskap/kommunestyre) Egne møter på enkeltsaker Løpende dialog med administrasjonen i forhold til merkeprosjektet	PL VAN/VNS/VV	Løpende
Bevisstgjøre lokalbefolkningen om reiseliv (og bærekraft)	Synliggjøre tiltak og aktivitet i prosjektet gjennom tradisjonelle medier, sosiale medier, møter, skilting	Alle aktører	Løpende
Skape stolthet for egen region	Etablere en pris Bærekraftprosjektet informerer på div arenaer lokalt/regionalt	PL	Høst 2018
Lokalmatprosjekter	Kartlegging Skole/barnehage 100 % Varanger	PL VAN/VNS/VV	2018-2019
Koble reiseliv med bolyst	Utarbeide egen kommunikasjonsstrategi – dialog med lokalsamfunnet med målgrupper	PL Kommunene	Høst 2018

For å nå målet om å øke kunnskapen om hvordan vi bevarer natur, kultur og miljø på lang sikt vil det gjennomføres følgende tiltak:

Hva	Hvordan	Hvem	Når
Miljøsertifisering	Gjennomføre Miljøfyrtårngodkjenning for destinasjonsledelsen (dvs Varanger Næringscenter AS og Visit Varanger AS) Nettverksbasert opplegg Miljøfyrtårnsertifisering for bedriftene... ...og kommunene???	PL DL Kommunene	Høst 2018 ?
Bidra til miljøkrav ved anskaffelser	Dialog med kommuner og bedrifter	PL Kommunene	Høst 2018
Fokus på transport	Kollektivtransport – felles informasjon El-biler – informasjon om kontaktpunkter Bobiltømming – informasjon Sykkelsatsing - egen arbeidsgruppe Leiebiler - informasjon	PL DL Kommunene Fylkeskommunen	Løpende
Videreutvikling naturbasert opplevelsesturisme	Jfr produktutvikling – pakke pakker	DL VAN/VNS Arbeidsgrupper	2019
Bidra til at det utvikles besøksstrategier for hele regionen (helhet og deler i spesielle områder)	Se tiltak annet sted i handlingsplanen	PL	

Fritidstradisjoner og allemannsretten - FeFo	Jfr tiltaket Varangervettreglene – synliggjøre i gjestekommunikasjonen	PL DL Bedriftene Kommunene	
”Kulturminneplan”	Visist Varanger – samarbeidsprosjekt Varanger Museum	DL	2019
Invitere til møte med hytteforeningene som eksisterer		PL Kommunene	2019

Forkortelser:

VAN: Varanger Arctic Norway regional park

VNS: Varanger Næringscenter AS

VV: Visit Varanger

PL: Prosjektleder

DL: Daglig leder Visit Varanger AS

Beaivi/Dato 11.12.2018
Čuj./Referanse 2018/601-0 /

Olaf Trosten
40440530
olaf.trosten@nesseby.kommune
.no

Lávdegoddi/Utvalg	Čoahkkinaššennr/Møtesaksnr	Čoahkkinbeaivi/Møtedato
Ovdagoddi/Formannskapet		18.12.2018
Gielddastivra/Kommunestyret	52/18	18.12.2018

Frisklivssentralen i Nesseby 2018

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kommunen etablerer frisklivssentral med forbehold ekstern finansiering.
2. Kommunen søker fylkesmannen tilskudd til etableringen av frisklivssentral.
3. Tana Fysikalske Institutt AS vil være ansvarlig for driften av frisklivssentralen i nært samarbeid med Nesseby kommune.

Bakgrunn for saken

Frisklivssentralen er en kommunal helse- og omsorgstjeneste med tilbud om hjelp til å endre levevaner, primært innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. Målgruppen er personer som har behov for støtte til å endre levevaner på grunn av økt risiko for eller begynnende utvikling av sykdom eller lidelse som kan relateres til levaneområdene. Frisklivssentralen har fokus på helsefremmende faktorer og mestring av egen helse.

Frisklivssentralen gir veiledning og støtte til livstilendring og jobber med å forebygge livsstilssykdommer som for eks. hjerte- og karsykdommer, diabetes 2 og KOLS. Vi hjelper med å komme i gang med fysisk aktivitet, røykeslutt og kostholds veiledning.

Man blir henvist til frisklivssentral med en grønn resept. Grønn resept(frisklivsresept) er et begrep som skal vri behandlingen av livsstilssykdommer fra medikamenter til sunt kosthold og mer fysisk aktivitet. Fastleger, annet helsepersonell og NAV kan skrive ut en frisklivsresept som er en henvisning til et tidsbegrenset(3 måneder), strukturert oppfølgingstilbud ved frisklivssentralen.

Lovverk

Frisklivssentralen er en forebyggende helsetjeneste, og virksomheten skal følge lover og forskrifter som angår kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunen har ansvar for at de tjenestene som tilbys ved SLF, er faglig forsvarlige, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og helsepersonelloven § 16. Alt personell som jobber med deltagere på en FLS, er å anse som helsepersonell. Helsepersonelloven § 3 tredje ledd sier: ”Med helsehjelp menes enhver handling som har forebyggende, diagnostisk, behandlerende, helsebevarende eller rehabiliterende mål og som utføres av helsepersonell.”

Helsepersonells dokumentasjonsplikt er regulert i helsepersonellovens kapittel 8, jf. Forskrift om pasientjournal (2000-12-21 nr. 1385). Helsepersonelloven § 39 pålegger den som yter helsehjelp, å nedtegne, registrere og oppbevare opplysninger som nevnt i § 40, i en journal for den enkelte pasienten. Oppbevaring og arkivering skal skje i tråd med gjeldende Norsk Arkivstandard (p.t. Noark 5).

FLS skal ha rutiner for gjennomføring av helsesamtaler, forskriftsmessig oppbevaring av personopplysninger og rapportering til henvisende instans. Personopplysninger og journaler må oppbevares på en betryggende måte, og i samsvar med reglene for taushetsplikt, jf. helsepersonelloven.

Vurderinger

En frisklivssentral vil være en tjeneste som kan videreutvikle det helhetlige helsetilbudet i kommunen. Kommunen søker fylkesmannen om tilskudd til etablering av frisklivssentral for å fremme fysisk og psykisk helse samt forebygge og mestre sykdom. Tana Fysikalske Institutt AS vil være ansvarlig for driften av frisklivssentralen i nært samarbeid med Nesseby kommune.

Mulige alternative løsninger og konsekvenser

Kommunen etablerer ikke frisklivssentral, og det arbeides videre med det helsefremmende og forebyggende arbeidet slik i dag.

Frisklivssentral Nesseby kommune

Vi for stadig henvendelser fra Nesseby om folk som ønsker å være med på frisklivs programmet. Det vi ønsker er å prøve å få til er et samarbeid eller starte opp egen frisklivssentral med/i Nesseby. Her er et forslag om hvordan vi kna gjennomføre det og litt informasjon om hva en frisklivssentral.

Forslag til organisering av frisklivssentral Nesseby

Fra helsedirektorertet er det mulig å få opptil 3 årig støttet til oppstart av en frisklivssentral, midlene blir tildelt av fylkesmannen.

Tana Fysikalske Institutt AS vil være ansvarlig for å skrive søknaden og søke på disse midlene.

Vi ser for oss at vi skal være tilstede i Nesseby kommune minst 1 dag i uka.

Den daglig driften vil *Tana Fysikalske Institutt AS*(Org. nr. 960684915) være ansvarlig for.

Tana Fysikalske Institutt AS vil også være ansvarlig for å:

- Etabler kontakt med Fylkesmannen og fylkeskommunen
- Kartlegg og kontakt aktuelle frivillige, private og offentlige samarbeidspartnere
- Forankre tilbudet hos henvisende instanser og andre samarbeidspartnere
- Etabler rutiner for henvisning og samarbeid og for brukermedvirkning
- Få oversikt over relevante tilbud og gjør disse kjent
- Tilrettelegg for brukermedvirkning i planlegging, utvikling og gjennomføring av tilbud
- Utarbeid plan for kommunikasjons- og informasjonsarbeid
- Informer om frisklivssentralens rolle og tilbud gjennom aktuelle kanaler
- Dokumenter drift og resultater og legg dette frem for kommunens ledelse
- Fortløpende dialog med og rapportering til kommunens ledelse og henvisere
- Drift, evaluer og videreutvikle tilbud i samarbeid med brukere, andre tjenester og aktører

Hva er en frisklivssentral?

Frisklivssentralen er en kommunal helse- og omsorgstjeneste med tilbud om hjelp til å endre levevaner, primært innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. Målgruppen er personer som har behov for støtte til å endre levevaner på grunn av økt risiko for eller begynnende utvikling av sykdom eller lidelse som kan relateres til levaneområdene. Frisklivssentralen har fokus på helsefremmende faktorer og mestring av egen helse.

Frisklivssentralen gir veiledning og støtte til livstilendring og jobber med å forebygge livsstilssykdommer som for eks. hjerte- og karsykdommer, diabetes 2 og KOLS. Vi hjelper med å komme i gang med fysisk aktivitet, røykeslutt og kostholds veiledning.

Man blir henvist til frisklivssentral med en grønn resept. Grønn resept(frisklivsresept) er et begrep som skal vri behandlingen av livsstilssykdommer fra medikamenter til sunt kosthold og mer fysisk aktivitet.

Fastleger, annet helsepersonell og NAV kan skrive ut en frisklivsresept som er en henvisning til et tidsbegrenset(3 måneder), strukturert oppfølgingstilbud ved frisklivssentralen.

Hvorfor frisklivssentral?

Kommunen skal (jf. § 3-3 i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (1)) i ytelsen av helse- og omsorgstjenester fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Helseutfordringene i Norge preges i stor grad av sykdom som kan relateres til den enkeltes helseatferd, sosiale kontekst og det samfunnet vi lever i (19). Sykdomsbildet domineres av livsstilsrelaterte sykdommer som kreft, diabetes, muskel- og skjelettlidelser, kroniske luftveissykdommer, hjerte- og karsykdommer og psykiske lidelser. Dette er sykdommer som i stor grad kan forebygges ved hjelp av tiltak som fremmer sunn helseatferd og mestring av psykiske utfordringer. Norge har gitt sin tilslutning til et vedtak fattet av Verdens Helseforsamling (WHA), om å redusere for tidlig død av sykdommene kreft, kroniske lungesykdommer, hjerte-og karsykdommer og diabetes, med 25 prosent innen 2025.

Frisklivssentraler beskrives i Meld. St. 16 (2010-2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011–2015 (20) som et viktig tiltak for å nå målene om å forebygge mer og bedre. Det beskrives også som et viktig tilbud til personer som har økt risiko for, eller allerede har sykdommer eller utfordringer knyttet til fysisk og psykisk helse, og som kan ha helsemessig nytte av frisklivssentralens tilbud. Frisklivssentralen kan bidra til å nå målet om å redusere for tidlig død på grunn av livsstilsrelaterte sykdommer.

Frisklivssentralene gir tilbud til personer som har behov for hjelp til å endre levevaner knyttet til fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. Frisklivssentralen kan i tillegg omfatte andre tilbud fokuset rettes mot faktorer som fremmer helse og mestring, og mot individuelle mestringsressurser. Det er individet selv som er den aktive, og som eier endringsprosessene. Målet er å styrke deltakeren som aktør i eget liv, gjennom å bidra til økt tillit til egen mestring, fremme indre motivasjon gjennom kompetanse, tilhørighet og autonomi, bedre funksjonsevne og bedre fysisk og psykisk helse (21-23). I dette perspektivet ligger det å se hele mennesket og ulike livsområder i en sammenheng.

Frisklivssentralen kan være et egnet tilbud for eksempel til personer som står i fare for å falle ut av arbeidslivet på grunn av muskel- og skjelettsykdom eller psykiske plager, personer som har økt risiko for å utvikle type 2-diabetes, eller personer som har utfordringer knyttet til overvekt. Frisklivssentralen kan benyttes som en tidlig innsats for å forebygge sykdom og kan være et tilbud til personer i et behandlings- eller rehabiliteringsforløp.

Samhandlingsreformen og helse- og omsorgstjenesteloven

St.meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen (24) trekker fram tre hovedutfordringer for helse- og omsorgstjenesten:

- Pasientenes behov for koordinerte tjenester dekkes ikke godt nok.
- Det gjøres for lite for å begrense og forebygge sykdom.
- Den demografiske utviklingen og endringene i sykdomsbildet vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne.

Helse- og omsorgstjenesteloven (25) § 3-2 omhandler kommunens plikt til å tilby helsefremmende og forebyggende tjenester. I forarbeidene til Helse- og omsorgstjenesteloven nevnes det at helse- og omsorgstjenesten og helsepersonell står i en særlig god posisjon til å identifisere personer med levevaner som gir økt risiko for å utvikle sykdom. Videre beskrives det at kommunene må iverksette tiltak på riktig tidspunkt i utviklingsforløpet til en sykdom eller lidelse alt etter hva som er effektivt med hensyn til helseutfall og for å spare lidelser. En god praksis er at kommunene driver helse- og omsorgstjenestene sine på en slik måte at det sikrer flest mulig leveår med god helse for den enkelte. Det vil si at dersom det ikke blir iverksatt nødvendige tiltak for å forebygge eller begrense sykdomsutviklingen, der dette er mest effektivt, kan det regnes som uforsvarlig.

Helse- og omsorgstjenesteloven (25) § 3-3 pålegger helsepersonell å bidra i det tverrsektorielle folkehelsearbeidet (følger også av folkehelseloven (12) § 5b). Helse- og omsorgstjenesten er en viktig bidragsyter i det tverrsektorielle folkehelsearbeidet, og tjenestens kompetanse er nødvendig i folkehelsearbeidet. Dette omfatter blant annet kunnskap om årsakssammenhenger mellom påvirkningsfaktorer og helseutfall, men også erfarings basert kunnskap i møte med brukere av tjenesten. Videre vil det ofte være naturlig at noe av gjennomføringen av de tverrsektorielle folkehelse tiltakene administreres av helsetjenesten. Frisklivssentralen kan bidra til å oppfylle lovkrav om å iverksette nødvendige folkehelse tiltak når det gjelder fysisk aktivitet, kosthold, tobakksbruk og eventuelt alkoholvaner (jf. folkehelseloven (12) § 7).

Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011–2015 (20) omtaler økningen i kommunenes frie inntekter til styrking av det forebyggende helsearbeidet og statlige tilskuddsmidler som en stimulering til kommunene for å etablere tilbud til personer med økt risiko for å utvikle sykdom knyttet til levevaner og psykiske lidelser.

Frisklivssentralen skal bidra i å ivareta flere av kommunens lovpålagte plikter om å *«forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne»* (174) (jf. § 1.1).

Beaivi/Dato 13.11.2018
Čuj./Referanse 2018/511-0 /
153

Oddleif Nilsen
40 44 05 27
oddleif.nilsen@nesseby.kommu
ne.no

Lávdegoddi/Utvalg	Čoahkkinaššennr/Møtesaksnr	Čoahkkinbeaivi/Møtedato
Ovdagoddi/Formannskapet	50/18	28.11.2018
Giælddastivra/Kommunestyret	53/18	18.12.2018

Saksprotokoll i Ovdagoddi/Formannskapet - 28.11.2018

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling til Kommunestyret lyder som følger:

Administrasjonssjefens innstilling:

1. Overskridelse på investeringer 2018 dekkes av ubrukte investeringsmidler 2018
2. Administrasjonssjefen gis fullmakt til å gjøre de nødvendig budsjettmessige endringer.

Budsjettregulering Investeringsprosjekter 2018

Rådmannens innstilling

3. Overskridelse på investeringer 2018 dekkes av ubrukte investeringsmidler 2018
4. Administrasjonssjefen gis fullmakt til å gjøre de nødvendig budsjettmessige endringer.

Bakgrunn for saken

Teknisk virksomhet har gjennomført flere investeringsprosjekter i løpet av 2018. Noen er ferdigstilt, andre er fremdeles under arbeid, mens andre er utsatt.

Utomhus rådhuset – besparelse kr. 70.000

Ny jordkabel ikke nødvendig.

Vesterelv bru – overforbruk kr. 40.000

Forsterkning av landfestene

Sikring adkomst rådhuset –overforbruk kr. 53.000

Opprinnelig plan ble endret underveis med sentralstyrte elektroniske dørlåser på ytterdørene.

Utomhus Helsesenter- Overforbruk kr. 156.000

Parkeringarealet ble utvidet for å gi en bedre innkjøring og en «penere» løsning på parkeringsplassen.

Sikring av medisinerom – Helsesenteret - besparelse kr. 47.000

Mindre el.arbeid enn forutsatt/arbeid utført av egne ansatte.

Parkeringsplass SMIHL-bygget/oppvekstsenteret -overforbruk: 483.000

Utskifting av masse/ parkeringsplass ved oppvekstsenteret ikke budsjettert men gjennomført etter drøftinger med politisk ledelse.

Renseanlegg Bergeby Vannverk – Overforbruk 904.000.

Renseanlegget i dårligere stand enn forutsatt og for liten kapasitet på tilgjengelige brønner.

Ombygging Asvo-bygget – overforbruk kr. 212.000

Montering av sentralstyrte elektroniske dørlåser etter krav fra hjelpetjenesten. Utført i 2017 – fakturert/utgiftsført i 2018

Sløyelinje fiskemottaket– overforbruk 82.000

Restarbeid utgiftsført i 2018 – ikke budsjettert.

En sammenstilling av disse prosjektene blir som følger:

Investeringsprosjekter	Budsjett 2018	Estimert forbruk 2018	Over/under -forbruk
Utomhus Rådhuset	396.000	326.000	- 70.000
Vesterelv Bru	500.000	540.000	40.000
Sikring adkomst rådhuset	85.000	138.000	53.000
Utomhus Helsesenter	750.000	906.000	156.000
Sikring medisinerom Helsesenteret	220.000	173.000	- 47.000
Grunnarb.eider/asfaltering parkeringsplass SMIHL-bygget I dette inngår også parkeringsplass ved oppvekstsenteret.	150.000	633.800	483.000
Renseanlegg Bergeby Vannverk	1.576.000	2.490.000 (usikkert)	940.000
Ombygging Asvo-bygget	0	212.000	212.000

Sløyelinje fiskemottaket	0	82.000	82.000
Overskridelse investeringsprosjekter			1.849.000

Igangsatte prosjekter:

Investeringsprosjekter	Budsjett 2018	Forbruk	Ubrukte midler
Næringsarealer Varangerbotn	1.150.000	350.000 estimert	800.000
Avløpsstasjon Vesterelv	10.000.000	250.000 (estimert)	9.750.000
Strømmålere gatelys	750.000	15.000	735.000
Vannledning Karlebotn-Sirdagoppe	2.500.000	144.000	2.356.000
Ubrukte investeringsmidler			13.641.000

Vurderinger

Den største overskridelsen på investeringsprosjektene gjelder renseanlegget i Bergeby. Hovedårsaken er at teknisk virksomhet ikke hadde oversikt over alle de tekniske spesifikasjonene. Renseanlegget krevde mer vann enn de 2 brønnene som ble brukt på dagens vannforsyning. En måtte altså ta i bruk en brønn som tidligere ikke var blitt benyttet. Dette førte til at det måtte graves en ny ledningstrase på over 100 m. og det måtte legges nye vannledning samt monteres elektronisk styring av pumpene til denne brønnen. Kostnadene for dette kom på i overkant av kr. 500.000. I tillegg var det mange deler og pumper i renseanlegget som måtte skiftes da anlegget hadde stått i flere år. Det er og kjøpt kontainer til oppbevaring av kjemikalier og marmorstein som benyttes i renseprosessen.

Mulige alternative løsninger og konsekvenser

Beivi/Dato 21.11.2018
Čuj./Referanse 2018/569-0 /

Per Øyvind Paulsen

peroyvind.paulsen@nesseby.ko
mmune.no

Lávdegoddi/Utvalg	Čoahkkináššennr/Møtesaksnr	Čoahkkinbeaivi/Møtedato
Ovdagoddi/Formannskapet	51/18	28.11.2018
Eldrerådet	3/18	10.12.2018
Gielddastivra/Kommunestyret	54/18	18.12.2018

Saksprotokoll i Eldrerådet - 10.12.2018

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling enstemmig vedtatt med følgende tilleggsuttalelse:

Nesseby eldreråd er fornøyd med budsjettforslag for 2019. Det gir oss mulighet til flere oppgaver. I budsjettet kommer det også frem at kommunen prioriterer stipendordning for de som tar sykepleierutdanning. Eldrerådet gir sin fulle støtte til forslaget.

Eldrerådets vedtak lyder som følger:

1. Årets finansieringsbehov for anleggsinvesteringer er 14.5 Mill, i tillegg må KLP egenkapitalinnskudd finansieres. Vi har ingen ubrukte lånemidler tilgjengelig for disse formålene. Nesseby kommunestyre vedtar å ta opp lån på 9,950,00 i 2019 som tilsvarer 66% lånefinansiering av alle investeringer i årsbudsjett i henhold til vedlagte investeringsoversikt. De resterende 5 Mill vedtas finansiert gjennom bruk av disposisjonsfond.
2. Lånet tas opp i henhold til finansreglementet.
3. Det tas opp 3,000,000 i lån fra Husbanken for videre utlån til startlån på boliger.
4. Det må foreligge tilstrekkelige planer og utfyllende saksbehandling før igangsetting av hvert investeringstiltak.
5. Ordførerens godtgjørelse settes til 85 % av til enhver tid gjeldende godtgjørelse til en stortingsrepresentant.
6. Varaordførerens godtgjørelse settes til 10 % av ordførers godtgjørelse.
7. Møtegodtgjørelse settes til:
  - a) Formannschaftsmedlemmer kr 600 pr møte
  - b) Kommunestyremedlemmer kr 700 pr møte
  - c) Andre utvalgsmedlemmer kr 600 pr møte.
8. Eiendomsskatt på verk og bruk settes til maksimal sats.
9. Det foretas regnskapsrapportering for alle virksomheter hver tredje måned.
10. Til kontroll og tilsyn avsettes kr 823 980.
11. Årsbudsjett 2019 vedtas med et total driftsresultat etter av fond på kr -570 963. I tillegg vedtas total budsjetttrammer etter bruk av fond per avdeling og for felles områder som spesifisert i vedlegget.

12. Nesseby kommunestyre vedtar økonomiplan 2020 – 2022 som i vedlegget.

Saksprotokoll i Ovdagoddi/Formannskapet - 28.11.2018

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling til Kommunestyret lyder som følger:

Administrasjonssjefens innstilling:

1. Årets finansieringsbehov for anleggsinvesteringer er 14.5 Mill, i tillegg må KLP egenkapitalinnskudd finansieres. Vi har ingen ubrukte lånemidler tilgjengelig for disse formålene. Nesseby kommunestyre vedtar å ta opp lån på 9,950,00 i 2019 som tilsvarer 66% lånefinansiering av alle investeringer i årsbudsjett i henhold til vedlagte investeringsoversikt. De resterende 5 Mill vedtas finansiert gjennom bruk av disposisjonsfond.
2. Lånet tas opp i henhold til finansreglementet.
3. Det tas opp 3,000,000 i lån fra Husbanken for videre utlån til startlån på boliger.
4. Det må foreligge tilstrekkelige planer og utfyllende saksbehandling før igangsetting av hvert investeringstiltak.
5. Ordførerens godtgjørelse settes til 85 % av til enhver tid gjeldende godtgjørelse til en stortingsrepresentant.
6. Varaordførerens godtgjørelse settes til 10 % av ordførers godtgjørelse.
7. Møtegodtgjørelse settes til:
  - a) Formannschaftsmedlemmer kr 600 pr møte
  - b) Kommunestyremedlemmer kr 700 pr møte
  - c) Andre utvalgsmedlemmer kr 600 pr møte.
8. Eiendomsskatt på verk og bruk settes til maksimal sats.
9. Det foretas regnskapsrapportering for alle virksomheter hver tredje måned.
10. Til kontroll og tilsyn avsettes kr 823 980.
11. Årsbudsjett 2019 vedtas med et total driftsresultat etter av fond på kr -570 963. I tillegg vedtas total budsjetttrammer etter bruk av fond per avdeling og for felles områder som spesifisert i vedlegget.
12. Nesseby kommunestyre vedtar økonomiplan 2020 – 2022 som i vedlegget.

Budsjett 2019 Nesseby Kommune

Rådmannens innstilling

1. Årets finansieringsbehov for anleggsinvesteringer er 14.5 Mill, i tillegg må KLP egenkapitalinnskudd finansieres. Vi har ingen ubrukte lånemidler tilgjengelig for disse formålene. Nesseby kommunestyre vedtar å ta opp lån på 9,950,00 i 2019 som tilsvarer 66% lånefinansiering av alle investeringer i årsbudsjett i henhold til vedlagte investeringsoversikt. De resterende 5 Mill vedtas finansiert gjennom bruk av disposisjonsfond.
2. Lånet tas opp i henhold til finansreglementet.
3. Det tas opp 3,000,000 i lån fra Husbanken for videre utlån til startlån på boliger.
4. Det må foreligge tilstrekkelige planer og utfyllende saksbehandling før igangsetting av hvert investeringstiltak.
5. Ordførerens godtgjørelse settes til 85 % av til enhver tid gjeldende godtgjørelse til en stortingsrepresentant.
6. Varaordførerens godtgjørelse settes til 10 % av ordførers godtgjørelse.
7. Møtegodtgjørelse settes til:
  - a) Formannskapsmedlemmer kr 600 pr møte
  - b) Kommunestyremedlemmer kr 700 pr møte
  - c) Andre utvalgsmedlemmer kr 600 pr møte.
8. Eiendomsskatt på verk og bruk settes til maksimal sats.
9. Det foretas regnskapsrapportering for alle virksomheter hver tredje måned.
10. Til kontroll og tilsyn avsettes kr 823 980.
11. Årsbudsjett 2019 vedtas med et total driftsresultat etter av fond på kr -570 963. I tillegg vedtas total budsjetttrammer etter bruk av fond per avdeling og for felles områder som spesifisert i vedlegget.
12. Nesseby kommunestyre vedtar økonomiplan 2020 – 2022 som i vedlegget.

Varangerbotn 21.11.2018

Olaf Trosten
Konstituert administrasjonssjef

Bakgrunn for saken

Budsjettprosessen har som tidligere blitt utarbeidet i nært samarbeid mellom administrasjon og formannskapet. Det har vært avholdt arbeidsmøter i formannskapet hvor alle virksomhetsledere har møtt.

Budsjettprosessen har tatt utgangspunkt i regnskap for 2017 og 2018 samt budsjetter for 2018. Økonomiske konsekvenser av nye lovpålegg, politiske vedtak, andre forhold med økonomiske konsekvenser som ikke kan unngås og korrekt lønn legges inn i konsekvensjustert budsjett. Konsekvensjustert budsjett vil på den måten vise hvilket handlingsrom politikerne har for nye tiltak hvis de ikke skal redusere eksisterende rammene for virksomhetene. Etter forslag fra virksomhetene bestiller formannskapet hvilke tiltak som skal utredes nærmere. Gjennom arbeidsmøter prioriterer formannskapet hvilke tiltak som skal være med i årsbudsjett og økonomiplan

Vurderinger

Total driftsresultat for 2019 er budsjettert til kr -570 963, med andre ord et mindreforbruk på 570,963 etter bruk av fond.

Total driftsresultat angir forhold mellom driftsutgifter og driftsinntekter hvor renter og avdrag på lån er medregnet, justert for bruk og avsetting til fond. Det er derfor et uttrykk for kommunens økonomiske handlefrihet. Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren anbefaler nå kommunene å ha et netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene, dvs omtrent mellom 2.5 Mill for oss. Vi har likevel valgt å legge oss noe under dette for å kunne tilby gode forsvarlige tjenester til innbyggerne, med det utgangspunktet vi har nå. Men på sikt ønsker vi å effektivisere driften, der vi kan tilby de samme eller bedre tjenester med lavere kostnader, slik at vi kan nå de anbefalte nivåene. Vi er allerede i gang med den prosessen, men en slik prosess tar nødvendigvis tid. Derfor er vi ifølge økonomiplanen heller ikke innenfor dette i planperioden. Dette er også fordi vi antar at veksten rammetilskudd vil være lavere (1%) enn veksten i utgiftene (2.5%), som først og fremst bestemmes utfra lønnsveksten. Noe av de planlagte innsparingene spises altså opp av en negativ realvekst i frie inntekter.

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter og andre statlige tilskudd. Disse inntektene er budsjettert etter forslag til statsbudsjett 2019, og prognosene i økonomiplanen er basert på våre egne prognoser.

Egne inntekter består av brukerbetaling, leieinntekter, gebyrer og tilskudd fra ulike instanser til prosjekt etter søknad fra virksomhetene.

Mulige alternative løsninger og konsekvenser

Årsbudsjettt 2019

Økonomiplan 2020 - 2022

Innhold

Regnskapsskjema 1A	4
Regnskapsskjema 1B	6
Regnskapsskjema 1B fordelt på ansvar	6
Fordeling av frie inntekter på KOSTRA-funksjon	8
Fordeling av brutto utgifter på artskontoer	13
Budsjettrammer per avdeling for Totalt Driftsresultat	20
Økonomiplan 2020-2022	24
Bruk av bundne fond	24
Investeringsregnskap 2A	25
Investeringsprosjekter	26
Prosjektdetaljer	27
Appendiks - Driftsbudsjett totalt og per ansvar	29

Innledning

Denne budsjettprosessen har tydelig vært preget av at vi er kommet til et punkt der det blir stadig mer krevende å få budsjettet i mål på riktig side av 0. I 2019 har vi budsjettert med et mindreforbruk på 570,963, mens teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren anbefaler nå kommunene å ha et netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene, dvs omtrent mellom 2.5 Mill for oss. Enkelt sagt vil dette tilsvare økonomisk balanse. Så selv om vi har budsjettert med et mindreforbruk er det likevel under de de vurderer som økonomisk balanse. Også i løpet av den 3-årige planperioden ser vi at det blir vanskelig å komme i økonomisk balanse. I en slik krevende økonomisk situasjon må det gjøres harde prioriteringer, der økt innsats og bevilgninger på ett område nødvendigvis betyr innsparinger på andre områder.

I dette budsjettet har *Teknisk, Pleie og omsorg* og *Skolen* vært prioritert med økte budsjetter på henholdsvis 1.7 Mill, 1.4 Mill og like under 1 Mill for skolen. Teknisk har fått en ny prosjekt stilling for å få gjennomført kommunens arealplan, det koster 800,000, og i tillegg 900,000 til å dekke inn økte utgifter. Pleie og omsorg får utvidet lederteamet med en person, er tildelt ekstra bevilgninger til kurs og opplæring for sykepleiere på 250,000 og 200,000 til stipendordning for sykepleiere under utdanning.

De største sparetiltakene er gjennomført innenfor administrasjon der stab, samfunn og næringsutviklingskontoret har fått et redusert budsjett på 1.3 Mill, gjennom 2 naturlige stillingsreduksjoner som allerede er gjennomført.

Innen investeringer er det budsjettert med anleggsinvesteringer på 14.5 Mill der bygging av ny avløpsstasjon og klargjøring av nye næringsarealer utgjør de største investeringene. Videre videreføres kommunens satsing på fiskerinæringen ved å videreutvikle Kløvneshavn med 6 nye båtplasser og med investering i ny og kraftigere kran.

DRIFTSBUDSJETT

Regnskapsskjema 1A

DRIFTSREGNSKAP	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-18 894 000	-19 366 350	-19 850 509	-20 346 771
Ordinært rammetilskudd	-75 772 000	-76 654 490	-77 548 924	-78 455 500
Skatt på eiendom	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
Andre generelle statstilskudd	-7 177 854	-4 993 751	-4 202 297	-3 810 687
Sum frie disponible inntekter	-102 943 854	-102 114 591	-102 701 730	-103 712 959
Renteinntekter og utbytte	-2 660 000	-2 717 500	-2 776 438	-2 836 848
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 224 300	5 345 908	5 470 555	5 598 319
Avdrag på lån	8 788 602	9 008 317	9 233 525	9 464 363
Netto finansinntekter/-utgifter	11 352 902	11 636 725	11 927 643	12 225 834
Bruk av ubundne avsetninger	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Netto avsetninger	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Til fordeling drift	-91 890 952	-90 777 867	-91 074 087	-91 787 125
Sum fordelt drift	91 319 989	89 695 038	89 892 966	90 929 007
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-570 963	-1 082 829	-1 181 122	-858 118

Regnskapsskjema 1A viser for 2019 *totalt frie disponible inntekter* på 103 Mill. Per innbygger utgjør det 108,248 kr.

- 20 Mill er direkte skatteinntekter i kommunen.
- 8.3 Mill er skatteutjevning som et resultat at vi har en betydelig lavere direkte skatteinngang per innbygger i forhold til landsgjennomsnittet.

- 67.5 Mill er rammetilskudd fra staten.
- Andre generelle statstilskudd utgjør 7.2 Mill. Dette er tilskudd som ikke er øremerket til et spesifisert ansvarsområde i kommunen, men kan fordeles gjennom budsjettprosessen.
  - o 310,000 er fra Havbruksfondet
  - o 270,684 er rentekompensasjon fra Husbanken.
  - o 3.7 Mill er generelle statstilskudd vedrørende flyktninger fra Imdi.
  - o 2.9 Mill er basis og betjeningsdelen av 2-språklighetstilskudd fra Sametinget.

Regnskapsskjema 1A viser for 2019 *netto finansutgifter* på 11.7 Mill.

- 1.5 Mill er utbytte fra vår eierandel i Varanger Kraft.
- 800,000 er renteinntekter på penger vi har i banken.
- 360,000 er renteinntekter på startlån. Vi låner direkte fra Husbanken og låner de videre til innbyggere som trenger finansiering til kjøp av bolig. 360,000 er renteutgifter på vårt innlån på startlån, slik at vi budsjetterer med å gå i 0 på dette.
- 4.9 Mill er renteutgifter på gjelden vår som vi har opparbeidet oss gjennom investeringer over tid.
- 8.8 Mill er avdrag på lån. Vi har en relativ høy og sunn % andel av totalgjelden i avdrag relativt til mange andre kommuner. Dette fordi vi ikke refinansierer lån for å forlenge nedbetalingstiden.

Regnskapsskjema 1A viser for 2019 *netto avsetninger* på 300,000.

- Dette er finansiering av tildeling næringstilskudd gjennom bruk av disposisjonsfondet «samfunn og næringsutviklingsfondet».

Samlet sett gir dette i Regnskapsskjema 1A frie midler på 91.3 Mill som er tilgjengelig for fordeling til driften. Budsjettprosessen er i bunn og grunn å bestemme hvordan en best kan fordele disse begrensede ressursene mellom det ulike tjenestene kommunen tilbyr, og evt hvor mye en ønsker å spare til framtidig bruk, eksempelvis som egenandel på framtidige investeringer. I 2019 tar vi sikte på å spare 570,963, og fordele 91,319,989 til driften. Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren anbefaler nå kommunene å ha et netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene, dvs omtrent mellom 2.5 Mill for oss. Enkelt sagt vil dette tilsvare økonomisk balanse. Et resultat utover dette vil fungere som en sikkerhet mot uforutsette utgifter eller reduserte inntekter. Vi har likevel valgt å legge oss noe under dette for å kunne tilby gode forsvarlige tjenester til innbyggerne, med det utgangspunktet vi har nå. Men på sikt ønsker vi å effektivisere driften, der vi kan tilby de samme eller bedre tjenester med lavere kostnader, slik at vi kan nå de anbefalte nivåene. Vi er allerede i gang med den prosessen, men en slik prosess tar nødvendigvis tid.

Regnskapsskjema 1B

DRIFTSREGNSKAP	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Driftsutgifter	136 953 323	134 263 862	135 257 168	137 108 643
Driftsinntekter	-45 633 334	-44 568 824	-45 364 203	-46 179 636
Netto utgift	91 319 989	89 695 038	89 892 966	90 929 007

Regnskapsskjema 1B viser for 2019 at de totale driftsutgiftene er på 137 Mill, og at de totale driftsinntektene er 45.6 Mill. Disse inntektene er altså i motsetning til de generelle inntektene vi fokuserte på i 1A, knyttet opp mot de ulike ansvarsområdene. Så de fordelte midlene fra 1A på 91.3 Mill gir sammen med de direkte driftsinntektene på 45.6 Mill, en samlet drift på 137 Mill i Nesseby kommune i 2019.

Regnskapsskjema 1B fordelt på ansvar

Lønnsrefusjoner fra NAV er i Regnskapsskjema 1B inkludert som inntekter som formelt sett er riktig. Men det gir et riktigere bilde og flytte disse over til utgifter der de nettes mot lønnsutgiftene der. De budsjetterte vikarutgiftene vil jo henge sammen med forventede NAV refusjoner. Det er gjort i tabellen nedenfor, derfor vil altså totalsommene nå avvike noe fra de i tabellen over.

<i>Ansvar</i>	<i>Brutto Utgifter</i>	<i>Brutto Andel</i>	<i>Direkte Inntekter</i>	<i>Dir.Innt Andel</i>	<i>Netto Utgifter</i>	<i>Netto Andel</i>	<i>Netto Lønnsutg.</i>	<i>Netto Andel</i>
PLEIE OG OMSORG	30 285 448	22.4 %	-5 651 132	12.8 %	24 634 316	27.0 %	26 897 908	29.5 %
OPPVEKSTSENTER	25 039 583	18.5 %	-6 790 000	15.4 %	18 249 583	20.0 %	22 279 083	24.4 %
TEKNISKE TJENESTER	20 755 808	15.3 %	-12 348 113	28.0 %	8 407 695	9.2 %	9 310 612	10.2 %
HJELPETJENESTEN	17 851 037	13.2 %	-5 209 001	11.8 %	12 642 036	13.8 %	15 533 122	17.0 %
SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING	9 965 717	7.4 %	-4 732 000	10.7 %	5 233 717	5.7 %	5 979 453	6.5 %
STAB	6 823 798	5.0 %	-70 000	0.2 %	6 753 798	7.4 %	3 543 024	3.9 %
BARNEVERN	5 383 816	4.0 %	-3 248 000	7.4 %	2 135 816	2.3 %	4 204 816	4.6 %
KOMMUNEHELSETJENESTEN	5 056 758	3.7 %	-388 400	0.9 %	4 668 358	5.1 %	1 688 434	1.8 %
AVSKR, POL.BEV & LØNNSPOTT	4 972 688	3.7 %	-5 552 688	12.6 %	-580 000	-0.6 %		
ØKONOMITJENESTER	3 386 994	2.5 %	-20 000	0.0 %	3 366 994	3.7 %	2 253 994	2.5 %
NAV NESSEBY	2 720 946	2.0 %	-30 000	0.1 %	2 690 946	2.9 %	728 446	0.8 %
POLITISKE ORGANER	1 430 000	1.1 %			1 430 000	1.6 %	1 227 000	1.3 %
VSM	862 750	0.6 %			862 750	0.9 %		
REVISJON	823 980	0.6 %			823 980	0.9 %	16 000	0.0 %
Totalsum	135 359 323		-44 039 334		91 319 989		93 661 892	

Den «største» virksomheten er altså Pleie og Omsorg med 22.4% av bruttoutgiften, etterfulgt av Oppvekstsenteret med 18.5%, Teknisk med 15.3% og Hjelpetjenesten på 13.2%. Dog hvis en ser på netto utgifter bytter Teknisk og Hjelpetjenesten plass, noe som skyldes at Teknisk har den klart største andelen av direkte inntektene på 28% (32% ex AVSKR, POL.BEV & LØNNSPOTT hvor 5.6 Mill er Motpost Avskrivninger). De har 5.7 Mill i leieinntekter på boliger, lokaler og fiskebruk/havner (600,000) og 5.8 Mill i kommunale avgifter. Netto utgiftene vil være ulike budsjetttrammene gitt i Total Resultat for hvert ansvarsområde (se avsnitt x) når det er tildelt generelle inntekter fra 1A på virksomhetene.

Lønn er naturligvis den største utgiften i kommunen som en kan se fra Netto Lønnsutgifter i tabellen. Den er på 93.6 Mill. Hvordan den utvikler seg framover vil være avgjørende for i hvilken grad vi lykkes å bli mer effektive og produktive framover. Lønnsmoderasjon hos de ansatte framover vil være avgjørende for om vi vil ha økonomi til å ha tilstrekkelig med personell framover til å klare å utføre kommunens lovpålagte oppgavene på en tilfredsstillende måte.

Fordeling av frie inntekter på KOSTRA-funksjon

For å få et bedre bilde av hvilke prioriteringer som er gjort i budsjettet er det hensiktsmessig å se på hvordan de 91,319,989 frie kronene fra 1A er fordelt på driften på funksjon (KOSTRA). Hvilke ansvar ulike funksjoner er fordelt kan være litt tilfeldig og vil variere mellom ulike kommuner. Noen kommuner har for eksempel utgiftene til vaktmestere og renholdere direkte på de ulike virksomhetene, mens vi har valgt å ha de under Teknisk. Videre opererer mange kommuner med intern husleie på de ulike virksomhetene, noe vi i svært begrenset grad gjør. Men avskrivinger fordeles i KOSTRA regnskapet direkte på de ulike relevante funksjonen, slik at kostnadene til lokaler blir inkludert i en slik analyse. Statisk sentralbyrå bruker KOSTRA funksjoner i sine analyser, nettopp fordi disse skal være uavhengige av kommunens oppdeling på ansvar. Vi har derfor under dette budsjettarbeidet brukt mye tid på å få plassert alle driftsposter på riktige KOSTRA funksjoner i dette budsjettet. for at vi skal kunne gi et objektivt bilde av hvordan de begrensede frie budsjett ressursene faktisk er fordelt i kommunen.

I et kommuneregnskap inkluderes ikke avskrivninger i netto driftsresultat, det blir nullet ut ved å føre en motpost. Men i denne analysen vil vi ha de med, så derfor overfører vi *Motpost avskrivninger* på 5.5 Mill til netto utgift. Vi gjør det samme for *Bruk av premiefond* på 1.7 Mill og *salg av konsesjonskraft* på 70,000, som begge logisk sett kunne ha vært inkludert som inntekt i 1A, men formelt sett skal de ligge i 1B. Vårt budsjett på bruk av premiefond er lik forventet avkastning på vårt eierskap i KLP som godskrives premiefondet. Vi lar altså størrelsen på premiefondet være uendret. Sånn sett er ikke denne inntekten veldig forskjellig fra utbytte vi får fra vårt eierskap i Varanger Kraft, som ligger i 1A. Netto utgift i 1B blir etter disse justeringene, inkludert *Motpost avskrivning* lik 98,712,688 som vi skal se på hvordan er fordelt på funksjon i budsjettet. Nedenfor er oversikten over fordelingen på alle KOSTRA funksjoner og hvilket hovedområde de ulike er klassifisert i.

KOSTRA funksjon	Område	Budsjett	% Andel
253 - Helse- og omsorgstjenester i institusjon	Pleie og omsorg	20 326 732	20.6 %
202 - Grunnskole	Grunnskole	12 121 097	12.3 %
120 - Administrasjon	Adm, styring og felles	9 692 179	9.8 %
254 - Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	Pleie og omsorg	9 481 444	9.6 %
201 - Førskole	Barnehage	5 854 351	5.9 %
242 - Råd veiledning og sosialt forebyggende arbeid	Sosialtjeneste	3 947 338	4.0 %
241 - Diagnose behandling og rehabilitering	Helse	3 860 834	3.9 %
222 - Skolelokaler	Grunnskole	3 365 823	3.4 %
275 - Introduksjonsordningen	Flyktning	2 193 226	2.2 %
121 - Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	Eiendomsforvaltning	1 846 274	1.9 %
339 - Beredskap mot branner og andre ulykker	Brann	1 555 600	1.6 %
281 - Ytelse til livsopphold	Sosialtjeneste	1 550 000	1.6 %
244 - Barneverntjeneste	Sosialtjeneste	1 496 544	1.5 %
332 - Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	Veier, gatelys, grøntanlegg	1 472 028	1.5 %
100 - Politisk styring	Adm, styring og felles	1 442 028	1.5 %
180 - Diverse fellesutgifter	Isak Saba & Språkkontor	1 403 838	1.4 %
261 - Institusjonslokaler	Pleie og omsorg	1 242 721	1.3 %
213 - Voksenopplæring	Voksenopplæring	1 239 251	1.3 %
390 - Den norske kirke	Kirke og trossamfunn	1 115 320	1.1 %
221 - Førskolelokaler og skyss	Barnehage	1 108 796	1.1 %
130 - Administrasjonslokaler	Adm, styring og felles	994 766	1.0 %
234 - Aktivisering og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	Mat til hj.boende + Aktivisering	993 776	1.0 %
375 - Museer	Kultur	874 436	0.9 %
232 - Forebygging helsestasjons og skolehelsetjenesten	Helse	858 816	0.9 %
110 - Kontroll og revisjon	Adm, styring og felles	824 137	0.8 %
301 - Plansaksbehandling	Plan, byggesaker, natur, miljø	807 597	0.8 %
370 - Bibliotek	Biblotek	792 960	0.8 %
215 - Skolefritidstilbud	Grunnskole	733 178	0.7 %
190 - Interne serviceenheter	Fordeles til slutt	660 000	0.7 %
231 - Aktivitetstilbud barne og unge	Fritidstidklubb	651 060	0.7 %
252 - Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	Sosialtjeneste	630 000	0.6 %
223 - Skoleskyss	Grunnskole	600 000	0.6 %
325 - Tilrettelegging og bistand for næringslivet	Næringsliv	596 696	0.6 %
243 - Tilbud til personer med rusproblemer	Sosialtjeneste	567 747	0.6 %
302 - Bygge og delesaksbehandling og seksjonering	Plan, byggesaker, natur, miljø	437 121	0.4 %
340 - Produksjon av vann	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	428 670	0.4 %
383 - Musikk og kulturskoler	Kultur	381 987	0.4 %

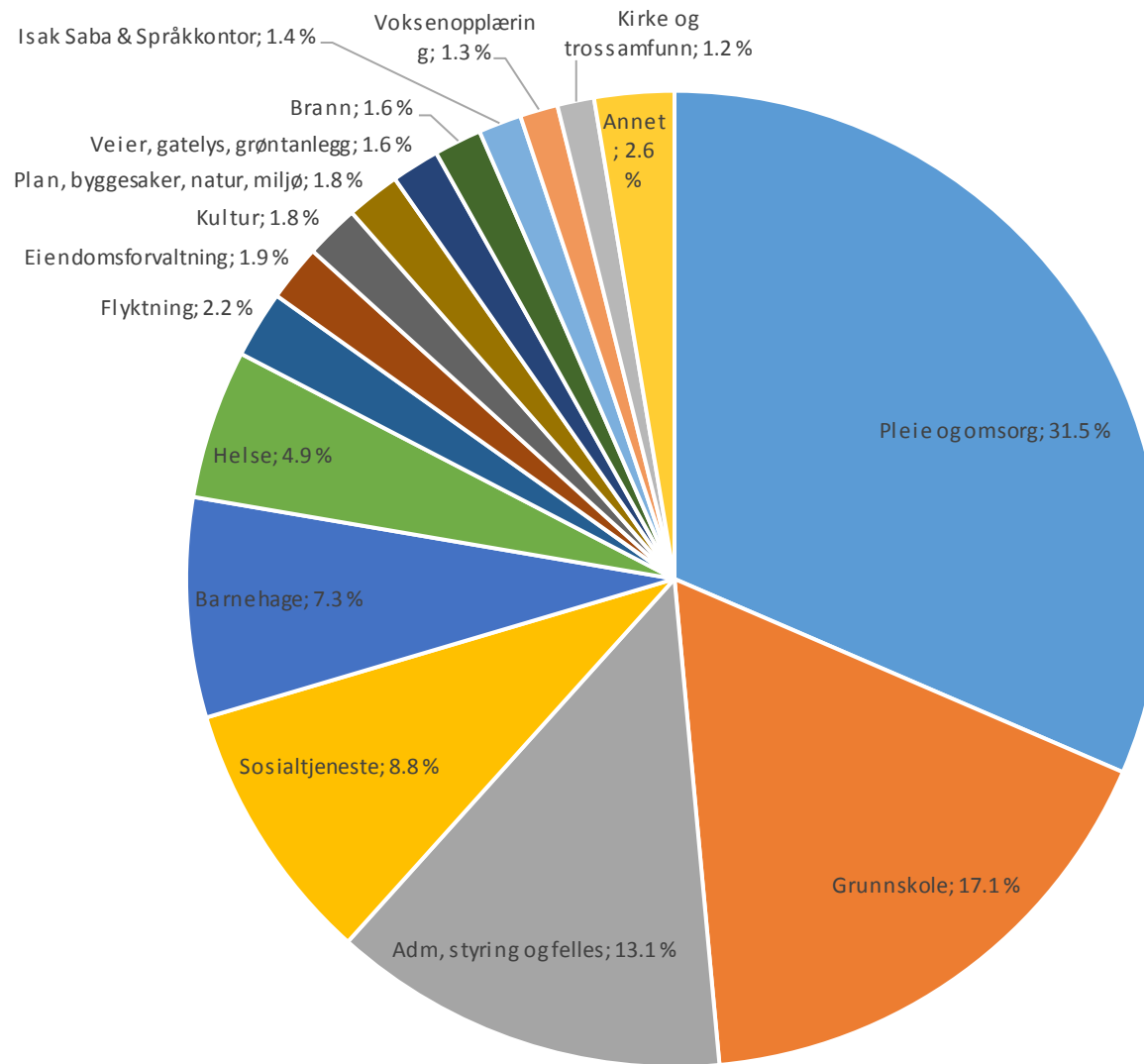
386 - Kommunale kulturbygg	Kultur	313 906	0.3 %
381 - Drift og vedlikehold av kommunale idrettsbygg -annlegg	Idrett	212 861	0.2 %
211 - Styrket tilbud førskolebarn	Barnehage	211 090	0.2 %
283 - Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	Sosialtjeneste	191 243	0.2 %
329 - Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	Plan, byggesaker, natur, miljø	180 000	0.2 %
303 - Kart og oppmåling	Plan, byggesaker, natur, miljø	175 000	0.2 %
385 - Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	Kultur	173 000	0.2 %
276 - Kvalifiseringsordningen	Sosialtjeneste	153 334	0.2 %
233 - Annet forebyggende helsearbeid	Helse	151 632	0.2 %
360 - Naturforvaltning og friluftsliv	Plan, byggesaker, natur, miljø	113 010	0.1 %
335 - Rekreasjon i tettsted	Veier, gateløp, grøntanlegg	97 139	0.1 %
350 - Avløpsrensing	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	76 108	0.1 %
251 - Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	Sosialtjeneste	50 490	0.1 %
273 - Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	Sosialtjeneste	50 000	0.1 %
315 - Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	Plan, byggesaker, natur, miljø	47 840	0.0 %
393 - Kirkegårder gravlunder og krematorier	Kirke og trossamfunn	45 000	0.0 %
380 - Idrett og tilskudd til andres idrettssanlegg	Idrett	40 000	0.0 %
392 - Andre religiøse formål	Kirke og trossamfunn	40 000	0.0 %
377 - Kunstformidling	Kultur	20 000	0.0 %
354 - Tømming av slamavskillere septiktanker ol	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	-32 623	0.0 %
338 - Forebygging av branner og andre ulykker	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	-62 719	-0.1 %
355 - Innsamling av husholdningsavfall	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	-120 101	-0.1 %
353 - Avløpsnett innsamling av avløpsvann	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	-161 833	-0.2 %
265 - Kommunalt disponerte boliger	Kommunale boligutleie	-447 225	-0.5 %
345 - Distribusjon av vann	Vann, avløp/slam, renov. og feiing	-1 022 847	-1.0 %
Netto utgift 1B		91 389 989	
321 - Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	Konesjonskraft	-70 000	
173 - Premiefond	Bruk av premiefond	-1 700 000	
860 - Motpost avskrivninger	Motpost avskrivninger	-5 552 688	
Justert nettoutgift		98 712 677	

Men for å gi et bedre bilde av hva vi bevilger til de ulike områdene på tvers av ansvar slår vi sammen KOSTRA funksjoner for områder som hører sammen. Pleie og omsorg vil da for eksempel inkludere pleie og omsorgstjenester gitt av både Pleie og Omsorg, og Hjelpetjenesten samt utgifter til lokaler og vask som ligger under ansvar Teknisk, samt avskrivning på bygg.

Område	Budsjett	% Andel
Pleie og omsorg	31 050 897	31.5 %
Grunnskole	16 820 099	17.1 %
Adm, styring og felles	12 953 109	13.1 %
Sosialtjeneste	8 636 697	8.8 %
Barnehage	7 174 237	7.3 %
Helse	4 871 282	4.9 %
Flyktning	2 193 226	2.2 %
Eiendomsforvaltning	1 846 274	1.9 %
Kultur	1 763 329	1.8 %
Plan, byggesaker, natur, miljø	1 760 568	1.8 %
Veier, gatelys, grøntanlegg	1 569 167	1.6 %
Brann	1 555 600	1.6 %
Isak Saba & Språkkontor	1 403 838	1.4 %
Voksenopplæring	1 239 251	1.3 %
Kirke og trossamfunn	1 200 320	1.2 %
Mat til hj.boende, aktivisering og kjøring	993 776	1.0 %
Biblotek	792 960	0.8 %
Fordeles til slutt	660 000	0.7 %
Fritidsklubb	651 060	0.7 %
Næringsliv	596 696	0.6 %
Idrett	252 861	0.3 %
Komunale boligutleie	-447 225	-0.5 %
Vann, avløp/slam, renov. og feiing	-895 345	-0.9 %
Totalsum	98 642 677	

Dette kan igjen illustreres i et diagram nedenfor, der de med 1% og lavere andel summeres under *Annet*.

% Budsjett fordeling av frie midler

Fordeling av brutto utgifter på artskontoer

Her skal vi se på hvordan de budsjetterte brutto utgiftene på 135,359,323 er fordelt på artskontoer. Med andre hva er pengene bevilget til.

Konto	Budsjett	% Andel
1010 - Fast lønn	70 506 071	52.1 %
1020 - Vikarer	4 712 046	3.5 %
1710 - Sykelønnsrefusjon	-1 454 000	-1.1 %
1030 - Ekstrahjelp	1 422 385	1.1 %
1040 - Overtid	1 273 116	0.9 %
1075 - Lønn renhold	2 570 592	1.9 %
1080 - Godtgj. folkevalgte	1 009 878	0.7 %
1089 - Introduksjonsstønad	1 960 577	1.4 %
1090 - Pensjonsinnskudd og trekkpl. fors.ordn.	10 861 227	8.0 %
1100 - Kontormateriell	312 556	0.2 %
1105 - Undervisningsmaterieill	324 000	0.2 %
1110 - Medisinsk forbr. materieill	531 194	0.4 %
1114 - Medikamenter	413 462	0.3 %
1115 - Matvarer	1 235 752	0.9 %
1120 - Annet forbr.matr./råvarer og tjen.	2 250 226	1.7 %
1130 - Post, bank, telefon	893 000	0.7 %
1140 - Annonser, reklame, informasjon	135 500	0.1 %
1150 - Opplæring, kurs	1 196 962	0.9 %
1160 - Utgifter og godtgj. for reiser, diett, bil	370 050	0.3 %
1170 - Transport/drift av egne transp.midl.	1 770 902	1.3 %
1180 - Strøm	2 139 000	1.6 %

Forts.

1185 - Forsikringer	1 081 496	0.8 %
1190 - Husleie, leie av lokaler og grunn	585 000	0.4 %
1195 - Avgifter, gebyrer, lisenser	2 864 007	2.1 %
1200 - Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler	1 641 484	1.2 %
1209 - Medisinsk utstyr	67 274	0.0 %
1210 - Kjøp, leie og leasing av transportmidler	796 718	0.6 %
1230 - Vedlikehold byggetjenester	2 281 000	1.7 %
1240 - Serviceavtaler og reparasjoner	122 500	0.1 %
1250 - Materialer til vedlikehold	611 000	0.5 %
1260 - Renhold og vaskeritjenester	130 000	0.1 %
1270 - Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	538 190	0.4 %
1330 - Kjøp fra andre fylkeskomm./fylkeskomm. inst.	70 000	0.1 %
1350 - Kjøp fra andre kommuner/komm. inst.	6 531 700	4.8 %
1370 - Kjøp fra andre/driftsavtaler med private	110 000	0.1 %
1375 - Kjøp fra IKS der kommunen selv er deltager	1 204 980	0.9 %
1400 - Overføring til staten	152 000	0.1 %
1429 - Momskompensasjon utg.	1 043 720	0.8 %
1470 - Overføring til andre (private)	5 271 070	3.9 %
1490 - Annet	270 000	0.2 %
1520 - Utlån	50 000	0.0 %
1590 - Avskrivninger	5 552 688	4.1 %
Totalsum	135 409 323	

Vi går så nærmere inn på de områdene som er verdt å belyse nærmere. Først er det verdt å se på budsjettert bruk av vikar og overtid etter at NAV sykkelønsrefusjoner er trukket fra på relevante områder. Pleie og omsorg bruker mye av dette på grunn av fravær og mangel på vikarer som igjen genererer overtid.

Ansvar	Vikar/Overtid ex Nav refusjoner
Pleie og Omsorg	3 575 000
Avlastningsbolig	453 269
Bibliotekbussen	129 361
Skole	120 000
Barnehagen	113 640
Legetjenesten	57 000
Biblioteket	50 000
FDV Oppvekstsenter inv/F	50 000
Barnevern	45 192
Fdv rådhuset	42 430
Voksenopplæring	40 000
SFO	20 000

Ansvar	Ekstrahjelp
PLEIE OG OMSORG	534 500
HJELPETJENESTEN	356 346
Vaktmestertjenesten	218 104
Sommerjobber	134 000
Feiing	50 435
Fritidsklubben	5 000
Kulturskolen	4 000

Ekstrahjelpen i Vaktmestertjenesten er en midlertidig ansettelse gjennom kvalifiseringsordningen der NAV dekker 140,000 som er trukket fra her.

Videre er 1170 - *Transport/drift av egne transp.midl.* fordelt på Reiseutgifter (355,000 kr), Avgifter og forsikringspremie transportmidler (114,902 kr), Drivstoff og olje (323,000 kr), Vedlikehold transportmidler (110,000 kr), Transport/drift av egne og leide transp.midl (250,000 kr, der Bibliotekbussen utgjør 190,000 kr) og Transport brukere på oppvekstsenteret (618,000 kr, der 600,000 er Skoleskyss.

1200 - *Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler* består av følgende kontoer, der Kjøp av inventar og utstyr utgjør halvparten av budsjettet.

Konto	Budsjett
120000 - Kjøp av inventar og utstyr	823 084
120005 - Verktøy og redskaper	21 000
120015 - Kjøkkenutstyr	7 400
120020 - Mediautstyr	6 000
120025 - Datautstyr	96 000
120030 - Dataprogram	366 000
120035 - Kjøp av bøker	258 000
120045 - Kjøp av dataspill	14 000
120050 - Kjøp av aviser og tidsskrifter	40 000
120055 - Kjøp av video	10 000
Totalsum	1 641 484

De er fordelt på ansvarsområdene på følgende måte.

Ansvar	Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler
21151 - It-drift/invest./tel	443 084
24511 - Bibliotekbussen	280 000
32100 - Barnevern	245 000
33370 - Institusjonsbasert o	122 400
25221 - Skole	55 000
24510 - Biblioteket	53 000
25224 - Voksenopplæring	50 000
38673 - FDV Oppvekstsenter inv/F	40 000
38665 - Fdv helsesenter	40 000
31360 - Avlastningsbolig	40 000
34323 - Legetjenesten	34 000
25225 - Barnehagen	30 000
24545 - Fritidsklubben slett	30 000
31340 - Flyktningtjenesten, kontordrift	26 000
30331 - Nav Nesseby	25 000
31350 - Hjelpetj, kontordrift	21 000
38601 - Vaktmestertjenesten	20 000
31341 - Flyktningtjenesten, direkte tiltak	20 000
38620 - Vannforsyning	16 000
38661 - Fdv boliger til utle	15 000
21180 - Diverse fellesutgift	15 000
24140 - Språkkontoret	11 000
38662 - Fdv rådhuset	5 000
22130 - Økonomikontoret	5 000
Totalsum	1 641 484

Den største budsjettet er naturligvis hos IT der kjøp av IT utstyr i 2019 for hele kommunen er inkludert.

1270 - Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon) består utelukkende av Konsulentonorar (188,190 kr, mesteparten på IT-drift) og Juridisk bistand (350,000 kr på Barnevern).

På 1350 - Kjøp fra andre kommuner/komm. inst. På 6.5 Mill utgjør lege og IT-samarbeid med Tana Kommune 3.4 Mill, Masternes Gjenvinning 881,000 og ØFAS 1,520,700.

Ansvar	Budsjett	Leverandør
21150 - It-kontoret	500 000	IT-samarbeid Tana
21151 - It-drift/invest./tel	300 000	IT-samarbeid Tana
24531 - Kulturskole	150 000	Kjøp fra Vadsø Kommune
32200 - Tiltak Barnevern Nesseby	30 000	
34323 - Legetjenesten	2 600 000	Legesamarbeid Tana
38441 - Kløvnes havn	15 000	Masternes Gjenvinning
38470 - Miljø/landbrukskonto	180 000	Kjøp fra Tana
38605 - Bygningskontroll	12 700	ØFAS
38606 - Oppmåling	200 000	Kjøp fra Tana
38620 - Vannforsyning	170 000	Vannprøver Vadsø Kommune
38630 - Kloakker	706 000	Masternes Gjenvinning
38640 - Renovasjon	1 500 000	ØFAS
38651 - Feiing	8 000	ØFAS
38665 - Fdv helsesenter	70 000	Masternes Gjenvinning
38672 - Fdv museumsbygg	10 000	Masternes Gjenvinning
38673 - FDV Oppvekstsenter inv/F	80 000	Masternes Gjenvinning
Totalsum	6 531 700	

For 137500 - Kjøp fra IKS der kommunen selv er deltager på 1,204,980 kr består av vår andel til Norasenteret mot vold og seksuelle overgrep (325,000 kr), IKA Finnmark arkivsamarbeid (120,000 kr), Vest-Finnmark Kommunerevisjon (535,700 kr) og kommunens andel til kontrollutvalget IS (174,280).

1470 - Overføring til andre (private) er totalt på 5,271,070 fordelt på følgende ansvar.

Ansvar	Overføring til andre (private)
20001 - Kommunestyret v/ordf	10 000
20010 - Formannskap v/ordfør	30 000
20014 - Eldrerådet	5 000
22130 - Økonomikontoret	150 000
24435 - Ordinært næringsfond	500 000
24436 - Samfunn og næringsutvikling	330 000
24500 - Kulturadministrasjon	40 000
24540 - Idretts- og fritidsa	65 000
24546 - Allment kulturarbeid	143 000
24575 - Kirka	1 220 320
24578 - Andre trossamfunn	40 000
25221 - Skole	5 000
30331 - Nav Nesseby	5 000
30332 - Økonomisk sosialhjelp, NAV	1 530 000
31341 - Flyktningtjenesten, direkte tiltak	40 000
31350 - Hjelpetj, kontordrift	20 000
31357 - Miljøarbeidertjenest	25 000
31378 - Aktiviseringstilbud	50 000
33379 - Prosjekter PLO	200 000
36520 - Varanger samiske museum	862 750
Totalsum	5 271 070

Budsjettrammer per avdeling for Totalt Driftsresultat

Ansvar		Budsjett 2019	Budsjett 2018	Endring i budsjett	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Planutvikling
20	POLITISKE ORGANER	1 430 000	1 373 213	56 787	1 465 750	1 502 394	1 539 954	Økning
21	STAB	6 180 598	6 420 820	-240 222	6 026 083	5 875 431	5 728 545	Innsparing
22	ØKONOMITJENESTER	3 366 994	3 453 855	-86 861	3 282 819	3 200 749	3 120 730	Innsparing
23	REVISJON	823 980	754 000	69 980	823 980	823 980	823 980	Uendret
24	SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING	3 316 904	3 772 842	-455 938	3 377 002	3 438 602	3 501 742	Økning
24140/1	Språkkontoret og Isak Saba senteret	109 138	71 636	37 502	111 866	114 663	117 530	Økning
24401	Samfunn og næringsutvikling kontor	595 866	1 197 980	-602 114	610 763	626 032	641 683	Økning
24436	Samfunn og næringsutvikling	-230 000	0	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000	Uendret
24500	Kulturadministrasjon	60 000	0	60 000	61 500	63 038	64 613	Økning
24510/11	Biblioteket/Bibliotekbussen	760 614	662 296	98 318	779 629	799 120	819 098	Økning
24531	Kulturskole	293 862	168 506	125 356	301 209	308 739	316 457	Økning
24540	Idretts- og fritidsaktiviteter	75 000	10 000	65 000	76 875	78 797	80 767	Økning
24545	Fritidsklubben	366 424	366 424	0	375 585	384 974	394 599	Økning
24546	Allment kulturarbeid	143 000	153 000	-10 000	146 575	150 239	153 995	Økning
24575	Kirka	1 103 000	1 103 000	0	1 103 000	1 103 000	1 103 000	Uendret
24578	Trossamfunn	40 000	40 000	0	40 000	40 000	40 000	Uendret
25	OPPVEKSTSEENTER	17 405 446	17 622 923	-217 477	17 573 888	17 573 888	17 573 888	
25221	Skole	10 201 279	9 759 411	441 868	10 631 279	10 631 279	10 631 279	
25223	SFO	722 877	813 881	-91 004	722 877	722 877	722 877	Uendret
25224	Voksenopplæring	588 672	1 099 066	-510 394	588 672	588 672	588 672	Uendret
25225	Barnehagen	5 540 645	5 794 084	-253 439	5 540 645	5 540 645	5 540 645	Uendret
25226	Samisk barnehagen	90 415	119 923	-29 508	90 415	90 415	90 415	Uendret
25229	Prosjekter oppvekst	261 558	36 558	225 000	0	0	0	

Ansvar		Budsjett 2019	Budsjett 2018	Endring i budsjett	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Planutvikling
30	NAV NESSEBY	2 690 946	2 816 408	-125 462	2 690 946	2 690 946	2 690 946	Uendret
31	HJELPETJENESTEN	12 642 036	16 268 772	-3 626 736	10 996 683	11 211 200	11 431 912	Innsparing
0	HJELPETJENESTEN ex Flyktningstj.	9 164 575	10 488 756	-1 324 181	9 245 480	9 476 616	9 713 532	Økning
31203	Pp-tjenesten	776 799	694 914	81 885	796 219	816 124	836 528	Økning
31340	Flyktningstjenesten, kontordrift	1 304 617	2 058 745	-754 128	664 781	648 162	631 958	Innsparing
31341	Flyktningstjenesten, direkte tiltak	2 172 844	3 721 271	-1 548 427	1 086 422	1 086 422	1 086 422	Innsparing
31340/1	Flyktningstjenesten, totalt	3 477 461	5 780 016	-2 302 555	1 751 203	1 734 584	1 718 380	Innsparing
31350	Hjelpetjenesten, felles drift	1 482 845	1 459 547	23 298	1 519 916	1 557 914	1 596 862	Økning
31354	Rus- og psykiatritjeneste	378 040	1 025 529	-647 489	387 491	397 178	407 108	Økning
31357	Rus-, psykiatri- og miljøarbeidertj.	3 112 676	3 585 568	-472 892	3 190 493	3 270 255	3 352 012	Økning
31359	Prosjekter hjelpetjenesten	144 595	135 758	8 837	0	0	0	Innsparing
31360	Avlastningsbolig	3 219 620	3 587 440	-367 820	3 300 111	3 382 613	3 467 179	Økning
31378	Aktiviseringstilbud	50 000	0	50 000	51 250	52 531	53 845	Økning
32	BARNEVERN	2 135 816	1 659 979	475 837	2 189 211	2 243 942	2 300 040	Økning
33	PLEIE OG OMSORG	24 634 316	23 192 744	1 441 572	25 238 924	25 858 647	26 493 863	Økning
33370	Institusjonsbasert omsorg	17 493 577	16 598 593	894 984	17 930 916	18 379 189	18 838 669	Økning
33372	Hjemmebasert omsorg	6 690 739	6 594 151	96 588	6 858 007	7 029 458	7 205 194	Økning
33379	Prosjekter PLO	450 000	0	450 000	450 000	450 000	450 000	Uendret
336377	<i>Stipendordning Sykepleiere under utd.</i>	200 000	0	200 000	200 000	200 000	200 000	Uendret
336378	<i>Opplæringstiltak for sykepleiere</i>	250 000	0	250 000	250 000	250 000	250 000	Uendret
34	KOMMUNEHELSESTJENESTEN	4 467 738	3 994 194	473 544	4 579 431	4 693 917	4 811 265	Økning
36	VSM	862 750	862 750	0	884 319	906 427	929 087	Økning

Ansvar		Budsjett 2019	Budsjett 2018	Endring i budsjett	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Planutvikling
30	NAV NESSEBY	2 690 946	2 816 408	-125 462	2 690 946	2 690 946	2 690 946	Uendret
31	HJELPETJENESTEN	12 642 036	16 268 772	-3 626 736	10 996 683	11 211 200	11 431 912	Innsparing
0	HJELPETJENESTEN ex Flyktningstj.	9 164 575	10 488 756	-1 324 181	9 245 480	9 476 616	9 713 532	Økning
31203	Pp-tjenesten	776 799	694 914	81 885	796 219	816 124	836 528	Økning
31340	Flyktningstjenesten, kontordrift	1 304 617	2 058 745	-754 128	664 781	648 162	631 958	Innsparing
31341	Flyktningstjenesten, direkte tiltak	2 172 844	3 721 271	-1 548 427	1 086 422	1 086 422	1 086 422	Innsparing
31340/1	Flyktningstjenesten, totalt	3 477 461	5 780 016	-2 302 555	1 751 203	1 734 584	1 718 380	Innsparing
31350	Hjelpetjenesten, felles drift	1 482 845	1 459 547	23 298	1 519 916	1 557 914	1 596 862	Økning
31354	Rus- og psykiatritjeneste	378 040	1 025 529	-647 489	387 491	397 178	407 108	Økning
31357	Rus-, psykiatri- og miljøarbeidertj.	3 112 676	3 585 568	-472 892	3 190 493	3 270 255	3 352 012	Økning
31359	Prosjekter hjelpetjenesten	144 595	135 758	8 837	0	0	0	Innsparing
31360	Avlastningsbolig	3 219 620	3 587 440	-367 820	3 300 111	3 382 613	3 467 179	Økning
31378	Aktiviseringstilbud	50 000	0	50 000	51 250	52 531	53 845	Økning
32	BARNEVERN	2 135 816	1 659 979	475 837	2 189 211	2 243 942	2 300 040	Økning
33	PLEIE OG OMSORG	24 634 316	23 192 744	1 441 572	25 238 924	25 858 647	26 493 863	Økning
33370	Institusjonsbasert omsorg	17 493 577	16 598 593	894 984	17 930 916	18 379 189	18 838 669	Økning
33372	Hjemmebasert omsorg	6 690 739	6 594 151	96 588	6 858 007	7 029 458	7 205 194	Økning
33379	Prosjekter PLO	450 000	0	450 000	450 000	450 000	450 000	Uendret
336377	<i>Stipendordning Sykepleiere under utd.</i>	200 000	0	200 000	200 000	200 000	200 000	Uendret
336378	<i>Opplæringstiltak for sykepleiere</i>	250 000	0	250 000	250 000	250 000	250 000	Uendret
34	KOMMUNEHELSETJENESTEN	4 467 738	3 994 194	473 544	4 579 431	4 693 917	4 811 265	Økning
36	VSM	862 750	862 750	0	884 319	906 427	929 087	Økning

Ansvar	Budsjett 2019	Budsjett 2018	Endring i budsjett	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Planutvikling	
38	TEKNISKE TJENESTER	8 407 695	6 728 706	1 678 989	8 560 897	7 917 929	8 078 887	
	TEKNISKE TJ. ex Brann & Arealplan	6 128 075	5 101 586	1 026 489	6 281 277	6 438 309	6 599 267	Økning
38437	Sommerjobber	150 000	150 000	0	150 000	150 000	150 000	Uendret
38652	Brannvern	1 479 620	1 627 120	-147 500	1 479 620	1 479 620	1 479 620	Uendret
38699	Tekn. Prosjekter (Arealplan)	800 000	0	800 000	800 000	0	0	
40	TILLEGSBEV. OG LØNNSPOTT	-580 000	-700 006	120 006	-1 522 500	-1 566 063	-1 610 714	
40002	Kommunestyrets Bevilgning	80 000	80 000	0	80 000	80 000	80 000	Uendret
40011	Formannskapets Bevilgning	100 000	150 000	-50 000	100 000	100 000	100 000	Uendret
40012	Til ordføres disposisjon	40 000	40 000	0	40 000	40 000	40 000	Uendret
40185	Felles reserve, felles pott	900 000	529 994	370 006	0	0	0	
40186	Bruk av premiefond	-1 700 000	-1 500 000	-200 000	-1 742 500	-1 786 063	-1 830 714	Økning
90	SKATT, RAMMETILSK. OG FELLESEFINANS	-88 356 182	-88 221 200	-134 982	-87 250 262	-87 553 110	-88 272 242	
90800	Skatt inntekt og formueskatt	-27 212 000	-26 773 000	-439 000	-27 892 300	-28 589 608	-29 304 348	Økning
90840	Statlige Rammetilskudd	-67 454 000	-64 875 000	-2 579 000	-68 128 540	-68 809 825	-69 497 924	Økning 1%
90845	Integreringstilskudd	-3 668 400	-5 203 200	1 534 800	-1 484 595	-692 730	-300 000	
90848	Eiendomsskatt	-1 100 000	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	Uendret
90900	Renteinntekter	-2 300 000	-1 650 000	-650 000	-2 357 500	-2 416 438	-2 476 848	Økning
90910	Renter og avdrag lån	13 378 218	11 340 000	2 038 218	13 712 673	14 055 490	14 406 878	Økning
90920	Lån til videre utlån	0	40 000	-40 000	0	0	0	
	NESSEBY KOMMUNE	-570 963	0	-570 963	-1 082 829	-1 181 122	-858 118	

I budsjettet ligger den vedtatte IT ressurs stillingen på oppvekstsenteret i stabsbudsjettet.

Økonomiplan 2020-2022

Økonomiplanen er utarbeidet ved å ta for seg hvert ansvarsområdet i tabellen. Vi har laget 3 ulike planutviklinger utfra budsjettet for 2019: a) Årlige økninger på 2.5%, b) uendret eller c) årlig reduksjon på 2.5%. Dette er nominell tall, så «uendret» er i nominell termer en innsparing, mens «økning» er i nominelle termer omtrent uendret. Det er altså ingen avdelinger som det planlegges med økte real rammer. Dette henger sammen med at vi har som mål å bevege oss mot det anbefalte nivået på 1.75% av driftsinntektene, samt at veien blir enda tøffere gjennom at vi er ganske sikker på at rammetilskuddene fra staten vil falle i reelle termer. Det er for eksempel lite trolig at vi vil ha en befolkningsvekst på linje med resten av landet, og i tillegg har de totale overføringene fra staten til kommunesektoren vært lavere enn inflasjonene de siste årene. Vi budsjetter konkret med at rammetilskuddene bare øker med 1% per år. I planutviklingen er det for øvrig ikke alle som følger de 3 generelle utviklingene, noen steder er det tatt konkrete vurderinger, for eksempel på det som har med prosjektrengskap og flyktninger.

Vi har lagt inn videre innsparing under administrasjon, der nøkkelen blir økt digitalisering. Netto driftsresultat på oppvekstsenteret er «uendret» i planutviklingen, altså er det behov for en real innsparing. Dette er en naturlig utvikling utfra at vi forventer at antall barn på skole og barnehage vil falle noe framover. Pleie og omsorg har fått en «økning» da vi forventer at antall pleietrengende eldre vil øke framover. Teknisk ex brann og arealplan har også en «økning» da vi forventer at det blir økte behov innen vedlikehold og drift innen vann og avløp. Spesielt vil den nye avløpstasjonen på Vesterelv kreve flere ressurser.

Bruk av bundne fond

Bruk av bundne fond er budsjettert til 1.3 Mill. Dette er øremerkede eksterne tilskudd som er gitt i tidligere år som enda ikke er brukt opp.

- 600,000 av dette er til en prosjektstilling for «Tidlig intervensjon rus» og «Sjumilssteget». Mesteparten av arbeidet på disse prosjektene ble gjort i 2015 og 2016, mens det har vært en pause i 2017 og 2018 pga av mangel på prosjektansvarlig. Dette er midlene som er igjen som vi tar sikte på å bruke på disse prosjektene i 2019.
- De resterende er på skolen, der 430,000 er lmdi midler og 230,000 er midler til Miljøpedagog stillingen.

INVESTERINGSBUDSJETT

Investeringsregnskap 2A

2A INVESTERINGSREGNSKAP	Budsjett 2019
Investeringer i anleggsmidler	14 500 000
Utlån (nye lån boligeteablering via Husbanken)	3 706 039
Kjøp av aksjer og andeler (KLP Innskudd)	450 000
Årets finansieringsbehov	18 656 039
Bruk av ubrukke lånemidler Husbanken	-706 039
Opptak nytt lån Husbanken	-3 000 000
Opptak nye lån til til anleggsinv.	-9 950 000
Sum ekstern finansiering	-13 656 039
Bruk av disposisjonsfond	-5 000 000
Sum finansiering	-18 656 039

Vi investerer altså 14.5 Mill i nye anleggsmidler, men her skal 3 av prosjektene ut på anbud der budsjettet for disse kun er gitt som en samlepost på 12.5 Mill. Vi håper naturligvis at vi får gode anbudsprosesser der vi forhåpentligvis ender opp med en lavere sluttsum for disse.

Kommunen er aktiv innen videreformidling av lån gjennom Husbanken sin startlån ordning. Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Dog er det krav om at låntager må ha evne til å betjene lånet over tid og fortsatt ha nødvendige midler igjen til livsopphold. Vi budsjetterer med totalt 3.7 Mill til dette formålet som finansieres gjennom bruk av 700,000 i restmidler samt nytt opptak av lån i husbanken på 3 Mill.

Anleggsinvesteringene og egenkapitalinnskuddet i KLP finansieres 66% gjennom opptak av nytt lån og 34% gjennom bruk av kommunens disposisjonsfond.

Investeringsprosjekter

Investeringsprosjekt	Brukt til og med 17	Estimert 2018	Budsjett 2019	Budsjettplan 2020	Merknader
Avløpsstasjon Vesterelv	302 317	250 000	ANBUD	15 000 000	
Gatelys		15 000	ANBUD		
Næringsarealer Varangerbotn	350 000	250 000	ANBUD		
Totalramme for ANBUD			12 500 000		
Asfaltering rådhus/plasser			100 000		KS-sak 29/18
Reparasjon av tak og avfuktingsanlegg på VSM			200 000		PS 37/18
Kløvnes Havn utvidelse			1 700 000		
Sammenkobling Karlebotn vv med Sirdagoppe	1 878 223	150 000		2 500 000	
Egenkapitaltilskudd KLP			450 000		
Nye lån boligeteablering via Husbanken			3 706 039		706,039 er ubrukne midler
Totalt Investeringsbudsjett 2019			18 656 039		

Prosjektdetaljer

Avløpsstasjon Vesterelv

- Utarbeidelse av reguleringsplan for området.
- Anbudsbeskrivelser og anbudsutlysning.
- Oppstart av prosjektet.

Gatelys

- Anbudsutlysning montering av strømmålere.
- Anbudsutlysning utskifting av armaturer til LED-belysning.
- Montering av strømmålere og nye armaturer.

Næringsarealer Varangerbotn

- Utskifting av 5.000 m³ masse/grunnarbeider 3 tomter à 1,500 m².
- Fremføring av veg i hht. Reguleringsplan.
- Fremføring av vann og avløp til tomt nr. 1 (lengst fra vegen).
- Klargjøring for tilkobling av vann/avløp til tomt 1 og 2.
- Trekkør for el.-kabler legges i vannledningstrase.
- Trafo og lyspunkter/veglys inngår ikke i prosjektet.
- Asfaltering inngår ikke i prosjektet.

Asfaltering rådhus/plasser

- Asfaltering utenfor rådhuset.
- Asfaltering av vege/ plasser.

Reparasjon av tak og avfuktingsanlegg på VSM

- Innkjøp og montering av nytt avfuktingsanlegg.
- Fornying av tak.

Kløvneshavn utvidelse

- Etablering av nye flytebrygge med plass til 6 båter.
- Strømforsyning / pullerter til båt plassene.
- Del finansiering av ny kran med større løftekapasitet.

Appendiks - Driftsbudsjett totalt og per ansvar

Linjenavn	Budsjett 2019
	Nesseby
Brukerbetalinger	-3 362 307
Andre salgs- og leieinntekter	-12 536 113
Overføringer med krav til motytelse	-21 844 908
Rammetilskudd	-75 772 000
Andre statlige overføringer	-7 177 854
Andre overføringer	-1 007 000
Skatt på inntekt og formue	-18 894 000
Eiendomsskatt	-1 100 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-141 694 182
Lønnsutgifter	83 964 715
Sosiale utgifter	10 861 227
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	21 921 223
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	7 916 680
Overføringer	6 686 790
Avskrivninger	5 552 688
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	136 903 323
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-4 790 859
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 660 000
Mottatte avdrag på utlån	-30 000
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-2 690 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 224 300
Avdrag på lån	8 788 602
Utlån	50 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	14 062 902
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	11 372 902

Motpost avskrivninger	-5 552 688
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 029 355
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0
Bruk av disposisjonsfond	-300 000
Bruk av bundne fond	-1 300 318
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-1 600 318
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-570 963
	POLITISKE ORGANER
Lønnsutgifter	1 104 060
Sosiale utgifter	162 940
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	113 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	5 000
Overføringer	45 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 430 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 430 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 430 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 430 000
	Kommunestyret v/ordf
Lønnsutgifter	1 058 060
Sosiale utgifter	162 940
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	93 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	5 000
Overføringer	10 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 329 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 329 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 329 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 329 000
	Formannskap v/ordfør
Lønnsutgifter	20 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 000

Overføringer	30 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	51 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	51 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	51 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	51 000
	Eldrerådet
Lønnsutgifter	9 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	11 000
Overføringer	5 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	25 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	25 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	25 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	25 000
	Ungdomsutvalget v/le
Lønnsutgifter	17 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	8 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	25 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	25 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	25 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	25 000
	STAB
Andre salgs- og leieinntekter	-70 000
Andre statlige overføringer	-573 200
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-643 200
Lønnsutgifter	3 032 500
Sosiale utgifter	533 524
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	2 337 774
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	920 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	6 823 798
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	6 180 598

NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	6 180 598
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	6 180 598
	Rådmannskontor
Lønnsutgifter	875 584
Sosiale utgifter	154 800
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	37 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 067 384
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 067 384
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 067 384
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 067 384
	Personal, ped. og rå
Andre salgs- og leieinntekter	-70 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-70 000
Lønnsutgifter	13 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	252 500
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	265 500
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	195 500
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	195 500
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	195 500
	Sentralarkiv
Lønnsutgifter	1 081 178
Sosiale utgifter	192 424
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	24 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	120 000
Overføringer	0
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 417 602
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 417 602
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 417 602
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 417 602

	It-kontoret
Lønnsutgifter	1 062 738
Sosiale utgifter	186 300
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	30 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	500 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 779 038
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 779 038
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 779 038
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 779 038
	It-drift/invest./tel
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 243 084
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	300 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 543 084
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 543 084
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 543 084
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 543 084
	Diverse fellesutgift
Andre statlige overføringer	-573 200
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-573 200
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	611 190
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	611 190
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	37 990
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	37 990
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	37 990
	Etter amus best.og
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	140 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	140 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	140 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	140 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	140 000

	ØKONOMITJENESTER
Andre salgs- og leieinntekter	-20 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-20 000
Lønnsutgifter	1 948 668
Sosiale utgifter	340 326
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	908 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	40 000
Overføringer	150 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	3 386 994
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	3 366 994
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	3 366 994
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	3 366 994
	Økonomikontoret
Andre salgs- og leieinntekter	-20 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-20 000
Lønnsutgifter	1 948 668
Sosiale utgifter	340 326
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	188 000
Overføringer	150 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 626 994
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 606 994
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 606 994
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 606 994
	Økonomisystemer
Overføringer med krav til motytelse	0
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	720 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	40 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	760 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	760 000

NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	760 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	760 000
	REVISJONSTJENESTER
Lønnsutgifter	41 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	23 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	759 980
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	823 980
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	823 980
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	823 980
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	823 980
	Kontrollutvalg
Lønnsutgifter	41 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	23 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	224 280
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	288 280
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	288 280
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	288 280
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	288 280
	Revisjon
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	535 700
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	535 700
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	535 700
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	535 700
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	535 700
	SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING
Andre salgs- og leieinntekter	-64 000
Overføringer med krav til motytelse	-3 821 000
Andre statlige overføringer	-1 616 813
Andre overføringer	-847 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-6 348 813

Lønnsutgifter	5 023 145
Sosiale utgifter	1 008 308
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 340 944
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	150 000
Overføringer	2 443 320
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	9 965 717
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	3 616 904
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	3 616 904
Bruk av disposisjonsfond	-300 000
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-300 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	3 316 904
	Språkkontoret
Andre salgs- og leieinntekter	-8 000
Overføringer med krav til motytelse	-340 000
Andre statlige overføringer	-1 163 513
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-1 511 513
Lønnsutgifter	1 206 392
Sosiale utgifter	213 621
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	91 500
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 511 513
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	0
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	0
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	0
	Isak saba senteret
Andre salgs- og leieinntekter	-50 000
Overføringer med krav til motytelse	-1 210 000
Andre statlige overføringer	0
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-1 260 000
Lønnsutgifter	1 007 730
Sosiale utgifter	327 408

Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	34 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 369 138
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	109 138
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	109 138
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	109 138
	Samfunn og næringsutvikling kontor
Lønnsutgifter	496 414
Sosiale utgifter	86 490
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	12 962
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	595 866
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	595 866
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	595 866
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	595 866
	Ordinært næringsfond
Andre overføringer	-500 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-500 000
Overføringer	500 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	500 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	0
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	0
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	0
	Samfunn og næringsutvikling
Andre statlige overføringer	-310 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-310 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	50 000
Overføringer	330 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	380 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	70 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	70 000
Bruk av disposisjonsfond	-300 000

SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-300 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-230 000
	Kulturadministrasjon
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	20 000
Overføringer	40 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	60 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	60 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	60 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	60 000
	Biblioteket
Lønnsutgifter	409 350
Sosiale utgifter	60 341
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	133 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	602 691
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	602 691
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	602 691
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	602 691
	Bibliotekbussen
Overføringer med krav til motytelse	-2 211 000
Andre overføringer	-312 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-2 523 000
Lønnsutgifter	1 511 995
Sosiale utgifter	241 446
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	822 482
Overføringer	105 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 680 923
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	157 923
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	157 923
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	157 923

	Kulturskole
Andre statlige overføringer	-85 980
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-85 980
Lønnsutgifter	176 740
Sosiale utgifter	42 102
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	11 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	150 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	379 842
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	293 862
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	293 862
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	293 862
	Idretts- og fritidsa
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	10 000
Overføringer	65 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	75 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	75 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	75 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	75 000
	Fritidsklubben slett
Andre salgs- og leieinntekter	-6 000
Andre overføringer	-35 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-41 000
Lønnsutgifter	214 524
Sosiale utgifter	36 900
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	156 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	407 424
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	366 424
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	366 424
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	366 424

	Allment kulturarbeid
Overføringer	143 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	143 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	143 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	143 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	143 000
	Kirka
Overføringer med krav til motytelse	-60 000
Andre statlige overføringer	-57 320
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-117 320
Overføringer	1 220 320
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 220 320
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 103 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 103 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 103 000
	Trossamfunn
Overføringer	40 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	40 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	40 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	40 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	40 000
	OPPVEKSTSENTER
Brukerbetalinger	-1 020 000
Overføringer med krav til motytelse	-5 275 000
Andre statlige overføringer	-844 137
Andre overføringer	-160 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-7 299 137
Lønnsutgifter	19 878 486
Sosiale utgifter	2 755 597
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	2 455 500

Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	70 000
Overføringer	205 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	25 364 583
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	18 065 446
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	18 065 446
Bruk av bundne fond	-660 000
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-660 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	17 405 446
	Skole
Overføringer med krav til motytelse	-3 180 000
Andre statlige overføringer	-844 137
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-4 024 137
Lønnsutgifter	11 615 065
Sosiale utgifter	1 368 351
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 467 000
Overføringer	205 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	14 655 416
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	10 631 279
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	10 631 279
Bruk av bundne fond	-430 000
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-430 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	10 201 279
	SFO
Brukerbetalinger	-370 000
Overføringer med krav til motytelse	-25 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-395 000
Lønnsutgifter	893 886
Sosiale utgifter	181 991
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	42 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 117 877

BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	722 877
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	722 877
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	722 877
	Voksenopplæring
Overføringer med krav til motytelse	-1 020 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-1 020 000
Lønnsutgifter	1 301 147
Sosiale utgifter	143 525
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	164 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 608 672
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	588 672
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	588 672
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	588 672
	Barnehagen
Brukerbetalinger	-650 000
Overføringer med krav til motytelse	-150 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-800 000
Lønnsutgifter	5 064 929
Sosiale utgifter	891 216
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	384 500
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	6 340 645
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	5 540 645
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	5 540 645
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	5 540 645
	Samisk barnehagen
Overføringer med krav til motytelse	-520 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-520 000
Lønnsutgifter	510 451
Sosiale utgifter	89 964
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	10 000

SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	610 415
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	90 415
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	90 415
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	90 415
	Prosjekt oppvekst
Overføringer med krav til motytelse	-380 000
Andre overføringer	-160 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-540 000
Lønnsutgifter	493 008
Sosiale utgifter	80 550
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	388 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	70 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 031 558
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	491 558
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	491 558
Bruk av bundne fond	-230 000
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-230 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	261 558
	NAV NESSEBY
Lønnsutgifter	641 398
Sosiale utgifter	87 048
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	407 500
Overføringer	1 535 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 670 946
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 670 946
Mottatte avdrag på utlån	-30 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-30 000
Utlån	50 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	50 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	20 000

NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 690 946
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 690 946
	Økonomisk sosialhjelp, NAV
Lønnsutgifter	151 846
Overføringer	1 530 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 681 846
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 681 846
Mottatte avdrag på utlån	-30 000
SUM EKSTERNE FINANSINTEKTER (E)	-30 000
Utlån	50 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	50 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	20 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 701 846
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 701 846
	Nav Nesseby
Lønnsutgifter	489 552
Sosiale utgifter	87 048
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	407 500
Overføringer	5 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	989 100
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	989 100
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	989 100
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	989 100
	HJELPETJENESTEN
Brukerbetalinger	-47 963
Overføringer med krav til motytelse	-4 730 720
SUM DRIFTSINTEKTER (B)	-4 778 683
Lønnsutgifter	13 675 838
Sosiale utgifter	2 165 284
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 692 195

Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	325 000
Overføringer	202 720
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	18 061 037
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	13 282 354
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	13 282 354
Bruk av bundne fond	-640 318
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-640 318
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	12 642 036
	Pp-tjenesten
Lønnsutgifter	601 642
Sosiale utgifter	105 300
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	69 857
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	776 799
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	776 799
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	776 799
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	776 799
	Flyktingtjenesten, kontordrift
Overføringer med krav til motytelse	-50 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-50 000
Lønnsutgifter	820 597
Sosiale utgifter	144 845
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	359 175
Overføringer	30 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 354 617
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 304 617
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 304 617
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 304 617
	Flyktingtjenesten, direkte tiltak
Lønnsutgifter	1 985 000
Sosiale utgifter	22 844

Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	125 000
Overføringer	40 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 172 844
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 172 844
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 172 844
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 172 844
	Hjelpetjenesten, felles drift
Overføringer med krav til motytelse	-43 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-43 000
Lønnsutgifter	934 215
Sosiale utgifter	165 630
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	81 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	325 000
Overføringer	20 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 525 845
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 482 845
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 482 845
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 482 845
	Rus- og psykiatritjeneste
Overføringer med krav til motytelse	-860 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-860 000
Lønnsutgifter	907 640
Sosiale utgifter	161 388
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	169 012
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 238 040
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	378 040
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	378 040
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	378 040

	Rsu-, psykiatri- og miljøarbeidertjenesten
Brukerbetalinger	-47 963
Overføringer med krav til motytelse	-72 720
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-120 683
Lønnsutgifter	2 411 623
Sosiale utgifter	416 365
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	367 651
Overføringer	37 720
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	3 233 359
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	3 112 676
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	3 112 676
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	3 112 676
	Prosjekter hjelpetje
Lønnsutgifter	533 854
Sosiale utgifter	184 059
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	67 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	784 913
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	784 913
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	784 913
Bruk av bundne fond	-640 318
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-640 318
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	144 595
	Avlastningsbolig
Overføringer med krav til motytelse	-3 705 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-3 705 000
Lønnsutgifter	5 481 267
Sosiale utgifter	964 853
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	453 500
Overføringer	25 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	6 924 620

BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	3 219 620
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	3 219 620
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	3 219 620
	Aktiviseringstilbud
Overføringer	50 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	50 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	50 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	50 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	50 000
	BARNEVERN
Overføringer med krav til motytelse	-3 248 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-3 248 000
Lønnsutgifter	3 653 057
Sosiale utgifter	551 759
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 109 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	70 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	5 383 816
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 135 816
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 135 816
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 135 816
	PLEIE OG OMSORG
Brukerbetalinger	-2 144 344
Andre salgs- og leieinntekter	-615 000
Overføringer med krav til motytelse	-3 591 788
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-6 351 132
Lønnsutgifter	24 280 951
Sosiale utgifter	3 346 957
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	3 157 540
Overføringer	200 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	30 985 448

BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	24 634 316
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	24 634 316
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	24 634 316
	Institusjonsbasert o
Brukerbetalinger	-1 976 344
Overføringer med krav til motytelse	-2 705 708
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-4 682 052
Lønnsutgifter	17 501 030
Sosiale utgifter	2 359 059
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	2 315 540
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	22 175 629
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	17 493 577
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	17 493 577
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	17 493 577
	Hjemmebasert omsorg
Brukerbetalinger	-168 000
Andre salgs- og leieinntekter	-615 000
Overføringer med krav til motytelse	-886 080
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 669 080
Lønnsutgifter	6 779 921
Sosiale utgifter	987 898
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	592 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	8 359 819
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	6 690 739
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	6 690 739
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	6 690 739
	Prosjekter PLO
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	250 000
Overføringer	200 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	450 000

BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	450 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	450 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	450 000
	KOMMUNEHELSETJENESTEN
Brukerbetalinger	-150 000
Andre salgs- og leieinntekter	-60 000
Overføringer med krav til motytelse	-397 400
Andre statlige overføringer	-200 620
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-808 020
Lønnsutgifter	1 651 638
Sosiale utgifter	277 846
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	594 274
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	2 600 000
Overføringer	152 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	5 275 758
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	4 467 738
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	4 467 738
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	4 467 738
	Helsestasjon/helsesø
Andre salgs- og leieinntekter	-20 000
Andre statlige overføringer	-143 300
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-163 300
Lønnsutgifter	622 887
Sosiale utgifter	108 178
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	114 374
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	845 439
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	682 139
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	682 139
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	682 139

	Jordmortjenesten
Overføringer med krav til motytelse	-347 400
Andre statlige overføringer	-57 320
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-404 720
Lønnsutgifter	299 095
Sosiale utgifter	51 840
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	21 500
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	372 435
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-32 285
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-32 285
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-32 285
	Legetjenesten
Brukerbetalinger	-150 000
Andre salgs- og leieinntekter	-40 000
Overføringer med krav til motytelse	-50 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-240 000
Lønnsutgifter	729 656
Sosiale utgifter	117 828
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	458 400
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	2 600 000
Overføringer	152 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	4 057 884
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	3 817 884
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	3 817 884
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	3 817 884
	VARANGER SAMISKE MUSEUM
Overføringer	862 750
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	862 750
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	862 750
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	862 750
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	862 750

	TEKNISKE TJENESTER
Andre salgs- og leieinntekter	-11 707 113
Overføringer med krav til motytelse	-781 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-12 488 113
Lønnsutgifter	8 133 974
Sosiale utgifter	1 331 638
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	7 782 496
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	2 976 700
Overføringer	671 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	20 895 808
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	8 407 695
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	8 407 695
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	8 407 695
	Sommerjobber
Lønnsutgifter	150 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	150 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	150 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	150 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	150 000
	Kløvnes havn
Andre salgs- og leieinntekter	-300 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-300 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	195 300
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	15 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	210 300
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-89 700
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-89 700
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-89 700

	Kommunale grustak
Andre salgs- og leieinntekter	-55 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-55 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	25 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	25 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-30 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-30 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-30 000
	Miljø/landbrukskonto
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	180 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	180 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	180 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	180 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	180 000
	Motorferdsel i utmar
Overføringer med krav til motytelse	-6 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-6 000
Lønnsutgifter	20 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	23 000
Overføringer	6 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	49 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	43 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	43 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	43 000
	Viltnemda
Andre salgs- og leieinntekter	-20 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-20 000
Lønnsutgifter	83 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	6 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	89 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	69 000

NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	69 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	69 000
	Felles ingeniørtjene
Overføringer med krav til motytelse	-25 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-25 000
Lønnsutgifter	1 771 049
Sosiale utgifter	314 136
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	66 000
Overføringer	25 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 176 185
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 151 185
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 151 185
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 151 185
	Vaktmestertjenesten
Overføringer med krav til motytelse	-140 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-140 000
Lønnsutgifter	2 128 479
Sosiale utgifter	378 469
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	184 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 690 948
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 550 948
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 550 948
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 550 948
	Bygningskontroll
Andre salgs- og leieinntekter	-25 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-25 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	22 500
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	12 700
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	35 200
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	10 200
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	10 200

REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	10 200
	Oppmåling
Andre salgs- og leieinntekter	-125 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-125 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	100 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	200 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	300 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	175 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	175 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	175 000
	Vannforsyning
Andre salgs- og leieinntekter	-2 999 992
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-2 999 992
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	753 500
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	170 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	923 500
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-2 076 492
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-2 076 492
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-2 076 492
	Kloakker
Andre salgs- og leieinntekter	-976 039
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-976 039
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	95 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	706 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	801 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-175 039
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-175 039
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-175 039

	Renovasjon
Andre salgs- og leieinntekter	-1 620 101
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 620 101
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	1 500 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 500 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-120 101
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-120 101
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-120 101
	Feiing
Andre salgs- og leieinntekter	-154 981
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-154 981
Lønnsutgifter	56 487
Sosiale utgifter	18 044
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	10 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	8 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	92 531
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-62 450
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-62 450
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-62 450
	Brannvern
Andre salgs- og leieinntekter	0
Overføringer med krav til motytelse	-75 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-75 000
Lønnsutgifter	757 044
Sosiale utgifter	88 380
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	634 196
Overføringer	75 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 554 620
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	1 479 620
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 479 620
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	1 479 620

	FDV Flyktningboliger
Andre salgs- og leieinntekter	-930 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-930 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	357 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	357 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-573 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-573 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-573 000
	Fdv boliger til utle
Andre salgs- og leieinntekter	-1 490 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 490 000
Lønnsutgifter	71 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	993 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 064 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-426 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-426 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-426 000
	Fdv rådhuset
Andre salgs- og leieinntekter	-250 000
Overføringer med krav til motytelse	-50 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-300 000
Lønnsutgifter	515 931
Sosiale utgifter	84 194
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	473 000
Overføringer	80 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 153 125
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	853 125
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	853 125
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	853 125

	Fdv nesseby grendehus
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	90 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	90 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	90 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	90 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	90 000
	Fdv helsesenter
Andre salgs- og leieinntekter	-745 000
Overføringer med krav til motytelse	-100 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-845 000
Lønnsutgifter	10 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	787 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	70 000
Overføringer	100 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	967 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	122 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	122 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	122 000
	Fdv kultur og biblio
Andre salgs- og leieinntekter	-120 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-120 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	83 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	83 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-37 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-37 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-37 000
	ABO, FDV og inv
Andre salgs- og leieinntekter	-170 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-170 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	33 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	33 000

BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-137 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-137 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-137 000
	Fvd museumsbygg
Andre salgs- og leieinntekter	-1 400 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 400 000
Lønnsutgifter	383 173
Sosiale utgifter	68 203
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	476 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	10 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	937 376
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-462 624
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-462 624
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-462 624
	Oppvekstsenter inv/F
Andre salgs- og leieinntekter	-10 000
Overføringer med krav til motytelse	-100 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-110 000
Lønnsutgifter	1 268 798
Sosiale utgifter	216 801
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	726 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	80 000
Overføringer	100 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	2 391 599
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	2 281 599
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 281 599
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 281 599
	Fiskebruk inv og FDV
Andre salgs- og leieinntekter	-300 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-300 000

Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	40 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	40 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-260 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-260 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-260 000
	Tekn.prosjekter/Arealplan
Lønnsutgifter	658 000
Sosiale utgifter	117 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	25 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	800 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	800 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	800 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	800 000
	Kommunale veier
Andre salgs- og leieinntekter	-16 000
Overføringer med krav til motytelse	-250 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-266 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	1 010 000
Overføringer	250 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 260 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	994 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	994 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	994 000
	Gatelys
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	370 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	370 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	370 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	370 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	370 000

	Fvd Ungdomsklubben
Overføringer med krav til motytelse	-10 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-10 000
Lønnsutgifter	79 203
Sosiale utgifter	14 083
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	95 000
Overføringer	10 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	198 286
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	188 286
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	188 286
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	188 286
	Fdv ASVO bygget
Overføringer med krav til motytelse	-25 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-25 000
Lønnsutgifter	181 810
Sosiale utgifter	32 328
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	135 000
Overføringer	25 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	374 138
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	349 138
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	349 138
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	349 138
	TILLEGSBEV. OG LØNNSPOTT
Lønnsutgifter	900 000
Sosiale utgifter	-1 700 000
Overføringer	220 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	-580 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-580 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-580 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-580 000

	Kommunestyrets bevil
Overføringer	80 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	80 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	80 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	80 000
	Formannskapets bevil
Overføringer	100 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	100 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	100 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	100 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	100 000
	til ordføres disposisjon
Overføringer	40 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	40 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	40 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	40 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	40 000
	Felles reserve, felles pott
Lønnsutgifter	900 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	900 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	900 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	900 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	900 000
	Premiefond pensjon
Sosiale utgifter	-1 700 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	-1 700 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-1 700 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-1 700 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-1 700 000

	SKATT, RAMMETILSK. OG FELLEFINANS
Rammetilskudd	-75 772 000
Andre statlige overføringer	-3 943 084
Skatt på inntekt og formue	-18 894 000
Eiendomsskatt	-1 100 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-99 709 084
Avskrivninger	5 552 688
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	5 552 688
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-94 156 396
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 660 000
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-2 660 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 224 300
Avdrag på lån	8 788 602
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	14 012 902
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	11 352 902
Motpost avskrivninger	-5 552 688
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-88 356 182
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-88 356 182
	Skatt inntekt og for
Rammetilskudd	-8 318 000
Skatt på inntekt og formue	-18 894 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-27 212 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-27 212 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-27 212 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-27 212 000
	Statlige rammetilsku
Rammetilskudd	-67 454 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-67 454 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-67 454 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-67 454 000

	SKATT, RAMMETILSK. OG FELLEFINANS
Rammetilskudd	-75 772 000
Andre statlige overføringer	-3 943 084
Skatt på inntekt og formue	-18 894 000
Eiendomsskatt	-1 100 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-99 709 084
Avskrivninger	5 552 688
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	5 552 688
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-94 156 396
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 660 000
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-2 660 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 224 300
Avdrag på lån	8 788 602
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	14 012 902
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	11 352 902
Motpost avskrivninger	-5 552 688
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-88 356 182
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-88 356 182
	Skatt inntekt og for
Rammetilskudd	-8 318 000
Skatt på inntekt og formue	-18 894 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-27 212 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-27 212 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-27 212 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-27 212 000
	Statlige rammetilsku
Rammetilskudd	-67 454 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-67 454 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-67 454 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-67 454 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-67 454 000

	Generelle statstilsk
Andre statlige overføringer	-3 668 400
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-3 668 400
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-3 668 400
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-3 668 400
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-3 668 400
	Eiendomsskatt
Eiendomsskatt	-1 100 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 100 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-1 100 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-1 100 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-1 100 000
	Renter
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 300 000
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-2 300 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	-2 300 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-2 300 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-2 300 000
	Innlån
Andre statlige overføringer	-274 684
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-274 684
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-274 684
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 864 300
Avdrag på lån	8 788 602
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	13 652 902
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	13 652 902
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	13 378 218
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	13 378 218
	Lån til videre utlån
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-360 000

SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-360 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	360 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	360 000
	Avskrivninger
Avskrivninger	5 552 688
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	5 552 688
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	5 552 688
Motpost avskrivninger	-5 552 688

Unjárgga gieldda/

Nesseby kommune

Barneverntjenesten - Nesseby og Tana

Áššedieđut/Saksframlegg

Beaivi/Dato 11.12.2018
Čuj./Referanse 2018/84-0 /
F15

Olaf Trosten
40440530
olaf.trosten@nesseby.kommune
.no

Lávdegoddi/Utvalg	Čoahkkinaššer/Møtesaksnr	Čoahkkibeivi/Møtedato
Ovdagoddi/Formannskapet		
Gielddastivra/Kommunestyret		

— Etablering av akuttberedskap i barnevernet

Rådmannens innstilling

1. Nesseby og Tana barnverntjenesten igangsetter døgnkontinuerlig beredskap innen barnevern i Nesseby og Tana kommuner den 02.01.2019.
2. Det utarbeides internkontroll og samarbeidsavtaler med samarbeidende instanser.
3. Evaluering av beredskapen innen barnevern skal gjennomføres innen 01.07.19 og 31.12.19, hvor det vurderes samarbeid med andre kommuner

Bakgrunn for saken

Lov om barnevernstjenester sin formålsparagraf § 1-1 pålegg kommunene at barn og unge «får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid». Om barn og unge står overfor ei akutt krise eller vert utsett for grov omsorgssvikt vil omgrepet «rett tid» kunne være både kveld, natt, helg og høgtider. I brev av 11. juni 2016 uttaler Barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir) følgende:

«Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vurderer imidlertid at kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon. Selv om håndtering av mange akuttsituasjoner forutsetter et tett samarbeid med politiet og andre hjelpeinstanser, kan barneverntjenesten ikke overlate ansvaret for disse situasjonene til andre alene. En bakvaksordning må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barneverntjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid. En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering barneverntjenestens akuttberedskap».

Barnevernloven er ikke til hinder for at flere kommuner samarbeider om akuttberedskap. Et slikt samarbeid vil være særlig aktuelt for små kommuner.»

Krav om et døgnkontinuerlig tilgjengelig barnevern er også foreslått tatt direkte inn i lovteksten i forslag til ny barnevernslov, jf. NOU 2016:16 Ny barnevernslov – Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse.

I uttalelsen tydeliggjøres det at forsvarlighetskravet innebærer at kommunene skal ha en formalisert akuttberedskap. Det stilles imidlertid ikke eksplisitte krav til hvordan akuttberedskapen skal organiseres. Kommuner som ikke har en formalisert akuttberedskap kan ikke sies å ha oppfylt kravet om forsvarlige barnevernstjenester. Noen kommuner kan ha beredskapsordninger som faller utenfor lovens minstekrav. Det vil være en del av Fylkesmannens oppgave å vurdere om akuttberedskapen er forsvarlig.

Kostnadsramme for beredskapen er kr 381 702,-, og dette er lagt inn i budsjettet for neste år med kr 500 000,-.

Samarbeid med andre kommuner

Det har også vært vurdert samarbeid med andre kommuner i Øst-Finnmark. Sør-Varanger kommune tok blant annet initiativ til å etablere felles barnevernvakt pr. telefon for regionen. Dette ble ikke initiert videre da direktoratet presiserte at beredskapen skulle også ha mulighet for uttrykning.

Det ble også i september då., etter initiativ fra Vadsø kommune, drøftet muligheter for et større samarbeid i Øst-Finnmark innen beredskap for barnevern, men det ble ikke fastsatt noe avtaler for dette. Men etter dette møtet ble det drøftinger mellom enkelte kommuner om mulig samarbeid.

Nesseby og Tana barneverntjeneste har drøftet om mulig samarbeid med Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste. Men har vurdert at det i første omgang vil være mest formålstjenlig å starte innenfor egne kommuner.

Vurderinger

Det er et krav fra direktoratet og fylkesmannen at det skal være etablert beredskap innen barnevern i alle kommuner fra og med 1. januar 2019. Fylkesmannen har gitt klare signaler på at de vil følge med kommunen i forhold til dette.

Nesseby og Tana barneverntjenesten vurderer at det i dag er det beste alternativet å starte med beredskap i egne kommuner. Barneverntjenesten har hatt en stor økning av meldinger og undersøkelser det siste året, og presset på tjenesten er stort. Det å starte en evt. beredskap med andre kommuner vil kunne skape høy belastning i tjenesten. Administrasjonen er redd for at dette vil kunne føre sårbarhet i en tjeneste med stort arbeidspress. Dette er også presisert fra arbeidstakerorganisasjonene at de ansatte mener å ha samarbeid om dette pr i dag ikke er å anbefale, og at dette vil føre til en merbelastning.

Administrasjonen vurderer det å iverksette beredskapen i egne kommuner vil i dag være minst belastende for barnverntjenesten, men at et evt. samarbeid med andre kommuner vurderes etter evaluering. En evaluering vil vise hvor mye beredskapen er benyttet, og hvor belastende dette har vært. Samtidig har tjenesten fått erfaring med beredskap, og at dette i seg selv vil sannsynligvis kunne gjøre beredskapen lettere å utøve. Det vil da være enklere å gjøre en vurdering om samarbeid med andre kommuner.

Varangerbotn den 17.12.18

Olaf Trosten
kons. administrasjonssjef

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Deres ref:

Vår ref: 2013/69480-6

Arkivkode: 345

Dato: 11.06.2016

Akuttberedskap i kommunalt barnevern

Det vises til brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 1. september 2015 til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Henvendelsen ble 18. september 2015 oversendt til direktoratet for videre oppfølging. Direktoratet beklager en lang saksbehandlingstid.

Fylkesmannen viser i sin hevendelse til brev fra statsråden av 18. juni 2015, hvor det pekes på at alle barn i Norge har krav på bistand i akutte krisesituasjoner uavhengig av hvor i landet de bor. Det fremgår av brevet at kommunene må ha en «tilstrekkelig beredskap» slik at barn i krise kan få nødvendig hjelp også utenom kontortid.

Fylkesmannen har mottatt flere henvendelser fra kommuner som er usikre på hva som menes med «tilstrekkelig beredskap». Kommunene har bedt fylkesmannen om en presisering av minimumskravene som barnevernloven stiller for å sikre at barn og unge får den hjelpen de trenger utenom ordinær arbeidstid. Fylkesmannen redegjør for at det i Sogn og Fjordane er mange små barneverntjenester som ikke har opplevd akutte situasjoner utenfor arbeidstid. Fylkesmannen ser behovet for å sikre at barn og unge til en hver tid får den hjelpen de trenger, samtidig som man vurderer at det vil være umulig for mange kommuner å ha en døgnbemannet barnevernvakt.

Akuttberedskap i norske kommuner

Det er den kommunale barneverntjenesten som har ansvaret for at barn som oppholder seg i Norge får nødvendig hjelp og beskyttelse. Barneverntjenesten har dette ansvaret på dagtid, kveldstid og i helgene.

For å bistå kommunene i dette ansvaret finansierer Barne- og likestillingsdepartementet alarmtelefonen som er et nødnummer for barn og unge. Alarmtelefonen er et kontaktpunkt for barn og unge når den kommunale barneverntjenesten er stengt, og det ikke finnes en lokal barnevernvakt som kan ta i mot henvendelsen. Alle telefoner blir besvart av erfarne medarbeidere. Alarmtelefonen gir hjelp over telefon og formidler kontakt til aktuelle hjelpetjenester.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er kjent med at det er store variasjoner i akuttberedskapen i norske kommuner, og at det har ikke vært store endringer i perioden 2008 – 2013. I 2013 hadde 135 av 428 kommuner en barnevernvakt. Disse befant seg stort sett i sentrale

strøk.¹ Barnevernvaktene overtar ansvaret fra det den kommunale barneverntjenesten etter kontortid, og håndterer situasjoner som ikke kan vente til neste virkedag.

Akuttberedskapen i norske kommuner varierer fra døgnbemannede barnevernvakter med høy kompetanse til forskjellige former for bakvaksordninger. Innholdet i bakvaksordningene kan variere fra allment kjente og formaliserte kontaktpunkter til mere tilfeldige private telefonnumre hvor det i varierende grad er mulig å få kontakt. Noen barneverntjenester kan ikke kontaktes utenfor vanlig arbeidstid, og overlater ansvaret for å bistå barn og unge i akuttsituasjoner til andre hjelpeinstanser. I NOVA rapport 5/2009 konkluderes det med «at det ikke er klare retningslinjer for organisert beredskap i kommunene og at en i mange kommuner baserer seg på at barnevernleder kan ringes etter kontortid». Det har blitt dokumentert store forskjeller mellom fylkene, og Finnmark, Sogn og Fjordane og Oppland kommer dårligst ut. Det er påvist en sammenheng mellom akuttberedskap og antall innbyggere i kommunen.²

Aktuelt regelverk

Norge er forpliktet gjennom FNs barnekonvensjon til å beskytte barn og unge mot alle former for fysisk og psykisk vold, overgrep og generell omsorgssvikt. Myndighetene skal iverksette nødvendige tiltak for å forebygge, avdekke og følge opp slike forhold. Barneverntjenesten har en viktig rolle i dette arbeidet.

Barneverntjenesten skal «sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, jf. barnevernloven § 1-1. Ansvaret for å sikre barn nødvendig hjelp og omsorg til rett tid ligger hos barneverntjenesten. Barneverntjenesten har dette ansvaret på dagtid, kveldstid, i helgene og i perioder med ferieavvikling.

Barnevernloven stiller ingen konkrete krav til organiseringen av barneverntjenestens akuttberedskap. Barnevernloven § 1-4 stiller imidlertid krav til forsvarlige tjenester. Kravet til forsvarlighet gjelder tilsvarende for barneverntjenestens organisering og håndtering av barn som befinner seg i akuttsituasjoner. Ved organiseringen av akuttberedskap for barn og unge skal barnets beste være et grunnleggende hensyn, jf. artikkel 3 i FNs barnekonvensjon.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter barnevernloven, jf. barnevernloven § 2-3b annet ledd. Tilsynsansvaret omfatter en vurdering av forsvarligheten av barneverntjenestens akuttberedskap.

Direktoratets vurderinger

Dersom barnevernlovens formål skal oppfylles, må barneverntjenesten kunne håndtere alle situasjoner hvor barn befinner seg i en krisesituasjon og står i fare for å bli vesentlig skadelidende på grunn av forholdene i hjemmet. Innenfor rammene av denne tolkningsuttalelsen vil direktoratet trekke frem noen grunnleggende forutsetninger som må være på plass for at barneverntjenesten skal kunne håndtere slike situasjoner på en forsvarlig og lovlig måte. En faglig anbefaling av god praksis i akuttarbeidet i kommunalt barnevern kan ikke gis innenfor rammene av en tolkningsuttalelse.

Departementet beskrev kravene til akuttberedskap i kommunalt barnevern i meldingsdelen av Prop. 106L (2012-2013) punkt 7.5 på side 60 på følgende måte:

---

¹ Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2014). Akuttarbeidet i kommunalt barnevern

² Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2014). Akuttarbeidet i kommunalt barnevern

Det er urealistisk å tenke seg at en i Norge skal ha barnevernvakt tilgjengelig i alle kommuner. Vi mener imidlertid at alle kommuner bør ha beredskapsordninger som sikrer tilstrekkelig og riktig kompetanse til å gi barn og familier i akutt krise nødvendig hjelp til rett tid. Et eksempel kan være samarbeidsavtale med en barnevernvakt for å kunne ha tilgang til denne kompetansen når akutte situasjoner oppstår. En slik samarbeidsavtale kan videre inkludere en ordning som sikrer at kommunens innbyggere som henvender seg til Alarmtelefonen for barn og unge kan få kontakt med den samarbeidende barnevernvakten for råd og veiledning.

Barneverntjenestens plikt til internkontroll ble omtalt på følgende måte:

Plikten til internkontroll innebærer at kommuner med små barneverntjenester må vurdere egen tilstand og kunne dokumentere at kommunen er i stand til å oppfylle kravene i barnevernloven, samt i gitte situasjoner være i stand til å kompensere for manglende kompetanse og ressurser. Dette innebærer også at kommunene må sørge for nødvendig akuttberedskap.³

Barnevernlovens krav til forsvarlig organisering av barneverntjenestens akuttberedskap, tilsier ikke nødvendigvis at alle kommuner i Norge må ha en døgnåpen barnevernvakt med spesialisert kompetanse som umiddelbart kan rykke ut. Geografiske forhold tilsier at en slik organisering ikke er mulig i alle landets kommuner.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vurderer imidlertid at kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon. Selv om håndtering av mange akutsituasjoner forutsetter et tett samarbeid med politiet og andre hjelpeinstanser, kan barneverntjenesten ikke overlate ansvaret for disse situasjonene til andre alene. En bakvaksordning må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barneverntjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid. En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering barneverntjenestens akuttberedskap.

Barnevernloven er ikke til hinder for at flere kommuner samarbeider om akuttberedskap. Et slikt samarbeid vil være særlig aktuelt for små kommuner.

---

³ Prop 106L (2012-2013) side 61

Kravene til internkontroll i barnevernloven § 2-1 annet ledd tilsier at alle kommuner må være i stand til å redegjøre og dokumentere hvordan de oppfyller kravene barnevernloven stiller til akuttberedskap. Barneverntjenestens tilgjengelighet, kompetanse og samarbeid med andre hjelpeinstanser vil her være sentralt.

Med hilsen

Anna Bjørshol (e.f)
Fung. avdelingsdirektør

Anders Henriksen
fung. seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Statens Helsetilsyn
Fylkesmannsembetene
Sentralenheten for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker
Alle fylkesnemnder
Bufetats regioner
Barneombudet
Alle landets kommuner

Håndbok om akuttberedskap i kommunalt barnevern

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, november 2017

Innhold

1. Akuttberedskap i kommunalt barnevern	3
1.1 Krav til forsvarlige tjenester	3
1.2 Tolkingsuttalelse om akuttberedskap	3
1.3 Bruk av private aktører	4
1.4 Avgrensninger	5
2. Ulike former for organisering av akuttberedskapen	5
2.1 Samarbeidsformer	5
2.2 Organisering	6
2.3 Styrker og utfordringer knyttet til ulike vaktordninger	7
2.4 Geografiske utfordringer	8
2.5 Tilgang til saksbehandlingssystemer	8
3. Etablering og forankring av akuttberedskapen	9
4. Ressurser knyttet til akuttberedskap	10
5. Samarbeid	10
6. Fylkesmannens virkemidler	11

1. Akuttberedskap i kommunalt barnevern

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) gjennomførte våren 2017 en undersøkelse av akuttberedskapen i kommunalt barnevern. Undersøkelsen ble besvart av landets barnevernledere, og hadde en svarprosent på 81,6 prosent. Svarene viste blant annet at 48 % av tjenestene ikke hadde noen form for formalisert akuttberedskap. 239 av 293 respondenter avga svar. I etterkant av denne undersøkelsen har flere kommuner jobbet med å få på plass en formalisert akuttberedskap i sin kommune.

Fylkesmannsembetene har ansvar for råd og veiledning, samt tilsyn med kommunene, jf. barnevernloven § 2-3 b annet ledd. Fylkesmannen har videre en råd- og pådriverfunksjon overfor kommunene i deres innsats for god kvalitet i akuttarbeidet. Dette fremkommer av Virksomhets- og økonomiinstruks for fylkesmenn 2017, pkt. 5.1.4.16.. Dette gjengis også i tildelingsbrev til fylkesmennene for 2017. Akuttberedskap i barnevernet vil også være tema i styringsdokumentene for 2018.

Håndboken skal fungere som et hjelpemiddel for embetenes saksbehandlere i bistanden til kommunene om etablering og utvikling av akuttberedskap. I tillegg til håndboka er det utarbeidet en powerpoint-presentasjon som embetene kan benytte i møter med kommunene.

Håndboken er utarbeidet i samarbeid med 5 fylkesmannsembeter: Finnmark, Nordland, Nord-Trøndelag, Oppland og Sogn og Fjordane. Embetene har innhentet informasjon fra sine kommuner om erfaringer ved etablering av akuttberedskap. I tillegg har Bufdir vært i kontakt med barnevernvakten i Follo og Sarpsborg kommune for ytterligere innspill.

1.1 Krav til forsvarlige tjenester

Barnevernlovens § 1-4 krever at tiltak og tjenester etter loven skal være forsvarlige. Forsvarlighetskravet er en rettslig standard. Innholdet i denne standarden vil endre seg over tid i takt med blant annet utviklingen av fagkunnskap og kompetanse på barnevernområdet (Prop. 106 L (2012–2013) side 11. Forsvarlighetskravet innebærer blant annet at tjenestene må inneholde tilfredsstillende kvalitet, ytes i tide og i et tilstrekkelig omfang. Kommunene må ha en bemanning, kompetanse og kvalifikasjoner som er tilstrekkelig for å ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte. En lovfesting av forsvarlighetskravet har styrket tilsynsmyndighetens mulighet til å føre kontroll med at tjenesten yter forsvarlige tjenester.

1.2 Tolkingsuttalelse om akuttberedskap

Den 11.juni 2016 sendte Bufdir ut en tolkningsuttalelse knyttet til akuttberedskap i kommunalt barnevern¹. Denne uttalelsen må ses på som en presisering av hva som anses å være forsvarlig akuttberedskap. I tolkningsuttalelsen heter det at:

---

¹ <https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E06z2E11>

«Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vurderer imidlertid at kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon. Selv om håndtering av mange akutsituasjoner forutsetter et tett samarbeid med politiet og andre hjelpeinstanser, kan barneverntjenesten ikke overlate ansvaret for disse situasjonene til andre alene. En bakvaksordning må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barneverntjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid. En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering barneverntjenestens akuttberedskap.»

Barnevernloven er ikke til hinder for at flere kommuner samarbeider om akuttberedskap. Et slikt samarbeid vil være særlig aktuelt for små kommuner.»

I uttalelsen tydeliggjøres det at forsvarlighetskravet innebærer at kommunene skal ha en formalisert akuttberedskap. Det stilles imidlertid ikke eksplisitte krav til hvordan akuttberedskapen skal organiseres. Kommuner som ikke har en formalisert akuttberedskap kan ikke sies å ha oppfylt kravet om forsvarlige barnevernstjenester. Noen kommuner kan ha beredskapsordninger som faller utenfor lovens minstekrav. Det vil være en del av Fylkesmannens oppgave å vurdere om akuttberedskapen er forsvarlig (se kapittel 6).

1.3 Bruk av private aktører

Direktoratets vurdering er at det ikke er adgang til å etablere akuttberedskap innenfor rammene av et privat tiltak. Dette begrunnes i at akuttberedskap i barnevernet anses som en del av offentlig myndighetsutøvelse, som ikke kan overlates til private aktører. Selv om vedtaksmyndigheten er lagt til påtalemyndigheten (så fremt ikke barnevernleder eller dennes stedfortreder er tilgjengelig) når det er nødvendig å fatte tvangsvedtak i akutte situasjoner, vil det være de som har ansvaret i en beredskapsordning som gjør de reelle vurderingene av hvordan barn i krise skal følges opp. Blant annet må ta de stilling til hvordan alvorlige bekymringsmeldinger umiddelbart skal følges opp, finne løsninger for barn i krise som ikke nødvendigvis innebærer at det fattes et hastevedtak (frivillige plasseringer og beslutninger), gjennomføre hjemmebesøk, snakke med barn uten foreldrene til stede og utveksle opplysninger med samarbeidspartnere m.m. Dette er beslutninger som må fattes fortløpende, og hvor det ikke vil være mulig for barneverntjenesten å ha tilstrekkelig styring med faglige vurderinger og valg i enkeltsaker. Departementet sendte 20. oktober 2017 ut en presisering av adgangen til å benytte seg av private aktører i barnevernet²:

«Departementet vil understreke at det etter vårt syn ikke alltid vil være praktisk mulig for kommunen å ha den formen for styring og kontroll som er en forutsetning for lovlig å kunne benytte private til å bistå seg til å utføre oppgaver etter barnevernloven. I slike tilfeller kan barneverntjenesten ikke la seg bistå av private aktører innenfor områder som innebærer utøvelse av offentlig myndighet.»

---

² Brev av 20.10.2017, ref. 17/468

1.4 Avgrensninger

Håndboken tar kun for seg organisering av akuttberedskapen i kommunen. Flere kommuner har etablert samarbeid om andre oppgaver som er lagt til akuttberedskap og barnevernsvakt. Eksempler på oppgaver som faller utenfor håndbokens tema kan være råd og veiledning til barn og familier over telefon og ved hjemmebesøk, uanmeldte og anmeldte hjemmebesøk, oppfølging etter tilrettelagte avhør eller annen form for oppfølging av akutthåndtering.

2. Ulike former for organisering av akuttberedskapen

En forsvarlig akuttberedskap kan organiseres på flere måter. Under gis det eksempler på hvordan kommuner i dag har organisert beredskapen. Hvilken løsning den enkelte kommune bør velge må ses i lys av kommunens/regionens geografi, demografi, innbyggertall, personalressurser osv. Erfaring viser at flere kommuner har møtt utfordringer med å etablere akuttberedskap fordi mye problematiseres før arbeidet er kommet i gang. Embetene har opplyst at tjenester og kommuner som har startet opp etableringen av akuttberedskapen og utviklet denne fortløpende, er de kommunene som har kommet lengst i etablering og utvikling av akuttberedskap,

2.1 Samarbeidsformer

Kommunal akuttberedskap

Kommunen organiserer selv akuttberedskapen i egen kommune.

Interkommunalt samarbeid

Det finnes flere organisatoriske modeller for interkommunalt samarbeid innenfor barnevern, uformelt interkommunalt samarbeid/løsere avtalebasert samarbeid, samarbeid for å løse «felles oppgaver», jf. kommunelovens § 27 og vertskommunesamarbeid, jf. kommuneloven § 28-1 a-k.

Tilbakemeldinger fra embetene viser at kommuner som har etablert et samarbeid rundt akuttberedskapen har forankret dette på ulikt vis, men at det mest vanlige er samarbeid etter vertskommunemodellen. Dette er også den modellen direktoratet anbefaler.

Vertskommunesamarbeid er et avtalebasert samarbeid hvor de overordnede rammene vedtas av kommunestyret. Det er gitt generell hjemmel til å overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegere offentlig myndighetsutøvelse til andre kommuner i et vertskommunesamarbeid med mindre den enkelte særlov avskjærer det, jf. kommuneloven § 28a. I Ot.prp nr 95 (2005-2006) om interkommunalt samarbeid er det klargjort at barnevernlovens bestemmelser ikke er til hinder for et interkommunalt samarbeid som beskrevet.

Vertskommunemodellen er utformet med tanke på samarbeid mellom to eller flere kommuner om løsning av oppgaver som er lovpålagte, eksempelvis innen barnevern. Vertskommunesamarbeid

innebærer at det overlates beslutningsmyndighet til en annen kommune (vertskommunen). De øvrige kommuner i samarbeidet betegnes som samarbeidskommuner. Selve utførelsen av oppgavene med tilhørende beslutningsmyndighet overlates til vertskommunen. Det formelle (rettslige)ansvaret tilligger fortsatt samarbeidskommunen.

Direktoratet er kjent med at noen kommuner har forankret akuttberedskapen sin som en samarbeidsvirksomhet etter kommuneloven § 27. For å etablere et § 27 samarbeid må deltakerne opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver. § 27 gir stor frihet i organiseringen av samarbeidet, men begrenser kommunestyrets mulighet til å overføre myndighet til styret kun til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering. Så lenge det ikke er i strid med særlovgivning, kan kommunene fritt delegerer drifts- og organiseringsoppgaver. Kommuneloven § 27 gir ikke hjemmel for å delegerer oppgaver som innebærer offentlig myndighetsutøvelse.

2.2 Organisering

Det er i dag etablert flere varianter med vaktordninger. Under skisseres et utvalg av ordninger som allerede er etablert. Kommunene er ansvarlige for at beredskapsordningen er forsvarlig, uansett hvilken organisering som velges. Det bør være et mål at publikum og samarbeidsinstanser har ett fast vaktnummer å forholde seg til, uavhengig av hvem som er i vakt, og hvilken vaktform man benytter. Vaktnummeret bør være godt synlig på kommunens hjemmesider.

Aktiv barnevernsvakt

Denne vaktordningen er organisert med en aktiv beredskap utenom ordinær arbeidstid, også i helger. Denne organiseringen er mest aktuell for større byer og tjenester, da den ofte vil kreve egne ansatte. Vedtaksmyndigheten i akutsituasjoner er lagt til barnevernsadministrasjonens leder og påtalemyndigheten, og kan ikke delegeres. Barnevernadministrasjonens leder er den som til enhver tid har det formelle ansvaret som leder for barneverntjenesten i kommunen eller bydelen. I lederens fravær vil den som eventuelt er utpekt til å fungere ha ansvaret.

Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

I en slik ordning vil vakthavende kunne oppholde seg hjemme under vekten. Denne ordningen passer best for beredskap fra kl.15.00-08.00 i hverdager, og hele døgnet i helgedagene. Beredskapsvakten har svarplikt og rykker ut ved behov, gjerne etter avklaring med leder av beredskapen. Det kan være flere som har vakt samtidig i denne ordningen, eventuelt kan vekten deles på flere personer.

Direktoratet har innhentet eksempler fra kommuner som benytter egen jobbtelefon i vakttjenesten, men som logger seg på en vakttelefon i en egen app. Vikarer benytter vikarmobil med samme app-funksjon. Denne vakt-appen sikrer at akuttberedskapen har et fast vaktnummer, uavhengig av hvem som er i vakt. Flere kommuner med denne ordningen benytter personell som allerede er ansatt i barnevernstjenesten. Det utformes en egen vaktordning fordelt på et utvalg ansatte i tjenesten, eller fra tjenestene i det interkommunale samarbeidet.

Aktiv vakt kombinert med beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

Akuttberedskapen løses med en kombinasjon mellom aktiv beredskapsvakt og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet. Den tidsmessige fordelingen mellom aktiv og «passiv» vakt varierer, og oversikten under gir uttrykk for et eksempel på en fordeling:

	Aktiv	Hjemmevakt
Hverdag	15.30-22.00	22.00-08.00
Helg	14.30-00.00	00.00-14.30

En kombinasjon av aktive arbeidstimer og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet er en modell som ofte benyttes der kommunen har etablert barnevernvakt, med egne ansatte i turnusordning.

2.3 Styrker og utfordringer knyttet til ulike vaktordninger

Organisering	Styrker	Utfordringer
Aktiv barnevernvakt	<ul style="list-style-type: none"> • Alltid bemannet • Robust organisering • Ansatte som bare er ansatt i vaktordningen • De ansatte vil ofte ha god kunnskap og erfaring i møre med mennesker i krise • Barnevernvaktene har ofte godt etablert samarbeid med politi, og god kjennskap til nødeter, samt krisesenter	<ul style="list-style-type: none"> • Ressurskrevende ordning • Passer best for større kommuner eller interkommunale samarbeid.
Hjemmevakt	<ul style="list-style-type: none"> • Alltid en bemannet akuttberedskap • Ved bruk av ansatte som jobber i barnevernstjenesten til daglig sikres erfaring og kunnskap om barnevernstjenestenes oppgaver og mandat	<ul style="list-style-type: none"> • Ordningen kan bli sårbar, særlig knyttet til helg, ferier og når det foregår større arrangementer i kommunen/regionen • For å sikre forsvarlige tjenester bør kommunene i disse periodene vurdere om akuttberedskapen skal intensiveres.

Kombinasjon av aktiv og bakvakt	<ul style="list-style-type: none"> • Det er alltid en bemannet akuttberedskap • Ved en kombinasjon av aktiv vakt og hjemmevakt vil kommunen være mer tilgjengelig enn ved en rendyrket hjemmevaktordning 	<ul style="list-style-type: none"> • Ordningen krever økning i personalressurser og vil derfor kunne være utfordrende å etablere i områder hvor det er utfordrende å rekruttere
---------------------------------	--	--

2.4 Geografiske utfordringer

Flere områder i Norge vil møte utfordringer uavhengig av hvilken vaktjeneste som velges. Utfordringene knyttes i all hovedsak til store geografiske avstander, og begrenset fremkommelighet til eksempelvis øykommuner. Dette er også utfordringer som noen større barnevernsvakter kan møte, på grunn av lang reisetid fra arbeidslokasjon til hendelsessted.

Erfaringsvis løses disse utfordringene pragmatisk ved å opprette kontakt med lokale faginstusjoner/personer som kan ivareta akutte situasjoner i påvente av at akuttberedskaper kommer frem. Det bør imidlertid etter direktoratets mening etableres en mer formell avtale som grunnlag for et slikt samarbeid.

I tilfeller hvor helikopter eller båt må rekvireres, må det etableres kontakt og dialog med politiet som har myndigheten til å rekvirere slike fremkomstmidler. I de fleste akutte situasjoner hvor rekvirering vurderes som nødvendig må også politiet være til stede for å løse egne oppgaver (vold, overgrep, ordensforstyrrelse, rus).

2.5 Tilgang til saksbehandlingssystemer

Det vil være en fordel for kommunale vaktjenester at de har tilgang til saksbehandlingssystemet når de har bakvakt. Det er imidlertid ikke et krav at denne tilgangen er på plass ved etablering av akuttberedskap i kommunene.

Tilgang til barneverntjenestens ordinære saksbehandlingssystem vil også være aktuelt å vurdere der det inngås samarbeid med andre kommuner om en vaktordning. Utgangspunktet er at det vil være adgang til å gi en begrenset tilgang til hverandres saksbehandlersystem, og at det i mange situasjoner vil være en fordel å ha kunnskap om deler ved saken. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene er tilgjengelig for andre tjenestemenn innen organet eller etaten, jf. fvl. § 13 b første ledd nr. 3. Forutsetningen er at spredningen av opplysninger ikke går lengre enn det som trengs for en hensiktsmessig arbeids- og arkivordning. Barneverntjenestene i forskjellige distrikt eller kommuner anses å tilhøre «samme etat».³ Det bør gjøres en vurdering av hvilken informasjon som vil være nyttig å ha tilgang til i en akuttsituasjon. I praksis kan det innebære at

³ Rundskriv Q-24, mars 2005 - Barnevernet og taushetsplikten, opplysningsretten og opplysningsplikten pkt. 6.1.5

kommunene gis adgang til et merknadsfelt/notat som sier noe om følgende (listen er ikke uttømmende):

- Barnets nettverk
  - o Ressurspersoner og kontaktinformasjon til disse (adresse, telefonnummer)
  - o Personer som ikke anses som ressurser i en krisesituasjon
- Hvordan det enkelte barnet kan møtes på en best mulig måte
- Informasjon knyttet til mulig alternative løsninger i akutte situasjoner
- Informasjon om allerede iverksatte tiltak
- Informasjon om mulige tiltak som kan iverksettes
- Informasjon om erfaringsmessig hensiktsmessige måter å møte barnet og familien

I forbindelse med tilganger bør kommunene gjøre en risikovurdering med tanke på hvor mye informasjon som vil være hensiktsmessig å dele. Kommunene bør også vurdere behovet for hyppigere internkontroll for å forhindre at sensitive opplysninger tilfaller flere personer enn det som er nødvendig for å løse akutte situasjoner.

3. Etablering og forankring av akuttberedskapen

Etablering og utvikling av akuttberedskap krever forankring i kommunens administrative og politiske ledelse. For kommuner som velger å benytte ansatte i barnevernstjenesten i en turnusordning må dette også forankres i barnevernstjenesten.

Nedenfor gis forslag til arbeidsprosess i forkant av etablering av akuttberedskap:

Forankring i kommunen:

- Barnevernstjenestens ledelse etablerer dialog med rådmann og kommunalsjef i kommunen/det interkommunale samarbeidet
- Ordfører orienteres om denne dialogen
- Det etableres en prosjektgruppe som ser på aktuelle løsninger og endelig kommer med en anbefaling
- Anbefalingen legges frem til politisk saksbehandling, hvor kommunestyret treffer vedtak.

Forankring i tjenesten:

Når det gjelder de løsningene som medfører at noen av de ansatte i barnevernstjenesten vil utgjøre akuttberedskapen, er det klart at etableringen må forankres i tjenesten. Barnevernleder må derfor informere og involvere egne ansatte. Leder bør også involvere tillitsvalgte på et tidlig tidspunkt.

4. Ressurser knyttet til akuttberedskap

Etablering av akuttberedskap i kommunene vil medføre økte utgifter. Kommunene kan løse oppgaven innenfor eksisterende budsjett, eller tilføre nye midler til barnevernsbudsjettet.

For døgnbemannet barnevernsvakt vil det være behov for egne ansatte i turnusordning, samt at det kan kreve ressurser å leie lokale, bil etc.

Ved beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet vil ekstrautgiftene stort sett relatere seg til utgifter knyttet til ekstra lønnsutgifter.

Kombinasjon aktiv vakt og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet vil i tillegg kreve ekstra personalressurser.

5. Samarbeid

I arbeidet med å etablere akuttberedskap kan det være hensiktsmessig å opprette dialog med instanser som det er naturlig å tenke at kan bistå i arbeidet. Flere embeter har positive erfaringer med å opprette kontakt med KS i oppstarten. KS kan bistå i arbeidet med å motivere kommuneledelse i å rette fokus på etableringen av akuttberedskap. Utover dette må KS sin rolle avklares nærmere hos det enkelte embetet.

Videre er involvering av kommuneledelsen, både på administrativt og politisk nivå viktig. At barnevernstjenestene får bistand til å informere kommuneledelsen om lovkravene knyttet til akuttberedskap vil være nyttig, og fylkesmannen vil kunne ha en viktig pådriverrolle i denne sammenheng. Særlig vil det kunne være behov for bistand i de områdene hvor kommunene må gå sammen for at ordningen blir forsvarlig.

Det kan i tillegg være et fornuftig grep at andre akuttetater involveres eller informeres om at det etableres akuttberedskap i barnevernet. Erfaringer fra etablering av akuttberedskap tilsier at akuttetatene er positive til at kommunene etablerer akuttberedskap på barnevernsfeltet. Det er viktig at akuttinstansene gjøres kjent med hvordan ordningen er organisert, og hvordan det kan oppnås kontakt. Det anbefales at forventninger til hvordan samarbeidet skal fungere avklares. I fasen etter at akuttberedskapsen er etablert kan det være behov for å diskutere konkrete hendelser i etterkant slik at det fortløpende kan gjøres nødvendige justeringer i samarbeidet. Det kan være lurt å utarbeide en plan for hvordan denne dialogen skal foregå.

Aktuelle instanser som det vil være naturlig å etablere dialog med:

- Politi
- Helsevesen
- Krisesenter
- Barnevernsinstitusjoner (og eventuelt andre institusjoner med døgnbemanning)

I enkelte regioner er det særlige geografiske utfordringer, for eksempel store avstander eller øykommuner, som medfører at akuttberedskapen har vanskeligheter med å komme seg til stedet. Det kan også oppstå situasjoner hvor akuttberedskapen bør være flere steder nesten samtidig, noe som vanskelig kan løses i praksis. Eksempelvis kan slike utfordringer løses ved å inngå dialog og samarbeid med relevante instanser som raskt kan være på plass i påvente av at akuttberedskapen eller andre nødetater kommer til stedet.

6. Fylkesmannens virkemidler

Fylkesmannen har flere virkemidler som kan være nyttig å bruke som insentiv for å etablere akuttberedskap. Dette er virkemidler som kan gi kommunene en ekstra motivasjon til å opprette forsvarlig akuttberedskap. Enkelte kommuner uttrykker motstand mot å opprette akuttberedskap. Fylkesmannens pådriverrolle vil være særlig viktig i disse tilfellene.

Som tidligere nevnt er involvering av kommuneledelse viktig for å forankre arbeidet på riktig nivå i kommunen, i tillegg til at det som nevnt kan være aktuelt etablere et samarbeid med KS lokalt.

Direktoratet har innhentet erfaringer fra embeter som har gode erfaringer med å lyse ut skjønnsmidler til prosjektstilling for å etablere akuttberedskap, særlig der flere kommuner har behov for å samarbeide rundt etablering og drift.

Videre viser erfaring fra embetene at det også er et alternativ at fylkesmannen tar initiativ til å invitere kommuneledelse og barnevernledelse i hele fylket for å starte prosessen med etablering av akuttberedskap. En slik forankring kan fungere som et tydelig signal for kommuner som er tilbakeholdne med å starte opp arbeidet med å etablere en formalisert og forsvarlig akuttberedskap.

Endelig vil fylkesmannens rolle som tilsynsmyndighet være et virkemiddel ved at fylkesmannen kan konkludere med lovbrudd dersom akuttberedskapen vurderes som uforsvarlig. En utfordring her kan være at privatpersoner sjelden klager over at det ikke har vært tilgjengelig akuttberedskap. Som følge av tildelingsbrev for 2018 blir en av fylkesmennenes oppgaver fremover å foreta risikovurdering av kommunenes akuttberedskap. Disse vurderingene vil gi grunnlag for å vurdere om den enkelte kommunes akuttberedskap er innenfor lovens bestemmelser.

Etablering av en forsvarlig akuttberedskap må ikke gå på bekostning av forsvarligheten i barneverntjenestens arbeid for øvrig. Dette blir et aktuelt punkt for fylkesmennene å følge opp i sin risikovurdering av kommunen og barneverntjenesten.